

GET s.r.o.

geologie, ekologie, těžební servis

Perucká 2540/11a, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

tel.: 233 370 741, email: charouzek@get.cz

POSUDEK

S OBSAHEM A ROZSAHEM PODLE PŘÍLOHY Č. 5
PODLE § 9 ZÁKONA Č. 100 / 2001 Sb.,
O POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ,
VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

NÁZEV ZÁMĚRU

**„ROZŠÍŘENÍ DP A POKRAČOVÁNÍ TĚŽBY
V LOMU VITOŠOV“**

OZNAMOVATEL

VÁPENKA VITOŠOV s.r.o.

č.p. 54, 789 01 Hrabová

Zakázka č.: 18/046

Zpracovatel: Ing. Josef Charouzek ml.

Datum: květen 2019

AUTORSKÝ KOLEKTIV

ZPRACOVATEL POSUDKU: ING. JOSEF CHAROUZEK .....

držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle §19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

rozhodnutí MŽP č.j. 32227/ENV/09

rozhodnutí MŽP o prodloužení autorizace č.j. MZP/2017/710/1350

GET s.r.o.
Perucká 2540/11a
120 00 Praha 2
IČ: 49702904
(1)

SPOLUPRACOVAL: RNDR. IVAN KOROŠ .....

Odborná způsobilost v hydrogeologii a environmentální geologii č. 1660/2003

HYDROGEOLOGICKÁ
SPOLEČNOST, s.r.o.
U Národní galerie 478
156 00 Praha 5 - Zbraslav ©

DATUM ZPRACOVÁNÍ POSUDKU: KVĚTEN 2019

GET S. R. O.

PERUCKÁ 2540/11A, 120 00 PRAHA 2 - VINOHRADY

TEL.: 233 370 741 / E - MAIL: BUBAK@GET.CZ

WWW.GET.CZ

Obsah:

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE	7
1. Název záměru	7
2. Kapacita (rozsah) záměru	7
3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)	7
4. Obchodní firma oznamovatele	7
5. IČ oznamovatele	7
6. Sídlo (bydliště) oznamovatele	7
II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE	8
1. Úplnost dokumentace	8
2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci včetně použitých metod hodnocení	9
3. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí	55
4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice	55
III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	56
IV. POSOUZENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A K JEJICH MONITOROVÁNÍ	57
V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBDRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI	65
VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	92
VII. NÁVRH STANOVISKA	93

Seznam zkratk v textu:

AOPK	- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
BaP	- benzo(a)pyren
CHLÚ	- chráněné ložiskové území
ČGS	- Česká geologická služba
ČHMÚ	- Český hydrometeorologický úřad
ČIŽP	- Česká inspekce životního prostředí
č.j.	- číslo jednací
DP	- dobývací prostor
HČ	- hornická činnost
HG	- hydrogeologický
EIA	- Environmental Impact Assessment (posuzování vlivů na životní prostředí)
HPV	- hladina podzemní vody
CHLÚ	- chráněné ložiskové území
CHOPAV	- chráněná oblast přirozené akumulace vod
IS EIA	- Informační systém EIA
KÚ	- Krajský úřad
k.ú.	- katastrální území
MěÚ	- Městský úřad
MŽP	- Ministerstvo životního prostředí
OBÚ	- Obvodní báňský úřad
OPVZ	- ochranné pásmo vodního zdroje
OVSS	- odbor výkonu státní správy Ministerstva životního prostředí
POPD	- Plán otvírky, přípravy a dobývání
PUPFL	- pozemek určený k plnění funkcí lesa
RB	- referenční bod
ŘSD	- Ředitelství silnic a dálnic
SPSR	- Souhrnný plán sanace a rekultivace
TP225	- technický předpis pro prognózu intenzit automobilové dopravy
TZL	- tuhé znečišťující látky
ÚUP	- úřad územního plánování
VKP	- významný krajinný prvek
VP	- veřejné projednání
ZCH	- zvláště chráněné (druhy ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., § 49)
ZPF	- zemědělský půdní fond
ZÚ	- zájmové území
ŽP	- životní prostředí
ZS	- závazné stanovisko
ZZO	- zdroj znečišťování ovzduší

ÚVOD

Tento posudek je zpracován s obsahem a rozsahem podle přílohy č. 5 podle § 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).

Předkládaný posudek je zpracován na základě pověření Ministerstva životního prostředí (Odboru výkonu státní správy VIII) (dále též MŽP, příslušný úřad), dopisem č.j.: MZP/2019//570/269 ze dne 27.2.2019.

Předmětem posouzení je dokumentace vlivu záměru „ROZŠÍŘENÍ DP A POKRAČOVÁNÍ TĚŽBY V LOMU VITOŠOV“ na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „dokumentace“) zpracovaná v rozsahu přílohy č. 4 zákona. Záměr je v informačním systému EIA (IS EIA) veden pod kódem OV8243. Odpovědným zpracovatelem dokumentace je Ing. Pavla Žídková (osvědčení odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí č.j.: 4094/435/OPVŽP/95, resp. autorizace, která byla prodloužena rozhodnutím Ministerstva životního prostředí č.j.: 33369/ENV/16).

Zpracovatel posudku si pro jeho zpracování vyžádal další podklady ve smyslu § 9 odst. 6) zákona.

Zpracovatel posudku si vyžádal dílčí podklady k ověření údajů o vlivech provedení záměru na životní prostředí od jiných odborníků ve smyslu § 9 odst. 4) zákona.

Průběh procesu EIA posuzovaného záměru do současnosti lze popsat následovně:

V listopadu 2017 bylo vypracováno Oznámení záměru dle přílohy č. 3 zákona na „Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov“

Dne 8. ledna 2018 bylo zahájeno zjišťovací řízení.

Dne 21.2.2018 vydalo MŽP Závěr zjišťovacího řízení dle podle § 7 odst. 5 zákona. Na základě provedeného zjišťovacího řízení dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr může mít významný vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle zákona. V Dokumentaci EIA dle přílohy č. 4 k zákonu je nutné zaměřit se především na hydrogeologické posouzení záměru, zejména na ovlivnění kvality a kvantity podzemních vod daným záměrem a dále je nutno zohlednit všechny další relevantní požadavky a připomínky z vyjádření došlých k oznámení záměru.

V květnu 2018 byla vypracována Dokumentace dle přílohy č. 4 zákona na „Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov“. Dokumentace byla předložena 30.5.2018 k MŽP a příslušný úřad rozeslal dokumentaci dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným orgánům k vyjádření a zveřejnil informace podle § 16 zákona. Po uplynutí lhůty pro vyjádření k dokumentaci (dne 9. 7. 2018) dospěl příslušný úřad na základě obdržených vyjádření k závěru, že dokumentaci je třeba přepracovat. Příslušný úřad následně vrátil oznamovateli dokumentaci k přepracování dle požadavků a připomínek uvedených ve vyjádřeních obdržených k dokumentaci posuzovaného záměru. Přepracování dokumentace je nutno zaměřit především na hydrogeologické hodnocení aj. (viz vrácení dokumentace z 16.7.2018 č.j.: MZP/2018/570/807).

V lednu 2019 byla Dokumentace dle přílohy č. 4 zákona na „Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov“ dopracována a podána na MŽP. Dopisem MŽP z 16.1.2019 byla přepracovaná doplněná Dokumentace rozeslána dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným orgánům k vyjádření a zveřejněna informace dle § 16 zákona.

Příslušný úřad obdržel celkem 13 vyjádření k přepracované Dokumentaci.

Příslušný úřad odeslal zpracovateli posudku dne 27.2.2019 podklady (přepracovanou Dokumentaci a obdržená vyjádření), doručeny byly dne 28.2.2019.

Tento posudek podle § 9 zákona je zpracován po provedení rekognoskace terénu. Pro zpracování byla využita doplněná Dokumentace EIA včetně všech příloh a všechna obdržená vyjádření k doplněné Dokumentaci. Seznam použitých podkladů je uveden v závěru posudku.

Dále je posudek zpracován se zohledněním závěrů z veřejného projednání dle § 17 zákona, které se konalo v Zábřehu dne 19.3.2019.

Ve smyslu § 9 odst. 4) zákona se na zpracování posudku podílela osoba odborně způsobilá v hydrogeologii a enviromentální geologii (č. 1660/2003), a to RNDr. Ivan Koroš z Hydrogeologické společnosti, s.r.o. Praha.

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

1. Název záměru

Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov

2. Kapacita (rozsah) záměru

- rozšíření stávajícího dobývacího prostoru na západním okraji lomu o 0,8951 ha (1,8%) na celkovou výměru 50,4573 ha,
- plocha stávající těžby 30,48 ha, plocha rozšíření těžby o 0,9 ha, plocha zahloubení pod stávající povolenou těžební bází 23,01 ha,
- zahloubení lomu o 4 etáže, každá o výšce 8 až 14 m, s otvirkou 5. etáže pro čerpání důlních vod, celkem na 226 - 212 m n. m. (stávající povolená báze těžby 275 m n. m.),
- zachování stávající roční těžby cca 900 000 t,
- po 20ti letech těžby (předpokládaná délka platnosti hodnocení vlivů na životní prostředí) by byly vytěženy kompletně 3 nové těžební řezy (275 až 240 m n. m.) a přibližně polovina 4. nového těžebního řezu (240 až 226 m n. m.), 5. etáž by byla otevřena pro čerpání důlních vod.

3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)

Kraj: Olomoucký
Správní území obce: Lesnice, Hrabová, Leština
Katastrální území: Lesnice, Hrabová u Dubicka, Leština u Zábřeha

4. Obchodní firma oznamovatele

VÁPENKA VITOŠOV s.r.o.
č.p. 54, 789 01 Hrabová

5. IČ oznamovatele

451 96 940

6. Sídlo (bydliště) oznamovatele

Ing. PETR HRBEK,
Komenského 638, 788 15 Velké Losiny
jednatel

Ing. TOMÁŠ SOURAL,
Nad Lihovarem 2211/5, 789 01 Zábřeh
jednatel

II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE

1. Úplnost dokumentace

Dokumentace vlivů záměru „Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov“ na životní prostředí byla zpracována v rozsahu požadavků zákona č. 100/2001 Sb.

Textová část vlastní dokumentace obsahuje 135 stran.

V rámci naplnění části H jsou za textem zařazeny následující přílohy:

1) Povinné přílohy:

- Vyjádření příslušného úřadu územního plánování k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace
- Stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny

2) Mapové a výkresové přílohy

3) Hluková studie

4) Rozptylová studie

5) Hydraulický a hydrogeologický numerický model, hydrotechnické měření

6) Biologický průzkum

7) Posudek seizmických účinků a predikce náloží

8) Vracení dokumentace, vyjádření k dokumentaci

Přílohy jsou v tištěné formě v jednom svazku s dokumentací.

Dokumentace je zpracována dle osnovy dané přílohou č. 4 zákona. Pouze došlo k formální chybě, kdy závěry uvádí autorka v kapitole G Všeobecné srozumitelné shrnutí netechnického charakteru a v kapitole F jsou uvedeny doplňující údaje. Z pohledu posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je stěžejní kapitola D dokumentace uvedena v plném rozsahu a závěry vyhodnocení vlivů jsou správné.

Navíc oproti požadavkům daným legislativou uvádí autorka dokumentace EIA v kapitole „Úvod“ důvody, proč byla původní dokumentace EIA (květen, 2018) Ministerstvem životního prostředí vrácena a jak byly jednotlivé požadavky MŽP zohledněny v dopracované dokumentaci EIA (leden, 2019). Dále v této kapitole jsou s ohledem na dopracování dokumentace EIA komentovány jednotlivé vyjádření, jenž byly na MŽP doručeny k původní dokumentaci EIA (květen, 2018). Zařazení této kapitoly do struktury dokumentace je běžné a vhodné.

Po formální stránce nelze dokumentaci žádné významné skutečnosti vytknout. Je zpracována přehledně a grafická úprava umožňuje dobrou orientaci v textu.

Po obsahové stránce je dokumentace hodnocena jako úplná. Žádné podstatné informace v dokumentaci nechybí. V dokumentaci není uvedeno konkrétní vyčíslení vytěžitelných zásob, což autorka zdůvodňuje v úvodu na str. 6 a 7, jsou však vyčísleny geologické zásoby v jednotlivých blocích (viz strana 28) i dán časový harmonogram B.I.7. V dalším textu jsou uvedeny některé dílčí připomínky k jednotlivým informacím v textu dokumentace. Jedná se však o dílčí skutečnosti, které zásadně neovlivňují celkové hodnocení velikosti a významnosti vlivů.

2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci včetně použitých metod hodnocení

A. ÚDAJE O OZNAMOVATELI

Komentář zpracovatele posudku (v dalším textu uváděn vždy kurzívou):

Uvedeny jsou povinné údaje: obchodní firma, IČ, sídlo a oprávněný zástupce oznamovatele (včetně jména, adresy, telefonu a e-mailu).

B. ÚDAJE O ZÁMĚRU

B.I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

B.I.1. Název záměru a jeho zařazení podle přílohy č. 1

Je uvedeno zařazení do bodu č. 79, kategorie I.

Komentář zpracovatele posudku:

Záměr je zařazen správně do bodu č. 79, jde o změnu záměru ve smyslu §4, odst. 1) písm. b).

B.I.2. Kapacita (rozsah) záměru

Je uvedena charakteristika záměru rozšíření DP, plochy zahloubení, počet etáží, údaje o zachování roční výše těžby a rozsah vytěžení po 20 letech.

Komentář zpracovatele posudku:

Pro zařazení záměru do kategorie je popis uvedený v B.I.2. dostačující.

B.I.3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)

Kapitola obsahuje umístění záměru z hlediska územních jednotek (kraj, správní území obce, katastrální území).

Dále je v této kapitole uveden zákres záměru v leteckém snímku a odkaz na zákres situace v příloze č. 2 dokumentace (část H).

Komentář zpracovatele posudku:

Naplnění kapitoly odpovídá požadavkům daným přílohou č. 4 zákona. Kapitola je formulována stručně a výstižně.

B.I.4. Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry

Posuzováno je rozšíření DP Lesnice - Vitošov, ev. č. 6 0104, těžba v rozšíření DP a zahloubení lomu o 4 nové těžební řezy (3 kompletní nové řezy, přibližně polovina nového 4. řezu), včetně zahloubení do 5. řezu za účelem možnosti čerpání důlních vod. Dokumentace řeší dvacetiletou etapu těžby. Charakterem záměru je pokračování stávající hornické činnosti se stejnou nebo obdobnou technikou a technologií těžby, úpravy suroviny a expedicí výrobků.

Z hlediska možné kumulace autorka uvádí zakres situace ložisek v širším okolí předmětného DP. Autorka konstatuje, že kumulativní vlivy nad rámec současného stavu území nenastanou. Obecně lze kumulativní vlivy očekávat v oblasti dopravního zatížení širšího území se stávající dopravou. Autorka konstatuje, že kumulace s negativními vlivy jiných záměrů kromě zpracování vytěženého vápence v předmětné lokalitě ve významné míře nenastane.

Komentář zpracovatele posudku:

Charakter záměru je popsán dostatečně a doplňuje tak popis uvedený v kapitole B.1.2.

Co se týká kumulace s jinými záměry, autorka se věnuje především sousedním ložiskům a dále dopravě výrobků.

Ztotožnit se lze s tvrzením, že nad rámec současného stavu území kumulace nenastanou i s faktem, že kumulativní vlivy lze očekávat v oblasti dopravního zatížení širšího území. Zde je třeba konstatovat, že v expedici výrobků bude i nadále záměr přispívat k dopravě ostatní po síti veřejných komunikací (resp. k železniční dopravě), ale oproti současnosti k žádné změně nedojde, nevznikne zde tedy žádné nové kumulativní působení. Nová kumulace nenastane ani v případě zpracování vytěženého vápence v předmětné lokalitě, i nadále bude stav obdobný jako při provozu v současnosti, který nečiní žádné problémy.

V dokumentaci chybí informace, zda byla možnost kumulace prověřována a jakým způsobem. Mělo být minimálně uvedeno, které záměry stavba neovlivňuje (nebo jimi není ovlivňována).

Zpracovatel posudku proto ověřoval na IS EIA zveřejněné záměry a skutečně se zde takový záměr, u kterého by k přímé kumulaci docházelo, nenachází.

Zmíněna mohla být akce „Suchá nádrž Lesnice“ určená k protipovodňové ochraně obce Lesnice a zlepšení stavu krajiny a životního prostředí v zemědělsky obhospodařované krajině.

Při hodnocení možnosti kumulace konkrétních vlivů je třeba vycházet i z hlediska velikosti a významnosti vlivů. Kumulace vlivů je prakticky možná jen u těch vlivů, jejichž výskyt se v souvislosti s realizací záměru předpokládá (tj. vlivy, které byly identifikovány a zároveň jsou považovány za potenciálně významné). Žádný vliv není v dokumentaci vyhodnocen jako významný negativní. Středně významný vliv byl detekován pouze u možných vlivů na podzemní a povrchové vody a u pozitivních vlivů na biodiverzitu. Rozsah vlivů je omezen na lom a jeho blízké okolí a okolí dopravních tras. K hodnocení vlivů nejsou přitom ze strany zpracovatele posudku zásadní připomínky (viz dále). Lze tedy konstatovat, že ke kumulaci vlivů nedojde zejména z důvodu jejich obecné nevýznamnosti u posuzovaného záměru.

B.1.5. Zdůvodnění umístění záměru a popis oznamovatelem zvažovaných variant s uvedením hlavních důvodů vedoucích k volbě daného řešení, včetně srovnání vlivů na životní prostředí

Důvodem pro umístění záměru je existence roztěženého ložiska v dané lokalitě a dosud nevytěžených zásob těžené suroviny a existence sousedící vápenky a existující úpravny, na které je možno v celém objemu surovinu zpracovat.

Celý záměr je předkládán v jedné variantě. Ostatní varianty byly v různých fázích přípravy záměru zamítnuty.

Komentář zpracovatele posudku:

Důvody k realizaci záměru považuje zpracovatel posudku za zcela zřejmé a naprosto relevantní.

Úkolem procesu EIA není primárně posuzovat oprávněnost či neoprávněnost realizace záměru či dostatečnost jeho zdůvodnění. Proces EIA je jeden z prvních kroků nutných pro realizaci záměru a jeho účelem je objektivní posouzení předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Závazné stanovisko k posouzení vlivů záměru na životní prostředí (dále též stanovisko) je pak odborným podkladem pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, které umožní umístění či realizaci záměru. V dalších řízeních podle zvláštních právních předpisů pak mohou jednotlivé povolující orgány státní správy též uvažovat potřebnost záměru či porovnávat důvody k realizaci záměru s jinými zájmy, např. na ochranu některých složek životního prostředí, a to v případě, že jim příslušná legislativa toto srovnání nařizuje či umožňuje.

Záměr je řešen jako jednovariantní. Umístění využitelných bloků zásob je jasně dáno.

B.1.6. Popis technického a technologického řešení záměru včetně případných demoličních prací nezbytných pro realizaci záměru; v případě záměrů spadajících do režimu zákona o integrované prevenci včetně porovnání s nejlepšími dostupnými technikami, s nimi spojenými úrovněmi emisí a dalšími parametry

Součástí záměru nejsou demoliční práce.

Záměr těžby nespadá do režimu zákona o integrované prevenci. Následné zpracování těžené suroviny v úpravně a ve vápence spadá pod režim integrovaného povolení, provoz úpravny a vápenky však není předmětem posuzovaného záměru.

V dokumentaci je uveden rozsah záměru a to dle jednotlivých dotčených parcel.

Celková plocha, na které bude prováděna těžba, bude mít 229 987 m² (po rozšíření o 8951 m²). Dobývací prostor Lesnice – Vitošov, ev. č. 6 0104 bude mít po rozšíření o 0,8951 ha výměru 504 573 m². Současně dojde v horizontu 20ti let k zahloubení o 5 etáží – 4 těžené, 5. etáž pro čerpání důlní vody.

Zůstane zachována roční výše těžby 900 tis. t.

Parametry jednotlivých etáží v rámci záměru:

- 1. etáž 275 - 267 m n.m.
- 2. etáž 267 - 254 m n.m.
- 3. etáž 254 - 240 m n.m.
- 4. etáž 240 - 226 m n.m.
- 5. etáž 226 - 212 m n.m. – bude otevřena v předstihu před těžbou jen pro čerpání důlních vod.

V dokumentaci je naznačen i výhled za horizont 20. leté těžby, což není předmětem posuzování záměru v řešené Dokumentaci EIA.

Na obrázku jsou vyznačeny jednotlivé zájmové plochy a na dalším obrázku jsou schematicky znázorněny jednotlivé těžební etáže a jejich nadmořské výšky.

Dále je v dokumentaci uveden objem geologických zásob vysokoprocentního vápence v jednotlivých blocích.

Podkapitola „Technologický postup těžby,“ uvádí stručně historii průzkumných prací, zásady bezpečnosti těžby, historii těžby a způsob současné těžby. Dále je popsána následující úprava suroviny (drcení, třídění, praní, materiál k další úpravě) a expedice výrobků.

Podkapitola „Generální svahy, parametry skrývkových a těžebních řezů, odvaly“ uvádí parametry svahů.

Podkapitola „Způsob rozpojování hornin“ uvádí parametry vrtů pro odstřely, způsob rozpojování a fakt, že generel odstřelů bude v souvislosti se záměrem nutné aktualizovat.

Podkapitola „Umístění důlních staveb“ - všechny stavební objekty jsou postaveny na pozemcích VÁPENKY VITOŠOV, s. r. o. a je o nich vedena patřičná dokumentace.

Podkapitola „Mechanizace a elektrizace, důlní doprava“ - nakládání je prováděno rypadly a kolovými nakladači. Doprava rubaniny z místa těžby k drtiči je zajišťována dumpy o nosnosti cca 40 tun, případně jinými vhodnými dopravními prostředky. Pro čištění plošin etáží, rovnání těžební plošiny a likvidaci pat bude používán dozer s rozrývačem. Pro menší figury a lehčí práce pak nakladač zajišťující těžbu a hydraulické kladivo. Dále podkapitola uvádí data k elektrizaci, osvětlení, k odstřelům a k měření seismiky.

Pro jednotlivé pracovní operace jsou vypracovány technologické postupy, jejichž součástí je i zajištění bezpečnosti práce pro pracovníky lomu i pro okolní obyvatelstvo a zástavbu.

Pro minimalizaci vlivů těžební činnosti na okolí (hluk a prach) je dodržována zásada předstihu hlavní těžební etáže před dotěžením výchozů etáže předchozí. U SZ okraje DP je vybudován ochranný val.

Minimalizace vlivu úpravárenské činnosti proti prašnosti je zajištěna mokrým způsobem úpravy kameniva po většinu roku (mimo zimní období, kdy z provozních důvodů nelze mokrý způsob použít, ale kdy je surovina přirozeně vlhká a prašnost je tím omezena, navíc v tomto období jsou využívány nezahliněné partie lomu). Technologické procesy mletí vápenců, výpal a mletí vápna jsou zabezpečeny moderní technologií odprašování. Tato svojí kvalitou několikanásobně převyšuje požadavky platných předpisů na tato zařízení. Na rozsahu a způsobu úpravy i na opatřeních proti prašnosti se nebude při realizaci záměru nic měnit, pouze může být pro primární drcení použita mobilní linka zabezpečená proti prašnosti zkrápěním. Hlukově se bude jednat s ohledem na značné zahloubení pod terénem o nevýznamný zdroj. V letních měsících jsou vozovky v prostoru organizace a zejména v lomu zkrápěny autocisternou. Mimo to se podle potřeby provádí čištění vozovek zametacími vozy.

Podkapitola „Odvodňování ložiska“ - vápenec je většinou rozpukaný, místy zkrasovělý. Z tohoto důvodu je ložisko do určité míry propustné, a srážková voda se v současné době vsakuje do nižších úrovní. Důlní voda, čerpaná z úrovně 285 m n. m., je využívána na zkrápění přesypů na třídírně proti prašnosti a jako jeden ze zdrojů vody pro pračku.

Nově bude nutno z důvodu zahloubení pod hladinu podzemní vody odvádět nashromážděné důlní vody (jak vyvěrající z podloží a těžebních stěn, tak vody dešťové) řízeným čerpáním do Vitošovského náhonu (Loučky).

Pro bloky zásob pod hladinou podzemní vody bude zahájeno zahlubování těžby postupně od severní části západní kry k severní části východní kry.

Následující postup zahlubování bude vycházet z probíhajícího hydrogeologického monitoringu. Úkolem monitoringu bude dokumentovat a v ročních zprávách vyhodnocovat vlivy zahlubování jámového lomu pod hladinu podzemní vody na:

- vodní režim v severním předpolí DP
- vodní režim západního předpolí DP při hranici CHOPAV - Kvartér řeky Moravy
- vodní režim východního a jižního předpolí DP
- kvalitu čerpané důlní vody pro vypouštění do povrchových vod Mohelnické brázdy
- množství a kvalitu čerpané podzemní vody ze stávajících zdrojů pitné vody pro provozovatele lomové těžby pod sypanou hrází odkaliště.

V současné době provozovaný monitoring v piezometrech HV 101, HV 301, HV 302, V 213 a HV 303 bude doplněn v severním předpolí DP (při patě ochranného valu) o monitorovací vrt HV 301/1 pro sledování vlivu zahlubování ložiska na 1. zvoďeň drobného povodí ČHP 4-10-02-052.

Podkapitola „Úprava a zušlechťování“ - jedná se o navazující proces, který s ohledem na ustálenost provozu a na skutečnost, že do tohoto provozu nebude provozně ani technologicky zasahováno a jehož výstupy jsou již součástí hlukového a imisního pozadí, není považován za součást záměru. Pro úplnost je v Dokumentaci EIA uveden podrobnější popis tak, jak je obsažen v navrhovaném provozním řádu.

Podkapitola „Plán sanace a rekultivace území dotčeného těžbou“ uvádí předpokládaný způsob sanace a rekultivace lomu, kdy podrobný plán sanace a rekultivace bude součástí žádosti o schválení nového POPD. Po vytěžení evidovaných zásob a ukončení čerpání důlních vod dojde k zatopení těžební jámy, dotvarování závěrných svahů a berem (tvorba tůněk v úrovni hladiny vody, tvorba litorálních pásem). Dále se uvažuje možná iniciační výsadba autochtonními dřevinami. Obecně se ale předpokládá ponechání území přirozené sukcesi s průběžným potlačováním ruderalních druhů flóry. Působení okolní přírody tak bude nápomocno návratu stanovištně vhodných druhů rostlin a živočichů na toto území a vytváření přirozených společenstev, blízkých původním.

Podkapitola „Provozní režim“ - počet zaměstnanců a běžný provozní režim lomu zůstane i nadále beze změn – současný stav je 24 pracovníků lomu a 7 pracovníků údržby.

Lom a vápenka jsou v provozu v letní době na dvě až tři směny (těžba a drcení má provoz dvousměnný – denní doba, další části zpracování vápence, které jsou v režimu integrovaného povolení, mají režim třísměnný). V zimním období má těžba a drcení dvousměnný provoz – denní doba, zbývající části zpracování vápence dvou až třísměnný provoz.

Podkapitola „Realizace záměru ve vztahu k územnímu plánu“ - vzhledem k tomu, že část jednoho z dotčených pozemků v rozšíření DP není vedena v územním plánu

jako plocha pro těžbu, bude v prvních letech záměr realizován mimo tento pozemek. Teprve na základě schválení změny územního plánu Hrabové bude možno tento pozemek začlenit do těžby. Plánovaný těžební postup a technologie těžby tento sled umožňuje.

Úřad územního plánování ve svém stanovisku k souladu s územně plánovací dokumentace konstatoval, že z pohledu úřadu územního plánování, jehož úkolem je koordinovat jednotlivé záměry a činnosti v území napříč odvětvími, a který eviduje limity využití území, upozorňuje, že dotčená lokalita se nachází na hranici chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a nelze vyloučit budoucí kolizi těžby vápence a zachování stávajících zásob podzemní vody v nivě řeky Moravy.

Vzhledem k tomu, že hospodaření se zásobami vody je v současnosti prioritní strategií, a vzhledem k rozsahu záměru a případné závažnosti jeho dopadů požaduje, aby byl záměr posouzen v širších souvislostech a aby bylo zpracováno vyhodnocení vlivů na životní prostředí pro tento záměr, což bylo splněno.

Komentář zpracovatele posudku:

Vzhledem k tomu, že se vychází z dlouholetých zkušeností s provozem, z provedených měření, monitoringů a průzkumů, z provozních dokumentů a z konkrétních mapových a textových podkladů k navrhovanému pokračování v těžbě, měl zpracovatel dokumentace dostatek údajů k popisu vlastního záměru i navazujících provozů, jenž nejsou předmětem změn v důsledku rozšíření DP a zahloubení. Popis lze považovat za dostatečně zpracovaný. O technickém řešení záměru tak nejsou pochybnosti.

B.I.7. Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení

Předpokládá se začátek realizace záměru ihned po ukončení procesu EIA a následných správních řízení.

Po 20 letech těžby (předpokládaná délka platnosti závazného stanoviska o hodnocení vlivů na životní prostředí) by byly vytěženy kompletně 3 nové těžební řezy (275 až 240 m n. m.) a přibližně polovina 4. nového těžebního řezu (240 až 226 m n. m.), pro čerpání důlních vod bude otevřena 5. etáž.

Komentář zpracovatele posudku:

Uvedená délka realizace záměru koresponduje s požadavky Metodického výkladu MŽP z 1. října 2018 pod č.j.: MZP/2018/710/3250 uvedenými ve výkladu k bodu 79. Zde je uveden požadavek na vyhodnocení vlivů na reálně vyhodnotitelnou dobu 20 let. Dle praxe v posuzování vlivů na životní prostředí (od roku 2002 do současnosti) se jedná o dobu, na kterou lze reálně provést vyhodnocení vlivů na životní prostředí v dostatečné kvalitě. Je tedy třeba, aby tato skutečnost byla respektována v příslušných dokumentech (oznámení záměru, dokumentace vlivů záměru na životní prostředí) jejich zpracovateli (v případě záměru na delší časové období je třeba těžbu rozdělit na etapy a posuzovat vždy pouze etapu na následujících cca 20 let, a to včetně stanovení dobývacího prostoru), kontrolována příslušnými úřady, a aby tato skutečnost byla rovněž zohledněna ve zjišťovacím řízení či v závazném stanovisku dle § 9a odst. 1 zákona 100/2001 Sb.

B.I.8. Výčet dotčených územně samosprávných celků

Uveden je Olomoucký kraj a obce Leština, Lesnice a Hrabová, v jejichž správním území se DP Lesnice-Vitošov nachází.

Komentář zpracovatele posudku:

Dotčené územně samosprávné celky jsou Olomoucký kraj a uvedené obce. Názvy obcí jsou uvedeny správně.

B.I.9. Výčet navazujících rozhodnutí podle § 9 odst. 3 a správních orgánů, které budou tato rozhodnutí vydávat

V Dokumentaci jsou uvedena veškerá navazující řízení ve smyslu §3 písm. g), z nichž pro realizaci předmětného záměru se předpokládají následující navazující řízení:

- řízení o povolení hornické činnosti – OBÚ Ostrava
- řízení o stanovení dobývacího prostoru – OBÚ Ostrava
- řízení o povolení k nakládání s povrchovými a podzemními vodami (resp. stanovení podmínek pro odvádění důlních vod do povrchové vodoteče) – vodoprávní úřad Městského úřadu Zábřeh
- případné řízení o vydání nového povolení provozu vyjmenovaného stacionárního zdroje znečišťování ovzduší – Krajský úřad Olomouckého kraje

Komentář zpracovatele posudku:

Za hlavní navazující rozhodnutí lze považovat Rozhodnutí o stanovení (rozšíření) dobývacího prostoru a Rozhodnutí o povolení hornické činnosti, které ve smyslu definice dle §3 písm. g) zákona povoluje provedení záměru. Dotčeným úřadem je Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého.

Dále je třeba před započítáním čerpání důlních vod do vod povrchových mít vydané Rozhodnutí - stanovení způsobu a podmínek vypouštění důlních vod do vod povrchových. Autorka uvádí nesprávně dotčený úřad (MěÚ Zábřeh, vodoprávní úřad). Ve smyslu §107, odst. 1) písm. i) vodního zákona č. 254/2001 Sb. v platném znění je dotčeným úřadem Krajský úřad Olomouckého kraje (Odb. ŽP a zemědělství, Odd. vodního hospodářství - vodoprávní úřad).

Dále před započítáním samotné těžby v rozšíření DP a v zahloubení musí dojít k vydání Rozhodnutí o povolení provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší. Dotčeným úřadem Krajský úřad Olomouckého kraje (Odb. ŽP a zemědělství, Odd. ochrany ŽP - orgán ochrany ovzduší).

B.II. ÚDAJE O VSTUPECH

B.II.1. Půda

Záměr vyžaduje odnětí jednoho pozemku z PUPFL – jedná se o pozemek č. 433 v k. ú. Hrabová u Dubicka, z něhož má být odňato 5 262 m².

Komentář zpracovatele posudku:

K obsahu kapitoly lze uvést, že mohl být doplněn objem lesních půd (hrabanka, opadanka), kterou bude třeba v souvislosti s realizací záměru skrýt. Pro přesnější vyhodnocení vlivu na půdu by tato informace byla vhodná. Vhodné by bylo i uvést předpokládané nakládání s touto lesní půdou, které však bude blíže specifikováno v Rozhodnutí o odnětí z PUPFL.

V dokumentaci EIA chybí údaje o lesním porostu určeném k mýcení (druhové složení, věk, údaje z LHP apod.). Údaje týkající se lesních porostů jsou však zřejmé z přílohy č. 6 k dokumentaci (Biologický průzkum).

V kapitole jsou dále uvedeny údaje o chráněných územích a ochranných pásmech, ačkoli předmětem kapitoly mají být půdy.

B.II.2. Voda

V kapitole je uvedeno, že potřeba pitné i užitkové vody a její potřeba zůstane i při realizaci záměru bez podstatných změn. Voda bude odebírána v první fázi pokračování těžby z vlastní studny, následně po zahloubení bude pro účely zkrápění komunikací, případně pro další technologické účely využita voda z jímky na bázi lomu.

Dále je uveden fakt, že lom včetně vápenky má povolen odběr podzemní vody z několika vrtů a jsou uvedeny limity pro odběr těchto vod.

Je zřejmé, že s ohledem na nezměněný počet zaměstnanců a stabilizovaný objem těžby a úpravy vápence jsou tyto hodnoty dostačující. Předpokládá se snížení odběru podzemní vody záměnou za adekvátní objem využívané důlní vody.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitolu lze považovat za dostatečně zpracovanou s ohledem na fakt, že záměrem není následné zpracování těžené suroviny v úpravně a ve vápence a beze změn zůstává sociálně administrativní zázemí společnosti.

Mohla být uvedena hodnota spotřeby vody pro skrápění lomových komunikací a dalších prašných míst, dále v případě využití mobilní drtící a třídící linky spotřeby skrápěcím zařízením. Tyto objemy vod však nejsou nijak významné a pro posouzení vlivů na ŽP je spíše důležitý fakt, že tato opatření prováděna budou. Limity pro stávající povolený odběr podzemních vod však uvedeny jsou a z toho lze usoudit na možné maximum využívaných vod v rámci provozu.

B.II.3. Ostatní přírodní zdroje (například surovinové zdroje)

Záměr je určen k vytěžení přírodního zdroje – ložiska vápence, které bude v rámci realizace záměru postupně spotřebováváno.

Jiné surovinové zdroje pro realizaci předmětného záměru nejsou potřebné.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola konstatuje fakt, že záměrem je vytěžení ložiska vápence a jiné surovinové zdroje pro realizaci předmětného záměru nejsou potřebné.

V kapitole není uvedeno konkrétního vyčíslení vytěžitelných zásob, což autorka zdůvodňuje v úvodu na str. 6 a 7 Dokumentace. Na straně 28 Dokumentace jsou vyčísleny geologické zásoby v jednotlivých blocích.

B.II.4. Energetické zdroje (např. druh, zdroj, spotřeba)

Kapitola uvádí spotřebu el. energie, pohonných hmot (nafty) a zemního plynu.

Realizací záměru nedojde k nárůstu roční spotřeby el. energie, spotřeba zemního plynu pro mlýnici zůstane beze změn, množství nafty pro provoz vlastních vozidel a mechanismů v areálu lomu se mírně zvýší s prodloužením dopravních cest o cca 10 %.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitolu lze považovat za dostatečně zpracovanou. Vzhledem k faktu, že spotřeba zemního plynu pro mlýnici není předmětem záměru, je tento údaj uveden spíše pro úplnost. Kapitola by mohla též obsahovat údaje o druhu a množství spotřebovávaných trhavin.

B.II.5. Biologická rozmanitost

Kapitola uvádí Strategii EU, jenž rozvíjí několik cílů, které se zaměřují na hlavní příčiny úbytku biologické rozmanitosti a usiluje o snížení negativních vlivů na přírodu a ekosystémy. Závazky plynoucí z této strategie zohledňuje Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025, která stanovuje 20 cílů ve čtyřech prioritách týkajících se oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR. V rámci dílčích cílů jsou definovány možné tlaky a hrozby pro biodiverzitu.

Priorita 1: Společnost uznávající hodnotu přírodních zdrojů: ve vztahu k záměru není tato priorita relevantní.

Priorita 2: Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů: realizací záměru nedojde k významnému ovlivnění početnosti ZCH druhů živočichů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a ani nedojde k zásahu do ochranně cenné vegetace. Migrační propustnost krajiny nebude významně negativně ovlivněna.

Priorita 3: Šetrné využívání přírodních zdrojů: zde se Strategie zaměřuje zejména na zlepšení hospodaření a využívání složek biodiverzity a přírodních zdrojů ve vybraných ekosystémech. Kromě záboru zemědělské půdy a těžby vlastního ložiska (což je účelem záměru) nebude realizace záměru vyžadovat exploataci jiných přírodních zdrojů.

Priorita 4. Zajištění aktuálních a relevantních informací: pro daný záměr není relevantní.

Záměr nebude svým zaměřením ani svou existencí snižovat biologickou rozmanitost území. Malým zábozem půdy sice dojde k negativnímu ovlivnění druhů fauny a flóry vázané na půdní horizont, ale nikoliv ke snížení druhové rozmanitosti území, narušení migračních cest, vzniku trvalých cizorodých biotopů, poškození zvláště chráněných druhů flóry nebo fauny nebo jinému významnému negativnímu vlivu na tuto oblast. Záměr biologickou rozmanitost nijak nevyužívá jako vstup pro realizaci.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola zmiňuje Strategii EU a komentuje jednotlivé priority vyplývající ze Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025. Se závěry hodnocení se lze ztotožnit.

Pouze upozorňuji na komentář autorky k prioritě 3, kde zmiňuje, že „Kromě záboru zemědělské půdy a těžby vlastního ložiska (což je účelem záměru) nebude realizace záměru vyžadovat exploataci jiných přírodních zdrojů... Záměr ve skutečnosti neznámá zábor žádné zemědělské půdy, ale zábor půdy lesní.

B.II.6. Nároky na dopravní a jinou infrastrukturu (například potřeba souvisejících staveb)

Záměr nebude vyžadovat zřizování nebo rozšiřování komunikačních systémů nebo jiné infrastruktury. Objem těžby a její přibližné rozdělení do směrů zůstane beze změn. Kapacitně jsou stávající komunikace pro realizaci záměru dostačující.

V kapitole je uvedena četnost jízd po veřejných komunikacích a procentuální (i dle tonáže) rozdělení dopravy, jak po veřejných komunikacích, tak po železnici, která je zavedena do areálu. Dále jsou zde uvedena data ze sčítání dopravy ŘSD na silnici č. II/315 (úsek 7-1856).

Vzhledem k tomu, že jak v roce 2000, tak v roce 2016 probíhala v době celostátního sčítání vozidel na silnici II/315 běžná expedice štěrků a dalších finálních výrobků silniční dopravou, je ve dvou v dokumentaci uvedených tabulkách prezentována nákladní doprava, vč. expedice štěrků a dalších finálních výrobků silniční dopravou, tj. dopravou spojenou s provozem v areálu investora. Z uvedených údajů vyplývá, že intenzita silniční dopravy v lokalitě je stabilizována.

Pro záměr byla zpracována hluková a rozptylová studie, v nichž byly uvedené intenzity dopravy použity.

Komentář zpracovatele posudku:

V kapitole jsou uvedena potřebná data k vyhodnocení intenzity dopravy po veřejných komunikacích ve vztahu k chráněným prostorám (v chráněném venkovním prostoru staveb a v chráněném venkovním prostoru dle § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění) a následně pro využití k výpočtům v rámci hlukové a rozptylové studie.

Pro lepší orientaci bych uvítal i grafické znázornění dopravy rozložení dopravy dle jednotlivých dopravních směrů.

Lze se s totožnit s postupem zpracovatelky a konstatováním, že doprava je ustálená a není třeba přepočítávat výsledky dle TP 225 (viz rozdíly v tabulkách na str. 43 Dokumentace).

Ani za použití TP 225 by výsledky vyhodnocení vlivů na hlukovou situaci v blízkosti chráněných objektů uvedené v části D záměru nebyly odlišné od vypočtených výsledků.

Navíc v lokalitě byl pro účely kalibrace modelu v hlukové studii krátkodobě měřen hluk ze silniční dopravy. Součástí měření hladiny akustického tlaku ze silniční dopravy bylo sčítání vozidel v dopravním proudu na silnici II/315 (viz str. 49 Dokumentace).

Kapitolu lze považovat za dostatečně zpracovanou pro posouzení vlivů záměru.

B.III. ÚDAJE O VÝSTUPECH

B.III.1. Znečištění ovzduší, vody, půdy a půdního podloží (například přehled zdrojů znečištění, druh a množství emitovaných znečišťujících látek, způsoby a účinnost zachycování znečišťujících látek)

V rámci realizace záměru bude provozován liniový a stacionární zdroj znečišťování ovzduší. Tyto zdroje budou produkovat stejné množství emisí jako v současné době, rozptylová studie tedy počítá nikoliv přírůstek, nýbrž podíl provozu lomu a související úpravný na stávajícím imisním zatížení území.

V této kapitole jsou uvedeny Stacionární zdroje a liniové zdroje znečišťování ovzduší.

U stacionárních zdrojů kapitola uvádí jejich výčet, které konkrétní druhy mechanismů provádějí danou činnost.

Dále jsou uvedeny emisní faktory a výpočty emisí z jednotlivých činností (zdrojů), včetně započítání sekundární prašnosti.

Pro výpočet emisí ze silniční dopravy jsou použity emisní faktory silničních vozidel.

K výpočtu emisí z liniové dopravy byly použity emisní faktory z programu MEFA 13.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola je zpracována dostatečným způsobem.

Kapitola uvádí data z přílohy č. 4 (Rozptylová studie) k Dokumentaci EIA. Konkrétně údaje z kapitoly 3.2. Údaje o zdrojích.

Vyčíslení emisí ze stacionárních i liniových zdrojů je provedeno správně.

Postiženy jsou veškeré hlavní činnosti prováděné v rámci těžby a přepravy suroviny. Jak již bylo zmíněno, zpracování těžené suroviny v úpravně a ve vápence spadá pod režim integrovaného povolení, provoz úpravný a vápenky však není předmětem posuzovaného záměru. Provoz těchto úpravárenských zařízení je součástí stávajícího pozadí.

Pouze není uvedena emise z případného použití mobilní úpravárenské linky. V případě použití této linky však lze předpokládat, že v důsledku využití mobilní sestavy v zahloubení dojde ke snížení vsázky do stacionárního úpravárenského zařízení a z hlediska dlouhodobých imisních limitů nedojde ke změně imisního pozadí – limit roční těžby musí být zachován. Musí být však důsledně využíváno opatření ke snížení emisí TZL (skrápění), jak uvádí autorka dokumentace v kapitole D.IV. (Charakteristika a předpokládaný účinek navrhovaných opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a popis kompenzací, pokud jsou vzhledem k záměru možné, popřípadě opatření k monitorování možných negativních vlivů na životní prostředí (např. post-projektová analýza), které se vztahují k fázi výstavby a provozu záměru, včetně opatření týkajících se připravenosti na mimořádné situace podle kapitoly II a reakcí na ně) pro fázi provozu na straně 128. Uvedení do provozu mobilní úpravárenské linky předpokládá získat Rozhodnutí o povolení provozu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší ve smyslu §11 odst. 2, písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší v platném znění.

B.III.2. Odpadní vody

Produkováný objem, kvalita splaškových vod a nakládání s nimi se s realizací záměru nezmění. Sociální zázemí lomu je společné se sociálním zázemím vápenky a nakládání se splaškovými vodami je řízeno integrovaným povolením vápenky.

Technologické vody vznikají v lomu při zkrápění cest a prašných míst. Tyto vody jsou zasakovány do těžené suroviny a do terénu.

Srážkové vody zasakují v současné době do podloží v lomu. Plochu lomu není v současné době nutno odvodňovat.

Při zahloubení lomu a s realizací malého rozšíření těžební plochy dojde k zanedbatelnému zvětšení plochy bez porostů a kulturních vrstev a bude dosaženo úrovně hladiny podzemní vody. Tím vznikne potřeba odvádění důlních vod z prostoru těžby.

V kapitole jsou uvedeny výsledky Numerického modelového výpočtu (Pavlík in Pospíšil, 2006) pro těžbu ložiska pod hladinou podzemní vody a stanoveny celkové přítoky do kóty 184 m n. m.

Čerpaná důlní voda bude vypouštěna do koryta Vitošovského náhonu (Loučky) až pod mostovkou silnice Leština-Hrabová. Kvalita čerpané vody neovlivní negativně současnou kvalitu vody v povrchových vodách Mohelnické brázdy.

V hloubce pod kótou 265 m n. m. jde o sekulární zónu zvodnění s nízkou transmisivitou vlivem zatěsnění oběhových cest podzemní vody jílovitými výplněmi až do zvažované báze těžby. Jde o zónu ztížené vodní výměny, která nemá zásadní význam pro dotace hlubších zvodní Mohelnické brázdy ani pro výrazné navyšování přítoku do prostoru těžby pod hladinou podzemní vody.

Podle probíhajícího monitoringu v objektech HV 301, HV 302, HV 303 a V 213 není možné zvažovat nárůst přítoku podzemní vody do prostoru těžby do výše uvedených tabulkových hodnot modelového výpočtu. Pro čerpání důlních vod jsou modelovým výpočtem (Pavlík in Pospíšil, 2006) při snížení hladiny do kóty 262 m n. m. vypočteny přítoky do lomu v závislosti na míře zahloubení. Výsledky uvedeného výpočtového modelu ale podle současných znalostí není možno brát za odpovídající, protože v rámci modelu bylo možno použít pouze plošný koeficient propustnosti. To neodpovídá reálné propustnosti podloží v lomu, kde byla již odtěžena vrstva nad úrovní hladiny podzemní vody s krasovou propustností a při zahloubení bude dále postupováno do vrstev v zóně nasycení s propustností puklinovou, značně proměnlivou. V lomu je stav podzemních vod neustále monitorován systémem vrtů, a na základě tohoto monitoringu bylo zpracovatelem hydrogeologických podkladů konstatováno, že v zahloubení se nacházejí vrstvy působící jako izolant a že přítoky podzemní vody do lomu nebudou překračovat 21,92 l. s⁻¹. Kromě těchto přítoků se bude na platu lomu shromažďovat dešťová voda, která při menších deštích bude částečně vsakovat do podloží, při větších úhrnech srážek (jedno- až třídních maximálních deštích) se ale může na platu nashromáždit až 1500 m³ dešťové vody na 1 ha odkrytého dobývacího prostoru. Tuto vodu bude také nutno odvést mimo těžební jámu, buď do vodoteče nebo pro využití ke zkrápění technologie, komunikací a pro praní vytěžené suroviny. O množství využitě pro uvedené účely bude možno snížit množství vody čerpané ze zdroje podzemních vod.

Dále bylo v hydrogeologických podkladech konstatováno, že navyšování přítoku podzemní vody se zahlubováním těžby pod kótu 262 m n. m. bude minimální a v žádném případě neovlivní přítoky do vodárensky využívaných ani potenciálních zdrojů podzemní vody centrální zvodně Mohelnické brázdy.

Pro optimalizaci zahlubování těžby pod hladinu podzemní vody doporučuje zpracovatel hydrogeologických podkladů (Staněk, 2018) realizovat v první fázi těžbu volných zásob v severní části jámového lomu. Podrobněji byla hydrogeologická situace komentována v příloze původní dokumentace Hydrogeologický podklad pro posouzení vlivu zahlubování těžby v DP Lesnice-Vitošov na vodní režim (doplněné na základě připomínek ze zjišťovacího řízení) – tento podklad již znovu není v rámci doplněné dokumentace v přílohách zařazen a je nahrazen Hydraulickým a hydrologickým numerickým modelem (GROUNDWATER CONSULTING SERVICES s.r.o., 2018), je ale dostupný na stránkách Cenia v rámci řešeného záměru.

Komentář zpracovatele posudku:

Záměr neřeší objem, kvalitu splaškových vod ze sociálního zázemí a nakládání s nimi, protože se s realizací záměru nezmění – není předmětem záměru.

Autorka uvádí, že technologické vody vznikají v lomu při zkrápění cest a prašných míst. Tyto vody jsou zasakovány do těžené suroviny a do terénu. Nevzniká tak potřeba jejich čerpání.

Srážkové vody zasakují v současné době do podloží v lomu. Plochu lomu není v současné době nutno odvodňovat. V rámci zahlubování se stanou součástí důlních vod. Autorka uvádí předpokládanou hodnotu při větších úhrnech srážek 1 až 3-denního přivalového deště až 1500 m³ na 1 ha.

Zdůraznit je třeba, že důlní vody nejsou odpadními vodami ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon.

Autorka se odkazuje na odbornou studii Hydraulický a hydrologický numerický model, který se důlním vodám a nakládání s nimi podrobně věnuje z hlediska kvantitativního. Z hlediska kvality vypouštěných důlních vod odkazuje na vyhovující jakost podzemních vod v ložisku, které je možné za podmínek stanovených vodoprávním úřadem vypouštět do povrchového toku.

B.III.3. Odpady

V lokalitě lomu mohou být produkovány především odpady použitých sorbentů, obalů od mazadel, plastové obaly od nápojů a směsný komunální odpad. Množství a druhy produkováných odpadů se při realizaci záměru nezmění.

Veškeré odpady jsou a budou shromažďovány utříděné podle druhů a předávány oprávněným osobám k využití, v případě, že je nelze využít, k odstranění.

Velmi obtížně lze odhadovat množství odpadů pocházejících ze závěrečného odstraňování technologické linky po ukončení těžby.

Komentář zpracovatele posudku:

Autorka konstatuje stávající i budoucí plnění legislativních požadavků (zákona č. 185/2001 Sb. a prováděcích vyhlášek) i fakt, že množství a druhy produkováných odpadů se při realizaci záměru nezmění. I nadále budou plněny požadavky na shromažďování odpadů a předávání oprávněným osobám k využití nebo k odstranění.

Dále konstatuje nejasnosti v produkci odpadů při odstraňování technologické linky v rámci sanace území po těžbě. Likvidace linky po těžbě však vzhledem k nastínění snahy hospodárného vytěžení není v rámci posuzovaného záměru předmětem záměru.

Pro úplnost bych uvítal komentář k těžebním odpadům, i když pravděpodobně v rámci realizace záměru vznikat nebudou, protože zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech se vztahuje na nakládání s těžebním odpadem, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Zvláštním právním předpisem je v tomto případě zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem. Dle zákona č. 157/2009 Sb. se rozumí těžebním odpadem odpad, kterého se provozovatel zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se ho zbavit, a který vzniká při ložiskovém průzkumu, těžbě, úpravě nebo při skladování nerostů, a který podle zákona o odpadech náleží mezi odpad z těžby nebo úpravy nerostů.

Kapitola je zpracována dostatečně. Povinnosti v odpadovém hospodářství vyplývají z platných právních předpisů.

B.III.4. Ostatní emise a rezidua (například hluk a vibrace, záření, zápach, jiné výstupy - přehled zdrojů, množství emisí, způsoby jejich omezení)

Hluk a vibrace

Pro záměr byla zpracována hluková studie, která v celém rozsahu zařazena v přílohách dokumentace. Hluková studie hodnotila jak vliv stacionárního zdroje, tak zdroje liniového (dopravy na veřejných komunikacích).

Liniový zdroj

V lokalitě byl pro účely kalibrace krátkodobě měřen hluk ze silniční dopravy. Součástí měření hladiny akustického tlaku ze silniční dopravy bylo sčítání vozidel v dopravním proudu na silnici II/315. Dokumentace uvádí výsledky výpočtu z programu HLUK+ verze 11.5 z roku 2017. Výsledek ekvivalentních hladin akustického tlaku ze silniční dopravy na silnici II/315 v denní a v noční době je uveden pro stav dopravy v roce 2000 a v roce 2016. Výpočtové body reprezentují nejbližší chráněnou zástavbu.

výpočtový bod	výška nad terénem	vypočtená hladina akustického tlaku v denní době		
		rok 2000	rok 2016	rozdíl 2016 - 2000
č.	m	$L_{Aeq,16hodin}$ (dB)	$L_{Aeq,16hodin}$ (dB)	(dB)
1	2,0	64,3	64,3	0
	5,0	66,1	66,1	0
2	2,0	58,2	58,2	0
3	2,0	63,2	63,1	-0,1
	5,0	64,8	64,8	0

výpočtový bod	výška nad terénem	vypočtená hladina akustického tlaku v noční době		
		rok 2000	rok 2016	rozdíl 2016 - 2000
č.	m	$L_{Aeq,8hodin}$ (dB)	$L_{Aeq,8hodin}$ (dB)	(dB)
1	2,0	57,3	57,6	0,3
	5,0	59,0	59,4	0,4
2	2,0	51,2	51,5	0,3

výpočtový bod	výška nad terénem	vypočtená hladina akustického tlaku v noční době		
		rok 2000	rok 2016	rozdíl 2016 - 2000
3	2,0	56,2	56,6	0,4
	5,0	57,9	58,3	0,4

Na základě rozboru historie provedeného v hlukové studii v příloze dokumentace je použit limit pro starou hlukovou zátěž - stávající hluková zátěž chráněných objektů vznikla již před rokem 2000. Mezi roky 2000 a 2018 nedošlo ke zvýšení hlukové zátěže o více než 2 dB a je tedy možné při stanovení limitních ekvivalentních hladin akustického tlaku z dopravy na silniční komunikaci v chráněném venkovním prostoru staveb použít korekci na starou hlukovou zátěž. Limitní hladiny akustického tlaku v chráněném venkovním prostoru staveb podél silnice II/315 pak jsou stanoveny na:

$L_{Aeq,16hodin} = 70$ dB v denní době od 6.00 do 22.00 hodin

$L_{Aeq,8hodin} = 60$ dB v noční době od 22.00 do 6.00 hodin.

Hladina akustického tlaku z dopravy na pozemních komunikacích se stanovuje pro 16 hodin denní doby a 8 hodin noční doby.

Stacionární zdroj

V současné době probíhá těžba rozpojené suroviny rýpadlem na nulté etáži, tj. ve výšce 275 m n. m. Mezi chráněnými objekty a místem těžby je situován zemní val o výšce 25 m až 30 m. Surovina je nakládána na dvojici damprů Caterpillar 775E. Dampřry vyvázejí surovinu z nulté etáže na úroveň třetí etáže do výšky 309 m n. m. k primárnímu drtiči. Při pohybu dampru na koruně zemního valu o šířce cca 15 m leží mezi dampřem a chráněnými objekty pouze volně uložený odpad z hrubé těžby o výšce cca 1,5 m až 2 m.

Primární drtič je instalován na třetí etáži ve výšce cca 40 m nad úrovní okolního terénu v lokalitě s chráněnými objekty. Svah mezi okrajem třetí etáže a korytem říčky Loučka je zalesněn vzrostlými stromy. Primární drtič je významným zdrojem hluku v době zpracování vstupní suroviny. Při provozu naprázdno hluk generovaný drtičem významně klesá. Všechna další zařízení úpravy jsou osazena na úrovni druhé etáže a níže. Mezi těmito zařízeními a chráněnými objekty v lokalitě je situován zalesněný zemní val po obvodu úpravy.

Hluková zátěž chráněného venkovního prostoru staveb při silnici II/315 generovaná zdroji hluku spojenými s provozem v dobývacím prostoru a provozem úpravy byla zjištěna přímým měřením hladin akustického tlaku mezi průjezdy vozidel silniční dopravy na silnici II/315 a přímým měřením akustického tlaku v dobývacím prostoru.

V průběhu měření hladin akustického tlaku bylo zjištěno, že provoz rýpadla na nulté etáži nelze oddělit od hluku pozadí v lokalitě. Hluk pozadí v lokalitě je tvořen vzdálenou železniční dopravou a přírodními zvuky. Provoz damprů při pohybu na koruně zemního valu a provoz primárního drtiče v zátěži je odlišitelný od hluku pozadí. Provoz úpravy za primárním drtičem není odlišitelný od hluku pozadí.

Dokumentace uvádí grafické znázornění „Model lokality s výpočtovými body č. 1 až č. 3“.

V následující tabulce je uveden výsledek výpočtů ekvivalentních hladin akustického tlaku při pohybech damprů na koruně zemního valu a při provozu

primárního drtiče v denní době. V noční době je těžba suroviny a její úprava mimo provoz.

Výpočtové body reprezentují nejbližší chráněnou zástavbu.

Vypočtená hladina akustického tlaku z provozu úpravny a vnitrodopravy

výpočtový bod č.	výška nad terénem m	vypočtená hladina akustického tlaku při pohybech damprů a provozu úpravny $L_{Aeq,8hodin}$ (dB)
1	2,0	40,9
	5,0	43,5
2	2,0	42,5
3	2,0	42,5
	5,0	44,9

Systém dopravy suroviny k primárnímu drtiči zůstane beze změny. Poloha primárního drtiče a navazující úpravny suroviny zůstane beze změny, nebo může být primární drtič nahrazen mobilním drcením umístěným na zahlubených etážích, což bude z hlediska hlukového pozitivní.

Lze konstatovat, že realizace záměru nezmění emise hluku v areálu investora. Vypočtené hladiny akustického tlaku ze současného provozu v areálu investora uvedené v předchozí tabulce budou shodné s hladinami akustického tlaku po realizaci záměru.

Hluk a seizmické účinky z odstřelů

Při těžbě budou i nadále prováděny clonové odstřely. Vzhledem k tomu, že se jedná o exploze výbušnin s hmotností nad 25 g ekvivalentní hmotnosti trinitrotoluenu, je při těchto odstřelech emitován vysokoenergetický impulsní hluk. Hygienický limit v ekvivalentní hladině akustického tlaku C vysokoenergetického impulsního hluku se stanoví pro denní dobu ve výši $L_{Ceq,8h} = 83$ dB.

Odstřely probíhají pouze v denní době. Vzhledem ke vzdálenosti a časovému omezení odstřelů zpracovatelka dokumentace konstatuje, že hlukový limit vůči chráněným objektům bude dodržen.

Co se týká seizmických účinků, jsou v předepsaných intervalech účinky otřesů na nejbližší exponované objekty sledovány. Pro další fázi těžby v zahlubení a rozšíření bude na základě měřeného dostatečně dimenzovaného zkušebního odstřelu aktualizován generel odstřelů. Na jeho základě bude stanovena maximální nálož jednotlivých odstřelů závislá na vzdálenosti od rizikových objektů, což omezí riziko jejich poškození.

V rámci přepracování dokumentace byl doplněn Znalecký posudek č. 315/2016 vlivu seizmických účinků na okolní zástavbu při provádění trhacích prací v lomu Vitošov pod hladinou 275 m n. m. (Bartoš, 2016) včetně Predikce maximálních náloží (Bartoš, 2018) – viz přílohy č. 7A a 7B přepracované dokumentace. V posudku bylo konstatováno, že při těžbě pod úrovní 275 m n. m. se doporučuje maximální nálož $m_{ev, n} = 900$ kg a při jejím respektování nebudou nejbližší stavební objekty ohroženy. Bude prováděna kontrola správnosti nastavených náloží s ověřením seizmického zatížení nejbližších objektů seizmickými měřeními podle postupu těžby

a jejího přiblížení k zástavbě. Na základě zjištěných hodnot budou podle potřeby velikosti náloží upraveny.

Komentář zpracovatele posudku:

Liniový zdroj

Vzhledem k pokračování v dlouhodobě provozované činnosti, je z minulosti dostatek dat popisujících stav stávající i stav výhledový pro období realizace záměru. K dispozici jsou data ze sčítání ŘSD v roce 2000 a 2016. Dále měl zpracovatel studie k dispozici měření hladiny akustického tlaku ze silniční dopravy a sčítání vozidel v dopravním proudu na silnici II/315.

V kapitole jsou uvedeny dostatečným způsobem zdroje hluku, jejich popis, způsob výpočtu a výsledky výpočtů jsou vztaženy k nejbližším chráněným prostorům dle § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb.

Referenční body (č. 1 – 3) jsou znázorněny i grafické podobě.

V kapitole jsou uvedeny tabulky výpočtu hladiny akustického tlaku jednak pro denní dobu a jednak pro noční dobu.

Z výsledků výpočtů je zřejmé, že budou platné hygienické limity dodržovány i nadále při pokračování v těžbě v zahloubení a rozšíření DP.

Správně je vyhodnocena oprávněnost použití korekce na starou hlukovou zátěž. Limitní hladiny akustického tlaku v chráněném venkovním prostoru staveb podél silnice II/315 pak jsou stanoveny na $L_{Aeq,16hodin} = 70$ dB v denní době a $L_{Aeq,8hodin} = 60$ dB v noční době.

Stacionární zdroj

Pospána je těžba, expedice k úpravě a úprava v prvním stupni.

V kapitole je popsáno, že přímým měřením hladin akustického tlaku (jednak měřením na silnici II/315 a jednak měřením přímo v lomu) byla zjišťována úroveň emise hluku z jednotlivých činností v lomu a při úpravě suroviny.

Zjištěno bylo, že provoz rýpadla na nulté etáži nelze oddělit od hluku pozadí v lokalitě. Hluk pozadí v lokalitě je tvořen vzdálenou železniční dopravou a přírodními zvuky. Provoz damprů při pohybu na koruně zemního valu a provoz primárního drtiče v zátěži je odlišitelný od hluku pozadí. Provoz úpravny za primárním drtičem není odlišitelný od hluku pozadí.

V rámci akustické studie byl vypracován model, který byl kalibrován na výsledek měření hladin akustického tlaku v denní době.

Referenční body (č. 1 – 3) jsou znázorněny i v grafické příloze a jde správně o nejbližší chráněné prostory dle § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb.

V kapitole je uvedena tabulka výpočtu ekvivalentních hladin akustického tlaku při pohybech damprů na koruně zemního valu a při provozu primárního drtiče v denní době. V noční době je těžba suroviny a její úprava mimo provoz.

Systém dopravy se nezmění, poloha primárního drtiče a navazující úpravny suroviny zůstane beze změny. Primární drtič může být nahrazen mobilním drcením umístěným na zahloubených etážích, což souhlasím s autorkou Dokumentace, že bude z hlediska hlukového pozitivní.

Konkrétně není uvedeno, zda může jít o souběh provozu stacionární a mobilní linky, pokud ano, bude vhodné v době provozu ověřit měřením u nejbližší chráněné zástavby (RB č. 1 -3) plnění platných hygienických limitů.

Ztotožnit se lze se závěrem, že realizace záměru nezmění významněji emise hluku v areálu investora oproti současnosti.

Naopak při zahlubování budou zdroje hluku od okolí více odcloněny.

Hluk a seizmické účely z odstřelů

I nadále budou prováděny clonové odstřely. Odstřely budou omezeny na denní dobu.

Vzhledem množství odstřelů, ke vzdálenosti odstřelů od RB č. 1 – 3, velikosti a časování náloží souhlasím se zpracovatelkou dokumentace, že hlukový limit ($L_{Ceq,8h} = 83$ dB) vůči chráněným objektům bude dodržen. Toto konstatování lze doložit jednak na základě dat z v minulosti provedených měření i metodou analogie z jiných těžeben.

Z hlediska seizmických účinků byl zvolen pro fázi těžby v zahloubení postup, který zaručí dodržení předepsaných intervalů účinků otřesů na nejbližší exponované objekty.

Proveden bude zkušební odstřel a na základě vyhodnocení jeho seizmických účinků na okolní zástavbu bude aktualizován generel odstřelů.

V rámci Dokumentace je doložen Znalecký posudek č. 315/2016 vlivu seizmických účinků na okolní zástavbu při provádění trhacích prací v lomu Vitošov pod hladinou 275 m n. m. (Bartoš, 2016) včetně Predikce maximálních náloží (Bartoš, 2018).

Kapitola B.III.4. je zpracována uspokojivě.

B.III.5. Doplňující údaje

Riziko havárií vzhledem k navrženému použití látek a technologií

Při provozu záměru mohou nastat následující problémové stavy:

- a) riziko úniku závadných látek
- b) riziko nehody při výbuchu trhavin, riziko rozletu kamene
- c) riziko zhoršení kvality ovzduší
- d) riziko negativního ovlivnění krasových jevů, kvality a kvantity podzemních vod a povrchových vod
  - riziko negativního ovlivnění kvantity a kvality podzemních vod
  - riziko negativního ovlivnění krasových jevů
  - riziko negativního ovlivnění povrchových vod.

Závěrem zpracovatelka dokumentace konstatuje, že rizika spojená s realizací záměru nepřekročí úroveň rizika při stávající těžbě.

Radioaktivní a elektromagnetické záření

Záměr není zdrojem uvedených druhů záření nad obvyklou a přípustnou míru.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve výčtu rizik jsou vždy pro dané riziko uvedena opatření, která musí být splněna, aby bylo riziko omezeno co nejvíce a k havarijnímu stavu vůbec nedošlo. V případě vzniku havarijního stavu je uvedeno, jak tento stav řešit s ohledem na co nejmenší ovlivnění složek životního prostředí a veřejného zdraví.

Ve výčtu by bylo vhodné zmínit i požár technického (event. technologického) vybavení a možnost sesuvu svahů skrývkových řezů, těžebních etáží, svahy dočasných a trvalých deponií apod. Jde však o rizika, která lze eliminovat provozní kázní a příslušnými dokumenty.

Dále by bylo vhodné uvést, které sorbenty či jiné přípravky pro příp. řešení havárie menšího rozsahu se na provozovně používají.

Záměr není zdrojem radioaktivního a elektromagnetického záření nad obvyklou a přípustnou mírou.

Kapitola v dokumentaci je zpracována standardním způsobem.

C. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

C.1. PŘEHLED NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH ENVIRONMENTÁLNÍCH CHARAKTERISTIK DOTČENÉHO ÚZEMÍ

Kapitola uvádí základní environmentální charakteristiky zájmového území v rozsahu požadavků přílohy č. 4 zákona.

Komentář zpracovatele posudku:

Jedná se o souhrn informací ke struktuře a rázu krajiny (C.1.1.).

Dále autorka uvádí stručně geomorfologické zařazení (C.1.2). S ohledem na typ záměru je velká pozornost věnována geologii, hydrogeologii a hydrologii. Tyto kapitoly jsou zpracovány nadstandardním způsobem. Uvedený textový popis je doplněn mapami a řezy, znázorňujícími konkrétní podmínky v zájmové lokalitě a jejím okolí. Autorka cituje závěry řady studií, z nichž některé byly zhotoveny v souvislosti s těžbou v lomu nebo z důvodu záměru pokračování v těžbě do zahloubení. Autorka dále uvádí data z Hydrometrického průzkumu, kdy zpráva z hydrometrického průzkumu je doložena v Příloze č. 1 Hydraulického a hydrologického modelu (tedy je součástí Dokumentace EIA). Znázorněno je nejbližší OP vodního zdroje a záplavová území v okolí záměru. Z dokumentace je zřejmé, že samotný záměr těžby je mimo OP a záplavové území.

Kapitola (C.1.3.) Určující složky flóry a fauny včetně zvláště chráněných druhů cituje obsáhle informace uvedené v Příloze č. 6 (Biologický průzkum) k Dokumentaci EIA.

V kapitole jsou popsány dílčí vegetační segmenty v zájmovém území, jsou uvedeny výsledky floristického průzkumu s ohledem na výskyt zvláště chráněných (dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.) a ostatních významných druhů rostlin.

Kapitola dále rozsáhle popisuje výsledky faunistického průzkumu, a to opět s důrazem na výskyt zvláště chráněných (dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.) a ostatních významných druhů živočichů.

Kapitola (C.1.4.) Významné krajinné prvky konstatuje, že plocha určená k rozšíření kamenolomu okrajově zasahuje do VKP les.

Kapitola (C.1.5.) Přírodní parky - zájmová lokalita neleží v žádném z přírodním parku.

Kapitola (C.1.6.) Územní systém ekologické stability krajiny - zájmové území, resp. plocha navrženého rozšíření těžby není v kolizi s jednotlivými prvky ÚSES. Kapitola je zpracována včetně obrázků dokládajících stav.

Kapitola (C.1.7.) Památné stromy - nejsou evidovány žádné památné stromy.

Kapitola (C.1.8.) Území historického, kulturního nebo archeologického významu – uvádí výčet kulturních památek ve správním území obce Hrabová, Leština a Lesnice.

Kapitola (C.1.9.) Území hustě zalidněná – jsou uvedena potřebná demografická data.

Kapitola (C.1.10.) Území zatěžovaná nad míru únosného zatížení - je třeba poznamenat, že území těženého lomu a jeho bezprostředního okolí je zatěžováno v souvislosti s těžbou. Míra zatížení je dána platnými legislativními limity. Prostor uvnitř lomu a obzvlášť v bezprostředním okolí pracovních strojů je klasifikován jako venkovní, veřejnosti

nepřístupné pracoviště a dle § 3 odst. (2) zákona č. 201/2012 Sb. na venkovních pracovištích, kam nemá veřejnost volný přístup mohou být imisní limity překračovány.

Kapitola (C.1.11.) Staré ekologické zátěže - v ZÚ nejsou žádné evidované.

Kapitola (C.1.12.) Extrémní poměry v dotčeném území - nejsou známy žádné extrémní poměry, které by bránily nebo ztěžovaly realizaci záměru.

Kapitola (C.1.13.) Ložiska nerostných surovin a jejich využití – těžba ložiska B 3063800 Vitošov-Lesnice je předmětem záměru. Kapitola odkazuje na kapitolu B.1.4., kde jsou ložiska specifikována podrobněji. Kapitola uvádí zákres situace ložisek. Kapitola je zpracována dostatečně.

Celkově k části C.1. - bez zásadních připomínek.

C.2. CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ RESP. KRAJINY V DOTČENÉM ÚZEMÍ A POPIS JEHO SLOŽEK NEBO CHRAKTERISTIK, KTERÉ MOHOU BÝT ZÁMĚREM OVLIVNĚNY

Kapitola uvádí základní environmentální charakteristiky zájmového území v rozsahu požadavků přílohy č. 4 zákona.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola (C.2.1.) Základní charakteristiky ovzduší a klimatu – jsou uváděny klimatické údaje odpovídající klimatické rajonizaci (MT9). Dále jsou uvedeny údaje z Rozptylové studie (viz. Příloha č. 4 Dokumentace EIA), a to větrná růžice a hodnocení úrovně znečištění (včetně pětiletých průměrů 2011 – 2015) dle ČHMÚ. Zde je třeba uvést, že v době zpracování Rozptylové studie šlo o aktuální data, v současné době jsou již k dispozici pětileté průměry 2012 – 2016 a 2013 – 2017. Změna úrovně znečištění mezi rokem zpracování rozptylové studie a současností není významná a nemůže mít vliv na závěry hodnocení.

Zranitelnost území vůči projevům klimatu – ZÚ není v záplavovém území, záměr neznamená významnější zábor vegetace.

Kapitola (C.2.2.) Voda – jsou uváděny hydrologické a hydromorfologické poměry v území. Kapitola se odkazuje na údaje k podzemní vodě v Doplněných hydrogeologických podkladech.

Kapitola (C.2.3.) Základní charakteristiky půd zájmového území - uvádí půdní poměry v ZÚ a jeho okolí. Dále jsou uvedeny podíly půd v rámci jednotlivých správních území obcí (Hrabová, Lesnice, Leština) a změna od 31.12.2016 do 31.12.2017.

Kapitola (C.2.4.) Základní charakteristiky horninového prostředí a přírodních zdrojů – v kapitole jsou uvedeny charakteristiky horninového prostředí, včetně základních fyzikálně-mechanických vlastností vápence a jeho složení. Dále je zmíněn výskyt břidlic, údaje o podloží a nadloží.

*Kapitola (C.2.5.) Biologická rozmanitost (stav a rozmanitost fauny, flóry, společenstev, ekosystémů) – zmíněno je zařazení dle biogeografického členění a fyto geografického členění. Zájmové území je potenciální přirozenou vegetací jilmovou doubravou (*Querc-Ulmetum*) a černýšovou dubohabřinou (*Melampyro nemorosi - Carpinetum*).*

Kapitola (C.2.6.) Základní charakteristiky dalších aspektů životního a přírodního prostředí - v kapitole je uveden charakter osídlení, obyvatelstva a hmotný majetek a kulturní dědictví.

Celkově k části C.2. - bez zásadních připomínek.

C.3. CELKOVÉ ZHODNOCENÍ STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ Z HLEDISKA JEHO ÚNOSNÉHO ZATÍŽENÍ A PŘEDPOKLAD JEHO PRAVDĚPODOBNÉHO VÝVOJE V PŘÍPADĚ NEPROVEDENÍ ZÁMĚRU, JE-LI MOŽNÉ JEJ NA ZÁKLADĚ DOSTUPNÝCH INFORMACÍ O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ A VĚDECKÝCH POZNATKŮ POSODIT

Zájmové území je antropogenně ovlivněné dlouhodobě provozovanou těžbou a zpracováním vápence. Ta se lokálně projevuje na kvalitě ovzduší, dopravní zátěži a s tím související hlukové zátěži zástavby podél používaných veřejných komunikací.

Provedení záměru dává předpoklad vzniku nových kvalitních biotopů včetně nového prvku – vodní hladiny, který se v současné době v území nevyskytuje.

Lokalita záměru leží mimo území mezinárodní ochrany - mimo oblasti vymezené v rámci NATURA 2000, i mimo jiná zvláště chráněná území. Z hlediska ochrany vod neleží lokalita v chráněné oblasti přírodní akumulace vod, částečně zasahuje do oblasti vodního zdroje vápenky.

Z hlediska benzo(a)pyrenu jde o území s mírně překročeným limitem, avšak to není způsobeno provozem v lomu. Koncentrace ostatních škodlivin se dlouhodobě nacházejí pod hranicí imisních limitů.

Hluková situace v území se v souvislosti s realizací záměru prakticky nezmění.

V řešené lokalitě nejsou známy žádné extrémní poměry ani poměry z hlediska ochrany přírody a krajiny, které by omezily realizaci záměru.

Kumulace vlivů předkládaného záměru s ostatními aktivitami v daném území se nepředpokládá.

V případě neprovedení záměru by nedošlo k žádnému vývoji zatížení území, pozitivnímu ani negativnímu. Nedošlo by k odnětí půdy z PUPFL a jejímu odtěžení, a tedy ani k dočasnému zrychlení odtoku vody z území.

Nepokračoval by provoz hlukových a emisních zdrojů v území, byl by ukončen provoz celé vápenky (lomu i výroby vápna). To by vyvolalo potřebu otvírky jiného ložiska bez výrobního a sociálního zázemí, protože těžba a výroba vápence v dané lokalitě ve významné míře zásobuje danou komoditou stavebnictví i zemědělství. V lokalitě by nevznikla vodní plocha, která výhledově může pozitivním směrem ovlivnit lokální klima a způsobit zvýšení biologické rozmanitosti území.

Skončilo by zatížení dopravní sítě železniční i silniční dopravou. Ložisko vápence by zůstalo nedotěženo. Absence pracovních příležitostí by vyvolala nutnost migrace obyvatelstva za prací.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola stručně hodnotí stav vybraných složek životního prostředí z hlediska jeho únosného zatížení.

Dále je uveden předpokládaný stav po vytěžení v důsledku realizace záměru a předpokládaný stav v případě neprovedení záměru.

Odstavec týkající se neprovedení záměru není vhodně a pochopitelně formulován.

Kapitola mohla obsahovat zmínku stavu využívání podzemních vod, kdy tyto jsou dnes využívány pro provoz vápenky a v malé míře i lomu (skrápění...). V případě neprovedení záměru by se stav využívání podzemních vod nezměnil. Současný stav využívání však je uveden v jiných kapitolách dokumentace EIA.

Bez zásadních připomínek.

D. KOMPLEXNÍ CHARAKTERISTIKA A HODNOCENÍ MOŽNÝCH VÝZNAMNÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

D.I. Charakteristika a hodnocení velikosti a významnosti předpokládaných přímých, nepřímých, sekundárních, kumulativních, přeshraničních, krátkodobých, střednědobých, dlouhodobých, trvalých i dočasných, pozitivních i negativních vlivů záměru, které vyplývají z výstavby a existence záměru (včetně případných demoličních prací nezbytných pro jeho realizaci), použitých technologií a látek, emisí znečišťujících látek a nakládání s odpady, kumulace záměru s jinými stávajícími nebo povolenými záměry (s přihlédnutím k aktuálnímu stavu území chráněných podle zákona o ochraně přírody a krajiny a využívání přírodních zdrojů s ohledem na jejich udržitelnou dostupnost) se zohledněním požadavků jiných právních předpisů na ochranu životního prostředí

D.I.1. Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Závěr hodnocení vlivu na obyvatelstvo a veřejné zdraví:

Vzhledem k tomu, že v rámci DP existují i zásoby mimo záměrem stanovenou část dobývacího prostoru (např. pod stávající poměrně rozsáhlou úpravňou, která by ovšem musela být přemístěna do zcela jiného místa těžebny), existuje zde reálný předpoklad, že bez realizace záměru by nedošlo k uzavření lomu a vápenky a tedy ani ke změně imisních koncentrací jednotlivých škodlivin. Z tohoto důvodu lze považovat vypočtené hodnoty hluku a imisních koncentrací škodlivin z těžby kameniva za dostatečně vypovídající údaje o vlastním záměru. Lze rovněž považovat za prokázané, že realizace záměru z hlediska hlukového a imisního nebude mít na hlukovou a imisní situaci a tedy také na vlivy na veřejné zdraví z nich vyplývající žádný sledovatelný vliv.

Vlivy na obyvatelstvo jsou na základě výše uvedených skutečností charakterizovány jako neohrožující za běžných podmínek veřejné zdraví, z hlediska frekvence trvalé, proměnné, v plné míře vratné. Těmito vlivy bude dotčena zejména nejbližší obytná zástavba východně od lomu. Hlukové a imisní vlivy a tedy i vlivy na veřejné zdraví zůstanou po realizaci záměru na stávající úrovni bez jakéhokoliv navýšení.

Komentář zpracovatele posudku:

Zdravotní riziko hluku

Kapitola znovu uvádí závěry akustické studie.

V kapitole D.I.1 je nesprávně uvedena prahová hodnota prokázaných účinků hlukové zátěže v denní době u ischemické choroby srdeční, kde došlo na základě studie Světové zdravotnické organizace WHO Noise Guidelines for Europe z roku 2009 k posunu z 65 na 60 dB.

Ve vztahu k hodnocení vlivu na veřejné zdraví nemá uvedená chyba v tabulce vliv na přijaté závěry.

Se závěry, že vlivy na veřejné zdraví zůstanou po realizaci záměru na stávající úrovni bez jakéhokoliv navýšení, se lze ztotožnit.

Zdravotní riziko znečištění ovzduší

V kapitole jsou komentovány výsledky výpočtů Rozptylové studie, jsou uvedeny příspěvky provozu a je konstatováno, že z vypočtených hodnot je zřejmé, že podíly provozu lomu a související dopravy na imisním pozadí lokality jsou velmi nízké a nemají vliv na překročení imisních limitů, a to ani u škodliviny benzo(a)pyrenu, jehož koncentrace již v současné době v daném území mírně překračují stanovený imisní limit.

Se závěry, že vlivy na veřejné zdraví zůstanou po realizaci záměru na stávající úrovni bez jakéhokoliv navýšení, se lze ztotožnit.

Souhrn

Principiálně lze s hodnocením vlivů na veřejné zdraví (v důsledku změn v hlukové a imisní situaci) souhlasit. Podstatné je, že realizace záměru přináší pro místní populaci prakticky nezměněný expoziční scénář imisím hluku a polutantů ovzduší a tudíž lze ve výhledu očekávat, že se stávající úroveň rizika poškození veřejného zdraví v daném území nezmění.

D.1.2. Vlivy na ovzduší a klima

Závěr hodnocení vlivu na ovzduší:

Vlivy realizace záměru na ovzduší v porovnání se stávajícím stavem jsou hodnoceny jako nevýznamné a podlimitní, v plné míře vratné, v čase proměnné, závislé na ročním objemu těžby a expedici vytěžené suroviny po veřejných komunikacích, beze změny proti současnému stavu v území.

Ovlivnění klimatu

Vzhledem k tomu, že po ukončení těžby vznikne v místě zahloubení vodní plocha, jejíž plocha bude činit po konečném nastoupení vodní hladiny cca 20 ha, nelze v lokalitě těžebny vyloučit mikroklimatické změny týkající se zejména relativní vlhkosti a částečně i malého teplotního ovlivnění (v řádu desetin stupňů Celsia až 1°C patrného v těsné blízkosti vzniklé vodní plochy) daného teplotní setrvačností nashromážděné vody. Z hlediska ovlivnění celkového klimatu v území budou ale vlivy realizace záměru po jeho ukončení zanedbatelné a v době provozu se neprojeví vůbec.

Zranitelnost záměru vůči klimatickým změnám

Záměr není zranitelný vůči klimatickým změnám ani extrémním výkyvům počasí (přivalové deště, sucho, silné mrazy, vysoké teploty). Záměr je situován mimo záplavové území vodních toků, a také případné dlouhotrvající silné deště by mohly provoz záměru jen pozdržet, nikoliv ale znemožnit. Nedošlo by ani ke zničení nebo poškození důlní technologie.

Komentář zpracovatele posudku:

Hodnocení vlivu na ovzduší

Vyhodnocení vlivu na ovzduší vychází v první řadě ze zpracované rozptylové studie a z dat o stávajícím imisním pozadí v lokalitě.

Ke způsobu výpočtu imisního zatížení v rozptylové studii nejsou žádné připomínky. Rozptylová studie je zpracována standardní metodikou SYMOS'97 v.2013, v souladu s legislativními a metodickými požadavky.

Rozptylová studie zahrnuje všechny relevantní zdroje spojené s provozem záměru v lomu (vrtání, nakládku, přepravu, clonové odstřely, sekundární prašnost aj.) a silniční dopravu po komunikacích. Výstupy rozptylové studie jsou přehledné a diskuze výsledků správná.

Hodnocení vlivu realizace záměru na ovzduší vychází ze závěrů rozptylové studie a dá se s ním souhlasit.

Zmínit je třeba, že příspěvky B(a)P u nejbližší obytné zástavby jsou zcela zanedbatelné ($0,000006 - 0,000018 \text{ ng.m}^{-3}$) a stávající překročení limitu není způsobeno v důsledku těžby v lomu Vitošov. U ostatních hodnocených škodlivin jsou imisní koncentrace pod úrovní legislativně stanovených limitů a zůstanou tak i v případě realizace předkládaného záměru.

Vzhledem k faktu, že záměrem je pokračování v těžbě v zahloubení a rozšíření, nelze očekávat výraznou změnu v imisní situaci v lokalitě, což autorka v Dokumentaci několikrát zmiňuje a i nadále bude imisní pozadí v úrovních, jenž zmiňují data ČHMÚ za pětiletí (viz str. 89 Dokumentace).

Ovlivnění klimatu

Z hlediska ovlivnění celkového klimatu v území budou vlivy realizace záměru po jeho ukončení zanedbatelné a v době provozu se neprojeví vůbec. S tímto závěrem se ztotožňuji.

Zranitelnost záměru vůči klimatickým změnám

Se závěry hodnocení souhlasím.

D.1.3. Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky

Hluk

Pro realizaci záměru byla zpracována hluková studie. Jak prezentuje hluková studie, budou vlivy realizace záměru nulové.

Provoz lomu a primární úpravny bude stejně jako dosud pokračovat pouze v denní době. Provoz vápenky, který není předmětem tohoto záměru a dokumentace, bude provozován i nadále také v nočních hodinách.

Z výpočtů uvedených v předchozí kapitole a ze závěrečného vyhodnocení je zřejmé, že hluková zátěž sledovaných objektů hygienické ochrany nebude vlivem pokračování těžby rozšířením dobývacího prostoru a zahloubení lomu překračovat v zájmovém území limitní hodnoty.

Vibrace – seismické vlivy odstřelů

Při měřeních prováděných v minulosti hodnoty kmitání při odstřelu nepřekračovaly přípustné meze dynamického namáhání pro stupeň „beze škod“ u žádného z referenčních bodů. Respektují tak dynamickou bezpečnost nejbližších objektů. To samozřejmě neznamená, že by účinky odstřelů nebyly v území vůbec patrné – pocitově k otřesům dochází a může to být s ohledem na četnost prováděných odstřelů případně vnímáno jako obtěžující, vlivem provozu záměru ale nedochází k poškození veřejného zdraví ani k materiálním škodám.

Jiné fyzikální a biologické charakteristiky

Vlivy záměru zahloubení a rozšíření dobývacího prostoru na hlukovou situaci a seismiku jsou v porovnání se stávajícím stavem hodnoceny jako zanedbatelné až nulové, vratné, trvajících po celou dobu provozu záměru.

Komentář zpracovatele posudku:

Autorka se odkazuje na zpracovanou hlukovou studii.

Hluková studie zahrnuje všechny relevantní zdroje hluku spojené s provozem záměru, a to jak z hluku z provozu v lomu, tak z hluku z dopravy po veřejných komunikacích.

Ke způsobu výpočtu hluku z provozu a v okolí expediční komunikace nejsou žádné připomínky. Akustická studie je zpracována standardní metodikou, v souladu s legislativními a metodickými požadavky.

V rámci zpracovávání akustické studie bylo prováděno i měření hluku, jenž sloužilo ke kalibraci výpočtových modelů.

Výsledky jsou prezentovány správně, a to s ohledem na platné hygienické limity.

V rámci opatření pro minimalizaci vlivů v kapitole D.IV konkrétní opatření navržené zpracovatelkou Dokumentace EIA zní: „Zajistit měření hluku u objektů zvolených na základě konzultace s orgánem ochrany veřejného zdraví před a po realizaci záměru. V případě potřeby zajistit realizaci případných kompenzačních nebo jiných protihlukových opatření“.

K tomuto opatření bych pouze dodal, že na základě veřejného projednání a vznesených požadavků starostů okolních obcí k ověření hladiny hluku z provozu v DP považuji za vhodné, informovat obce Hrabová a Leština o datu měření a jeho výsledcích. Tímto bude zaručena transparentnost v dozoru nad dodržováním platných hygienických limitů z hluku v nejbližší chráněné zástavbě Vitošova, Hrabové a Leštiny, a to jak v době před realizací záměru tak po rozšíření DP a zahloubení. Tato podmínka tedy bude adekvátně upravena v návrhu stanoviska (viz. kapitola VII tohoto posudku).

D.I.4. Vlivy na povrchové a podzemní vody

Vliv na charakter odvodnění oblasti

Uvedené vlivy byly v rámci dokumentace řešeny Doplněným hydrogeologickým podkladem (Pospíšil, 2017), vycházejícím z hydrogeologického průzkumu ložiska vápenců z let 2003-2006, a z následného monitoringu podzemních vod (Ekohydro Brno, 2007-současnost). Tyto podklady byly na základě došlých připomínek v rámci přepracované dokumentace EIA doplněny hydraulickým a hydrologickým (nikoli hydrogeologickým, jak je uvedeno v dokumentaci) numerickým modelem (Beránek-Rapantová, 2018) a hydrometrickým průzkumem na Vitošovském náhonu (Vlček, 2018).

Doložené podklady definují charakteristiky geologické stavby a hydrogeologického režimu podzemních vod, tj. jak podzemního tak povrchového odtoku. Základním východiskem pro posouzení záměru byl popis geologické stavby zábřežského krystalinika a desenské klenby (tj. podloží ložiska), devonských vápenců, které jsou předmětem těžby, plioleistocénu Mohelnické brázdy, a kvartérních sedimentů.

Záměr se nachází vně hranice CHOPAV Kvartér řeky Moravy. Do prostoru lomu zasahuje jen ochranné pásmo vodního zdroje oznamovatele.

Hydrogeologické poměry v zájmovém území jsou dány vztahy mezi strukturami podzemních vod ve vápencích, okolních krystalinických hornin a fluviálních sedimentů nivy Mohelnické brázdy (Vybíral, 1991). Vitošovské vápence vykazují kombinovanou puklinovou a krasovou propustnost se střední transmisivitou. Okolní krystalinické horniny vykazují puklinovou propustnost s nízkou transmisivitou. Transmisivita okrajových poloh kvartérních sedimentů je lokálně proměnlivá a pohybuje se od $1,4 \cdot 10^{-3}$ do $6,5 \cdot 10^{-3}$ m²/s. U sedimentární výplně Mohelnické brázdy je transmisivita velmi vysoká (Čurda a kol., 2001). Podle Krásného a kol., 2012 je specifický odtok pro tuto oblast 2-3 l/s/km² v závislosti na rozložení srážek během roku.

Vápence umožňují snadnou infiltraci vod průlinovým prostředím štěrkopísčitých sedimentů Mohelnické brázdy (Vybíral, 1991). Atmosférická voda může do vápenců také snadno infiltrovat. Případné volné krasové dutiny vitošovských vápenců představují preferenční cesty proudění podzemních vod (Čurda a kol., 2001). Vápence jsou ale východně omezeny zelenými břidlicemi s nižší propustností. Východní okraj ložiska je tvořen výchozy puklinově slabě propustných hornin a jejich eluvií. Západní omezení je dáno zvyšujícím se výskytem slabě propustných nevápencových hornin. Na proudění podzemní vody má vliv tektonické porušení vápenců. Přes posuzované ložisko prochází okrajové zlomy bušínského zlomového systému ssv.-jjz. směru (Pospíšil a kol., 2017), podél kterých vystupují ohřáté vody s teplotou až 20 °C, pocházející z hlubších partií sedimentárního podloží Mohelnické brázdy (Vybíral, 1991). Volná hladina podzemní vody na ložisku koreluje s hladinou řeky Moravy a bývá obvykle zastižena v nadmořské výšce mezi 268 a 270 m n. n. (Vybíral, 1991). Zkrasovění vápenců se pohybuje jak nad hladinou podzemní vody, tak i pod ní, a pohybuje se v rozmezí od 9,9 do 25 %. Zkrasovění však nelze přímým vztahem ztotožňovat s propustností, vzhledem k výplni krasových dutin. Vitošovské vápence mají lokální význam pro dotaci podzemní vody do Mohelnické brázdy, v přirozeném režimu je dotace podzemní vody z lomu do sedimentární výplně Mohelnické brázdy max. 12 l/s (Pospíšil a kol., 2017).

Tyto boční přítoky podzemní vody se vážou na hlubší oběh podzemní vody, přičemž Mohelnická brázda plní funkci regionální drenážní báze hlouběji založeného oběhu podzemní vody. Sedimentární výplň Mohelnické brázdy v místech, kde směrem k bázi fluviálních sedimentů přibývá hrubozrnná složka a v místech přehloubených depresí, vykazuje zvýšené hodnoty hydraulické vodivosti. Při mimořádných vyšších stavech hladiny vody řeky Moravy se uplatňuje břehová infiltrace a povrchová voda dotuje kolektory okolních hydrogeologických systémů. Sedimentární výplň Mohelnické brázdy není hydrogeologicky homogenní prostředí, je vyplněna až 250 m mocnými kvartérními štěrky, písky a jíly a v jejich podloží pliocenními jemnozrnnými písky. Zároveň je v bezprostředním západním okolí ložiska plioleistocén tvořený uloženinami s nízkou až velmi nízkou propustností. Báze sedimentární výplně byla zastižena vrtem HVZ-9 u Lesnice, kde bylo skalní podloží zastiženo v 320 m. Hrubozrnné štěrkové sedimenty mohelnické brázdy tvoří jednotlivé kolektory, ty jsou lokálně odděleny pelitickými sedimenty, díky kterým lokálně vzniká mírně napjatá hladina podzemní vody. Písčité štěrky teras jsou více propustné, ale jsou málo plošně rozlehlé, proto jsou drénovány do nižších poloh při údolním dně. Stropní izolátory průlinových kolektorů představují sprašové a povodňové hlíny, přes které se podzemní voda infiltruje omezeně. Sprašové hlíny pokrývají zejména západní okraj Mohelnické brázdy. Povodňové hlíny jsou mocné až

2 m a vykazují nižší propustnost. Hladina podzemní vody v Mohelnické brázdě je závislá na průtocích povrchových toků, které jsou ovlivněné atmosférickými srážkami. Hladina podzemní vody dosahuje nejvyšších stavů v jarních měsících a nejnižších v podzimních měsících. Rozdíl ve stavech hladiny podzemní vody činí 1 – 2,5 m (Čurda a kol., 2001).

Odkrytím další malé plochy (rozšíření DP) o výměře cca 0,9 ha a zejména vlivem zahloubení lomu se místně zrychlí odtok vody z této plochy s předpokládaným odvodněním do vodoteče Vitošovský náhon (Loučka). Na základě dosavadního monitorování hladiny podzemních vod po zahloubení lomu dojde k vývěrům vody z těžebních stěn a podloží a ke shromažďování dešťových vod z plochy lomu, které nestačí zasáknout do podloží. Množství nově odváděných vod bylo v Hydrogeologických podkladech v příloze původní dokumentace EIA stanoveno na přibližně 22 l/s + vody srážkové vody v množství max. 1500 m³/ha. Nově zpracovaný numerický hydraulický a hydrologický model toto množství dále upřesnil na nižší hodnotu (cca 18 l/s).

Část těchto vod bude nově využívána pro zkrápění cest v areálu a pro praní v úpravně a další účely jako užitková voda a nahradí tak vodu podzemní, odebíranou z vlastního zdroje oznamovatele. Zbývající část bude po odsazení ve sběrné jínce odváděna řízeným čerpáním do Vitošovského náhonu.

Na posuzovaném úseku Vitošovského náhonu podél lomu Vitošov byl měřením, provedeným v roce 2018, zjištěn rovnoměrný průtok v trase vodního toku na ustálené hodnotě 52 l/s. Není vyloučen velmi nízký nárůst průtoku v počátečním měřeném úseku u obce Leština v množství 1 l/s a velmi nízký pokles průtoku v koncovém měřeném úseku nad železničním přejezdem. Obě tyto změny průtoku v trase se však nacházejí v pásmu nejistoty měření.

Úsek bezejmenného levostranného přítoku Vitošovského náhonu, jehož trasa vede v dolním úseku podél odvalové haldy lomu, byl v době měření bez vody.

Lužní potok vykazoval v den měření v úseku mezi malou vodní nádrží a parkovištěm motorových vozidel u kamenolomu rovnoměrný průtok 10 l/s. Podílově byl tvořen množstvím 5,5 l/s vytékajícím základovou výpustí z malé vodní nádrže a množstvím 4,5 l/s přitékajícím uzavřeným profilem pod odkalištěm ve směru údolnice. Specifický odtok z povodí v místě soutoku obou malých vodních toků měl vzhledem k velmi suchému období, v němž bylo měření prováděno, vysokou hodnotu 9 l/s.km². Tato hodnota je v nepoměru k nulovému specifickému odtoku ve shora uvedeném levostranném přítoku Vitošovského náhonu, který teče ve velmi podobných přírodních podmínkách ve vzdálenosti přibližně jeden kilometr severozápadním směrem.

Z Vitošovského náhonu povrchové vody do kamenolomu neinfiltují, a proto lze usuzovat, že při vypouštění důlních vod do koryta nebude docházet k vracení vod průsakem zpět do lomu. Pro ověření předpokladu, že se tak děje i v případě jeho levostranného přítoku za severním okrajem dobývacího prostoru, by bylo nutné uskutečnit doplňující měření průtoku výhradně na tomto přítoku v průměrně vlhkém až mírně suchém období v pásmu odtokových zabezpečení Q_{120d} až Q_{270d} , t. j. nejlépe v době od dubna do června. Protože však z kamenolomu dlouhodobě nejsou odčerpávány žádné důlní vody, je pravděpodobné, že ani z tohoto malého vodního toku povrchové vody do lomu břehovou infiltrací nepřitékají. Žádné povrchové vody do lomu neinfiltují ani z Lužního potoka.

Změny hydrologických charakteristik

Těžba vápenců pod úrovní hladiny podzemní vody nepochybně vyvolá snížení hladin podzemní vody v okolí lomu.

Podle vyhodnocení monitoringu podzemních vod, uvedeného v Hydrogeologických podkladech v příloze původní dokumentace, bylo vyloučeno, aby zahloubení těžby a s tím související nutné odvádění důlních vod do vod povrchových jakkoliv ovlivnilo menší jímací objekty podzemní vody (domovní studny) nebo zdroje veřejného zásobování v širším okolí, nebo aby mělo dosah do CHOPAV Kvartér řeky Moravy. Vlivy odvodňování se projeví pouze v mělkých studnách s přítoky z výplavového kužele v prostoru objektu Salith.

Snižováním báze těžby pod hladinu podzemní vody nebudou ovlivněny přítoky do provozovaných trubních studní Vápenky Vitošov v míře, jež by znamenala podstatné snížení vydatnosti.

Čerpáním důlních vod z jámového lomu Vitošov nedojde k ovlivnění přírodní rezervace Pod Trlinou ani studní individuálního zásobování podzemní vodou v obci Leština, které vykazují roční rozkyvy v hodnotách monitorovaných vrtem státní pozorovací sítě VB 0509 Leština.

Čerpáním podzemních vod nebudou ovlivněny ani provozované zdroje podzemní vody v obci Hrabová s ročními rozkyvy hladiny, které jsou monitorovány vrtem státní pozorovací sítě VB 0026 Hrabová.

Pro modelové řešení hydrologické bilance zájmového území a prognózu vlivů těžby na širší okolí byl použit software Watershed Modelling System WMS 11, resp. model GSSHA, který umožňuje simulace složek srážko-odtokového procesu distribuovaně v rámci povodí, tj. povrchový odtok, infiltrace do půdní vrstvy, evapotranspirace, výpar z volné vodní plochy, průsak k hladině podzemní vody, změna zásob povrchových a podzemních vod. Byly sestaveny dva modely tak, aby byla pokryta plocha lomu Vitošov celá, tj. model (1) pro povodí bezejmenného vodního toku obtékajícího těžebnu ze severu až severozápadu a (2) pro povodí Lužního potoka obtékajícího totéž území z východu a jihu.

Popis obou modelů je uveden v příloze č. 5 přepracované dokumentace. Jako vstup do modelů byl proveden Hydrometrický průzkum, který je v citované příloze rovněž doložen. Závěrem bylo konstatováno, že při realizaci záměru nedojde vlivem zahloubení k infiltraci vod do prostoru lomu.

Po ukončení těžby bude čerpání důlních vod ukončeno a v prostoru lomu postupně vznikne vodní hladina o ploše cca 20 ha.

Vliv na kvalitu a kvantitu vod

Ovlivnění kvality nebo kvantity podzemních vod nad stávající rámec se nepředpokládá, resp. bude nevýznamné, bez významného plošného a hloubkového dosahu za hranici DP. Podzemní voda bude dále čerpána za účelem zásobování sociálního zázemí a zkrápění technologie a povrchu lomu.

Splaškové vody budou stejně jako v současné době shromažďovány v podzemní bezodtoké jímce, technologické vody (z mlžení technologie a zkrápění komunikací) budou zasakovat do suroviny a do podloží v lomu.

Vody důlní povrchové (dešťové) potenciálně znečištěné nerozpuštěnými látkami z povrchu lomu budou v případě jejich vypouštění do Vitošovského náhonu před

jejich čerpáním odsazeny v nově zřízené jímce na platu lomu a budou průběžně monitorovány.

Pro zjištění množství přitékajících a následně vypouštěných důlních vod byl zpracován numerický hydraulický model, který je přílohou č. 5 přepracované dokumentace. Modelované území zahrnuje hydrogeologický rajón 1610 Kvartér Horní Moravy, který je vymezen v poměrně úzkém pruhu od Šumperka po Moravičany, po oblast Třesínského prahu. Součástí rajónu jsou i říční sedimenty přítoků řeky Moravy, zejména pak Desné, Moravské Sázavy, Mírovky a Třebůvky. Předmětem modelování je kolektor vyvinutý v plioleistocénní výplni Mohelnické brázdy. Základním východiskem pro modelové řešení bylo sestavení modelu pro celý HG rajón 1610 tak, aby modelovaná oblast mohla být ohraničena přirozenými geologickými a hydrogeologickými hranicemi.

Tento model stanovil množství vod natékajících při zahloubení na kótu 226 m n. m. na 17,9 l/s, tedy o něco méně, než činily závěry hydrogeologických podkladů (22 l/s). Vypouštěné množství bude sníženo o vody využívané pro úpravu vápence a pro snížení sekundární prašnosti v lomu bez úpravy. Podle zpracovaných odborných hydrogeologických podkladů a podle výsledků rozborů podzemních vod bude možné vody z prostoru zahloubení odvádět do vodoteče bez úpravy, aniž by tím byla poškozena kvalita vody ve vodoteči Vitošovský náhon (Loučka).

Závěr zpracovatele numerického modelu:

Cílem modelového řešení bylo ověřit, jak významný vliv na režim podzemních vod v blízkém okolí bude mít zahloubení těžby v lomu Vitošov na úroveň 226 m n.m. Za účelem zjištění hydraulické funkce Vitošovského náhonu byl proveden hydrometrický průzkum vodních toků přiléhajících k předmětnému dobývacímu prostoru. Poté byl sestaven model (1) hydrologický pro stanovení hydrologické bilance povodí pokrývajících dobývací prostor a (2) hydraulický pro ověření vlivu zmíněného záměru na režim podzemních vod plioleistocénního kolektoru sedimentární výplně Mohelnické brázdy.

Výsledky hydrometrického průzkumu lze shrnout do dvou bodů:

- Odtokové poměry byly v hodnocených úsecích říční soustavy sítě v průběhu měření ustálené a nebyly ovlivněny manipulací na žádném vodním díle. Měření bylo uskutečněno při velmi vysoké odtokové zabezpečení Q_{360d} a při ustálených odtokových poměrech v říční soustavě. Výsledky jsou pro zadaný účel reprezentativní. V průzkumu vymezené části říční soustavy nebyl zjištěn žádný ztrátový ani příronový úsek.
- Bezejmenný vodní tok, který obtéká dobývací prostor ze severu až severozápadu, byl v době průzkumu vyschlý. Lužní potok naopak vykazoval stálý průtok přibližně 10 l/s.

Obecně bylo předmětem modelování zjistit (1) množství podzemních vod přitékajících v prostoru těžby z krystalinika do plioleistocénního kolektoru Mohelnické brázdy za stávajících podmínek, kdy je báze těžby nad hladinou podzemních vod, (2) množství podzemních vod přitékajících v prostoru těžby z krystalinika do plioleistocénního kolektoru Mohelnické brázdy za změněných podmínek, kdy těžba dosáhne finální úrovně 226 m n.m. a konečně (3) množství podzemních vod přitékajících do ložiska z plioleistocénního kolektoru při dosažení konečné hloubky těžby (226 m n.m.).

Hydrologické modelování se zaměřilo pouze na problematiku uvedenou pod prvním bodem. Jeho zásadní přínos spočíval především v možnosti přímo konfrontovat výsledky tohoto modelování s hydrometrickým průzkumem a v následném ověření výsledků hydraulického modelu, který byl využit pro řešení všech tří výše uvedených úkolů. Tímto přístupem mohly být zjištěné hodnoty ověřovány dvěma až třemi nezávislými metodami.

Výsledná hodnota přetoku přes okrajovou podmínku simulující kontakt krystalinika (HGR 6432) s plioleistocénním kolektorem Mohelnické brázdy (HGR 1610) vypočtená hydrologickým modelováním pro stávající stav těžby byla cca 8 l/s. Výsledky hydrologického modelování vykazovaly dobrou shodu s hydrometrickým průzkumem, kdy zvýšené hodnoty přetoku na okrajové podmínce byly kompenzovány sníženým průtokem ve vodním toku a naopak.

Závěry týkající se hydraulického modelu jsou souhrnně uvedeny v následujícím výčtu:

- Přítok podzemních vod v prostoru těžby z krystalinika do plioleistocénního kolektoru Mohelnické brázdy za stávajících podmínek vypočtených hydraulickým modelem byl cca 9,3 l/s, což je ve velmi dobré shodě s výsledky hydrologického modelování (cca 8 l/s), a lze proto považovat výsledky prediktivních simulací, publikované níže, za dostatečně podložené a věrohodné.
- Přítok podzemních vod v prostoru těžby z krystalinika do plioleistocénního kolektoru Mohelnické brázdy za změněných podmínek, kdy těžba dosáhne finální úrovně 226 m n.m., vypočtených hydraulickým modelem byl cca 2,5 l/s.
- Deficit na přítoku podzemních vod z krystalinika do plioleistocénního kolektoru Mohelnické brázdy způsobený zahloubením báze těžby na 226 m n.m. byl cca 7 l/s.
- Přítok podzemních vod do ložiska z plioleistocénního kolektoru při dosažení konečné hloubky těžby (226 m n.m.) byl hydraulickým modelem vypočten na 11 l/s.
- Celkový přítok do ložiska při dosažení konečné hloubky 226 m n.m. byl hydraulickým modelem vypočten na 18 l/s.
- Depresní kotlina vyvolaná snížením hladiny na okrajové podmínce, která simulovala kontakt krystalinika s plioleistocénním kolektorem, měla jen omezený rozsah do cca 300 m od okrajové podmínky s maximálním snížením kolem 1 m. Takto malý vliv na hladiny podzemních vod v zájmové oblasti lze vysvětlit vyrovnáním deficitu zvýšenou břehovou infiltrací z řeky Moravy (cca 13 l/s). Určitou roli hrál i obecný směr proudění podzemních vod v plioleistocénním kolektoru, který má v širším okolí zájmové lokality severojižní orientaci.

Modelové řešení sumarizovalo výsledky předchozího modelování, které bylo realizováno na několika oddělených modelech, přičemž žádný z nich nepokrýval v ucelené podobě hydrogeologický systém v zájmové oblasti. Přestože jsou výsledky jednotlivých modelů vzájemně porovnatelné a vykazují dobrou shodu, podléhají v předkládaném provedení jistému zjednodušení. Zpracovaný model například nezohlednil komplexní tektonickou stavbu krystalinika. Samotný kolektor krystalinika byl z principu, vyplývajícího z definice hydrologického modelování, řešen pouze jako jeden z členů rovnice hydrologické bilance. V realizované fázi modelových prací také nedošlo k modelovému zpracování výsledků propracovaného dlouhodobého monitoringu režimu podzemních vod, který na lokalitě probíhá.

V rámci doplňování dokumentace, došlých připomínek a podnětů z veřejného projednání byla diskutována správnost přístupu k modelovému řešení vzhledem k nezahrnutí nejnovějších aktualizací vstupních dat, v případě chybějících dat příp. jejich pořízení, zohlednění variability propustnosti, srozumitelné definování a znázornění vlivů na blízké i širší okolí, grafické přílohy s vizualizací vlivů na vodní režim. V rámci připomínek k záměru bylo rovněž doporučováno rozdělit hodnocení vlivů na etapy těžby, podle zahloubení, tj. např. po 2 těžebních etážích, s jasnou definicí vlivů k jednotlivým etapám. Podkladem by mělo být modelové řešení variant zahloubení po etapách. V rámci aktuálně zpracovaného modelu byly doplněny zejména údaje, potřebné pro hodnocení vlivu odvodnění lomu na vodárensky využívanou strukturu Mohelnické brázdy. Řešení modelovat těžbu např. po 1-2 etážích bylo zavrhnuto jako neodpovídající realitě těžby, neboť těžba bude probíhat zahlubováním více etážích současně, a provozně (a tedy i modelově) nemá smysl hodnotit zahloubení pro 1-2 etáže samostatně.

Vlivy záměru na povrchové a pozemní vody jsou hodnoceny jako trvalé, částečně vratné, dle doloženého numerického výpočtu u podzemních vod zanedbatelné, u povrchových vod je středně silný vliv dán vznikem vodní hladiny po ukončení těžby. Záměr bude mít velmi malý vliv na způsob odvodnění území (z hlediska odkrytí malé dosud netěžené plochy), ale bude bez vlivu na jakékoliv zdroje zásobování podzemní vodou mimo dobývací prostor.

Záměr bude vyžadovat odvádění důlních vod do vodoteče Vitošovský náhon (Loučka), což bude znamenat zvýšení a stabilizaci jeho vodnosti, aniž by došlo k významné změně chemismu vody v tomto toku (viz přílohy Doplněných HG podkladů – rozborů důlní vody a vody ve Vitošovském náhonu připojené v rámci původní dokumentace).

Po ukončení hornické činnosti v území včetně ukončení odvádění důlních vod dojde ke vzniku vodní hladiny s plochou cca 20 ha, využitelnou jako ekostabilizující prvek, prvek pro posílení biodiverzity v území, případně i jako vodní plocha pro rekreaci.

Komentář zpracovatele posudku:

Hodnocení vlivu na vody je vzhledem ke komplikovanosti přírodních poměrů doloženo značným množstvím podkladů. Ty reflektují složitost srážkoodtokového režimu a srozumitelně definují roli jednotlivých hydrogeologických celků. Jelikož to může být u vápencových útvarů, z důvodu prakticky vždy se vyskytující krasové propustnosti, snadno argumentačně zneužitelné, nelze proklamativně vytýkat použitým obsáhlým podkladům nedostatky z pohledu nedostatečné prozkoumanosti, ani úmyslné zkreslování skutečnosti. Nelze ani poukazovat na v konkrétních jednotlivostech neuchopitelný tzv. „princip předběžné opatrnosti“, neboť geologie a hydrogeologie pracuje vždy s údaji z konkrétních dokumentačních míst, a ty pak aplikuje na hodnocení záměru jako celku, tj. v daném případě ve smyslu plochy a hloubky těžby. Ověřit jakékoli ložisko vápence, včetně posuzované lokality, plošně a hloubkově beze zbytku, v neurčité rozlišovací schopnosti, zkrátka nelze. Proto vycházíme z principu, že jako limitující je třeba hodnotit skutečně objektivně zjištěné nepříznivé faktory a skutečnosti, a nikoli faktory a skutečnosti neověřené, formulované jen proklamativně.

Základním posuzovaným problémem dokumentace v oblasti vlivů na vody je těžba vápence s potřebou čerpání důlních vod pro odvodnění těžebního prostoru.

Principy čerpání a vypouštění vod jsou popsány srozumitelně. Vycházejí ze zahloubení na etáži č. 1 - 4 (5. etáž bude otevřena pouze pro účely čerpání důlních vod pro snížení hladiny podzemní vody v prostoru těžby). Těžba pod úrovní hladiny podzemní vody s nutností čerpání se předpokládá pod úrovní 275 m n.m., tj. v etáži 275 - 267 m n.m.

Ložisko vápence bylo z hlediska těžby pod úrovní hladiny podzemní vody v době geologického průzkumu a výpočtu zásob (Vybíral, 1989, 1991) hodnoceno jako ložisko s velmi obtížnými hydrogeologickými poměry. Tomu odpovídal i podrobný hydrogeologický průzkum (Pospíšil, 2003, 2006), který řešil ověření možnosti zahloubení a vlivy na okolní hydrogeologickou strukturu. Zde je třeba zdůraznit, že došlo k ověření skutečných propustností a významu krasových jevů v ložisku na proudění podzemní vody. Vyloučena byla možnost omezené komunikace důlních vod s okolím v důsledku snížené propustnosti hornin v sv, v. a jv. okolí a vlivem snižování propustnosti hornin vápencového úseku díky přibývání nekarbonátové složky v netěžených partiích při západním omezení ložiska, a nízká propustnost uloženin Mohelnické brázdy v blízkém okolí těžebny a dobývacího prostoru. V dostupných podkladech je k tomu konstatováno:

- V ložiskových a hydrogeologických vrtech nebyl dokumentován nárůst zkrasování vápenců s přibývajícím hloubkou. Výskyt dutin ve vápencích není v dokumentaci zkrasován ani zamlčován, ale tyto jevy nebyly doprovázeny zvýšenou propustností, jež by dokazovala možnost zvýšené komunikace podzemních vod.*
- Bylo prokázáno vrty HV 301, 302 a 303, že skalní podklad za 2. okrajovým zlomem nepřekrývají čisté vitošovské vápence, které jsou předmětem lomové těžby. Jde prokazatelně o zlomově rozčleněné kry devonských karbonátů s vložkami břidlic a tufitů, které jsou překryty jíly s vložkami jílovitých písků s nízkou transmisivitou.*
- Hydraulickým modelem byl simulován dosah deprese v důsledku zahloubení lomu v plioleistocénním kolektoru do vzdálenosti cca 300 m od okraje lomu. Mimo uvedenou strukturu nebyly v okolí lomu evidovány vodárensky využívané jímací objekty ani zdroje vody pro hromadné zásobování obyvatel.*

Nesrovnalosti v hodnocení množství čerpaných a vypouštěných důlních vod, vycházející ze starších údajů z let 2003-2006, byly řešeny zpracováním nového modelového řešení. Model se věnoval nejzásadnějšímu problému, tj. vlivu odvodnění ložiska na strukturu Mohelnické brázdy. Vliv na vodárensky využívanou strukturu byl definován určením průměrné míry snížení úrovně hladiny podzemní vody v předpolí lomu. Propustnost prostředí (transmisivita či hydraulická vodivost) je v případě plioleistocénního kolektoru až o několik řádů vyšší, než v případě hornin krystalinika, tj. hornin mimo samotnou plioleistocénní sedimentární výplň Mohelnické brázdy. Z toho lze usuzovat, že vlivy na okolní strukturu i dosah depresního kužele, vyvolaného zahloubením lomu, bude v krystaliniku výrazně menší, než v plioleistocénních horninách (tj. méně než uvedených 300 m). Vlivy na okolí lomu mimo Mohelnickou brázdu (tj. směrem k SV, V a JV) nejsou pozorovány z výše uvedeného důvodu (absence jímacích objektů hromadného zásobování a významnějších zásob podzemních vod).

Z výše uvedených důvodů doporučujeme realizovat návaznou fázi modelování, kde budou výše popsané problémy s modelovými výpočty podrobněji řešeny (tj. zohlednění variability propustností v samotném ložisku, poznatků z odčerpávání důlních vod, srozumitelné definování a znázornění vlivů na všesměrné blízké i širší

okolí, grafické přílohy s vizualizací vlivů na vodní režim). Rovněž doporučujeme, aby takto sestavený model podléhal pravidelné aktualizaci s ohledem jak na výstupy z monitoringu, tak i na postup těžby. Praktickým významem takového modelu bude porovnání skutečného průběhu čerpání vod a ovlivňování okolí a aktualizované predikce přítoků vod do těžebny či upřesnění predikce vlivů těžby na režim podzemních vod v dotčeném území, včetně případných návrhů opatření ke zmírnění dopadů na vodní režim.

Po ukončení těžby dojde k ukončení čerpání důlních vod a mělo by vzniknout jezero s hladinou vody v úrovni cca 265-270 m n.m. Vytvoření vodní plochy lze považovat za jisté. Detaily stanovení přesné úrovně hladiny vody v jezeru lze odvodit z úrovně hladin podzemní vody před zahloubením, a lze je v průběhu těžby blíže specifikovat v rámci precizování plánu sanace a rekultivace.

S ohledem na nutnost kontrolovat skutečné vlivy při pokračování těžby pod úroveň 275 m n.m. je třeba zachovat monitoring minimálně ve stávajícím rozsahu, podle vývoje poznatků jeho rozsah aktualizovat, a kombinovat jej s další fází matematického modelování. Dopady odvodňování, způsobené zahlubováním těžby vápenců na ložisku Vitošov-Lesnice na režim podzemních vod plioleistocenního kolektoru Mohelnické brázdy, považujeme podle předložených podkladů za přijatelné, a vlivy na využívané vodní zdroje za zanedbatelné.

Hodnocení výsledné významnosti vlivu je z důvodu komplikovanosti přírodních podmínek laicky složité, ale odborně je srozumitelné a je provedeno správně.

D.I.5. Vlivy na půdu

Vliv na rozsah a způsob užívání půdy

Záměr neznamena zábor ZPF.

Záměr vyžaduje odnětí 5262 m² pozemků z PUPFL. Z pozemků dotčených těžbou budou po smýcení případných náletových porostů odstraněny skrývkové zeminy, které budou využity pro rekultivaci lomu.

Znečištění půdy a horninového prostředí

Znečištění půdy a horninového prostředí se za běžných provozních podmínek nepředpokládá.

Změna místní topografie, vliv na stabilitu a erozi půdy

Vliv na místní topografii bude středně významný. Postupným odtěžením dojde ke snížení povrchu těžebného území místně až na kótu 184 m n. m. Toto zahloubení nebude z dálkových pohledů ani od lidských sídel patrné, zahloubení těžby bude pohledově ukryto za okrajem lomu. Vlivy na stabilitu a erozi půdy v konečném důsledku nenastanou.

Komentář zpracovatele posudku:

Část dokumentace týkající se záboru lesní půdy je zpracována poměrně stručně, konkrétní objem humózních lesních půd uveden není ani v kapitole B.II.1. a ani v této kapitole.

Uvedena není ani mocnost humózní a ostatní skrývky z dotčeného lesního pozemku event. okolních doposud neskrytých plošně nevýznamných partií.

S ohledem na poměrně malou rozlohu však objem bude relativně malý.

Autorka vhodně zmiňuje předpokládané využití lesní půdy v rámci rekultivace.

Údaje ke znečištění půdy a horninového prostředí jsou dostatečné.

Změna místní topografie, vliv na stabilitu a erozi půdy je zhodnocena až na kótu 184 m n. m., záměr však je posuzován pouze k úrovni nejnižší těžební etáže 226 m n. m. resp. 212 m n. m., tj. výrub pro sběrnou jímku na čerpání důlní vody.

Každopádně závěr výše uvedeného stručného zhodnocení s jistými nepřesnostmi nemá vliv na výsledné vyhodnocení vlivu. S hodnocením vlivu záměru na půdu se zpracovatel posudku ztotožňuje.

D.I.6. Vlivy na přírodní zdroje

Záměr je sám o sobě určen pro účel využívání přírodního zdroje – vápence. Vlivy záměru na horninové prostředí a přírodní zdroje mimo účel těžby vlastního ložiska jsou hodnoceny jako nulové.

Komentář zpracovatele posudku:

S hodnocením vlivu se ztotožňuji.

D.I.7. Vlivy na faunu, flóru a ekosystémy

a) Vlivy na flóru, faunu a ekosystémy

Potenciálně dotčeny budou pouze druhy vyskytující se přímo na lokalitě. Dotčení druhů lze považovat za minimální a zanedbatelné. Výjimkou je předpoklad negativního ovlivnění běžných zvláště chráněných druhů – čmeláka a mravenců. Pro tyto druhy se předpokládá podání žádosti o výjimku z OP u čmeláka.

Bombus sp. – čmelák – prokázán výskytu v zájmovém území - je žádoucí zkontaktovat s orgánem ochrany přírody otázku případné žádosti o udělení výjimky z ochranných podmínek tohoto zvláště chráněného taxonu v souladu se zněním § 56 a ostatních zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Formica sp. – mravenec - výskyt byl zaznamenán mimo plochy dotčené záměrem severovýchodně od lomu. Nedojde k negativnímu dotčení tohoto druhu.

Realizací zamýšleného rozšíření a prohloubení lomu dojde k přeměně části stávajících lesních a ostatních antropogenních typů biotopů (X6 – antropogenní plochy se sporadickou vegetací mimo sídla). Lze tedy konstatovat malé snížení nabídky hnízdních a potravních biotopů pro druhy obratlovců vázané na stávající prostředí v prostoru lomu a jeho okolí.

V řešeném území však nebyl zaznamenán výskyt živočichů ve zvýšené míře citlivých na rušení ve vztahu k těžbě. Vliv rušení živočichů lze proto vyhodnotit jako akceptovatelný.

Zjištěný výskyt zvláště chráněného druhu - ropuchy zelené přímo v prostoru řešeného záměru - v kalužích v lomu je třeba považovat za dočasný a jednotlivý.

Plánované prvotní půdní skrývky a prvotní zásahy do vegetace je žádoucí provádět mimo vegetační období a hnízdní období ptáků, tj. mimo 1. 4. až 31. 7. kalendářního roku. Do budoucna bude vhodné věnovat pozornost též navazující rekultivaci těžebních prostor.

Součástí záměru je vypouštění důlních vod do Vitošovského náhonu (Loučky). Zde byly v minulosti zjištěny zvláště chráněné druhy střevole potoční a rak říční, bylo

proto zvažováno jejich možné negativní ovlivnění vypouštěnou důlní vodou. Z rozborů vody ve Vitošovském náhonu a důlních vod ze stávajících monitorovacích vrtů je zřejmé, že vypouštěním těchto vod do Vitošovského náhonu nedojde k negativnímu ovlivnění kvality vod v náhonu z hlediska jejich chemismu ani teploty a že toto vypouštění je možné. Jako problematické se jeví snížení obsahu kyslíku, kterého je v důlních vodách méně. V případě, že by se pokles obsahu kyslíku jevil jako významný, bylo by možno zařadit před vypouštěním vod jejich provzdušnění.

Kapitola obsahuje popis ekologických nároků střeve potoční a raka říčního a jejich ohrožení. Z uvedeného popisu vyplývá, že prostředí ve Vitošovském náhonu je pro oba druhy vhodné a že ani při vypouštění důlních vod nedojde z hlediska jejich chemismu nebo množství k jeho narušení, naopak se zlepší jeho čistota (sníží se obsah dusíkatých látek a CHSK-Mn) i jeho vodnost. Obsah kyslíku při jeho případném poklesu je možno zlepšit provzdušněním vypouštěných vod.

Celkově lze konstatovat, že navržený záměr rozšíření těžby nebude znamenat významně negativní dotčení žádného ze zjištěných druhů obratlovců.

b) Vlivy na prvky ÚSES a na předměty ochrany soustavy Natura 2000

Záměrem nebude dotčen žádný z prvků ÚSES. Lokality soustavy Natura 2000 rovněž do předmětného území nezasahují ani se nenacházejí v dosahu jeho vlivů. Realizace záměru nebude znamenat přímý ani nepřímý negativní vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. To bylo vyloučeno i stanoviskem krajského úřadu.

c) Vlivy na významné krajinné prvky

V území dojde k ovlivnění VKP vodoteč Vitošovský náhon (vypouštěním důlních vod po zahloubení lomu, ale nikoliv z hlediska jeho funkčnosti jako VKP) a v malé míře také lesních porostů. Po ukončení těžby naopak dojde ke vzniku nové vodní hladiny, která se rovněž může stát VKP.

d) Vlivy na biologickou rozmanitost

Uvedeny jsou opět typy biotopů.

Uvedeny jsou údaje o obratlovcích a míra vlivu záměru na ně.

Zopakována je potřeba provádění prvotních půdních skrývek a prvotních zásahů do vegetace v mimo vegetační období a hnízdní období ptáků.

Ochranářsky významné druhy se vyskytují ve větší míře i v okolí, a to v rámci všech taxonů v podstatně silnějších populacích, než jsou populace dotčené realizací záměru. I běžné druhy jsou zde zastoupeny v minimálních počtech čítající často jednotlivé jedince.

Ovlivnění biodiverzity ve smyslu snížení kontaktu populací, omezení migrace, či mortality jedinců je zcela minimalizováno, navíc je kompenzováno vznikem vodní plochy a výhledovým rozšířením vodomilné a vlhkomilné fauny a flóry. Realizací záměru nedojde k izolaci žádných biotopů či liniových prvků v území.

e) Vlivy na zvláště chráněná území a přírodní parky

Zvláště chráněná území a přírodní parky se v lokalitě záměru nevyskytují.

Kapitola uvádí následující závěr:

S ohledem na situování záměru byl krajským úřadem vyloučen vliv na území

lokality Natura 2000.

Výskyt ochranných významných druhů fauny nelze v území vyloučit, ale tyto druhy nebudou dotčeny nad stávající úroveň. Teoreticky nelze vyloučit negativní dotčení čmeláků, případně i mravenců jako ochranných významných druhů fauny. Proto bude nutno diskutovat s orgánem ochrany přírody potřebu udělení výjimky z ochranných podmínek těchto druhů. Negativní dotčení obratlovců se nepředpokládá, a to ani v případě fauny vyskytující se ve Vitošovském náhonu.

Po ukončení sanace a rekultivace lomu zde vznikne stanoviště garantující vhodné podmínky pro řadu druhů, s vyšší biologickou diverzitou, než je tomu v současné době, včetně rozvoje vlhkomilné fauny a flóry.

Vlivy na flóru a faunu v území jsou trvalé, částečně vratné, v době těžby bude negativní vliv na tyto složky přechodně zvýšen, po ukončení sanace a rekultivace bude vliv záměru pozitivní díky zvýšení biodiverzity v území.

Komentář zpracovatele posudku:

Údaje o flóře, fauně a ekosystémech jsou zpracovány podrobně a vychází z provedených průzkumů, jejichž výsledky jsou uvedeny v přílohách k této dokumentaci, zejména v příloze č. 6: Biologický průzkum.

Autorka cituje celé stati z těchto zpráv a údaje se v kapitole D.I.7. i opakují.

Důraz je správně kladen na opravdu reálně možné ovlivnění zvláště chráněných druhů živočichů (čmeláka a mravenců) a je snaha specifikovat míru ovlivnění ZCH druhů i v okolních biotopech a ve Vitošovském náhonu (střevle potoční a rak říční).

Dále je správně konstatována potřeba provádění skrývkových a mýtních prací v mimo hnízdní a mimovegetační období.

Autorka zmiňuje potřebu konzultovat s orgánem ochrany přírody otázku případné žádosti o udělení výjimky z ochranných podmínek pro zmíněné zvláště chráněné druhy v souladu se zněním § 56 a ostatních zákona č. 114/1992 Sb.

S potřebou konzultace s dotčeným orgánem ochrany ŽP (tj. s Krajským úřadem Olomouckého kraje) se naprosto ztotožňuji. V rámci projednání musí být precizován potřebný rozsah ZCH druhů živočichů ovlivněných záměrem pro udělení výjimky z OP. V návrhu podmínek ZS je navrženo opatření, které před samotným postupem prací (mýcení, skrývkové práce) ve vhodném vegetačním období roku nařizuje provést doprůzkum na vybrané ZCH druhy a teprve následně na základě výsledků (např. nálezů hnízd mravenců, hnízd čmeláků, event. obojživelníků) upravit rozsah žádosti o udělení výjimky z OP pro ZCH druhy a stanovit adekvátní kompenzační opatření (transfery aj.).

K metodice provádění průzkumů ani k jejich výsledkům nejsou žádné připomínky.

Údaje o ÚSES a Natura 2000 jsou komentovány dostatečně. Vliv je správně vyloučen.

Údaje o vlivu na VKP jsou specifikovány správně. Naznačen je i budoucí možný prvek VKP po rekultivaci (vodní plocha).

Zmínit by bylo vhodné, že před realizací záměru bude třeba požádat o udělení závazného stanoviska k zásahu do VKP (les, vodoteč), a to příslušný orgán ochrany ŽP (MěÚ Zábřeh).

Údaje o vlivu na biologickou rozmanitost jsou řešeny v kontextu s údaji o konkrétních nálezech druhů fauny, flóry a s ohledem na typy dotčených biotopů. V této podkapitole se opakují některé již v kapitole výše uvedené informace. Zopakována je i potřeba provádění prvotních prací v mimo vegetační období a hnízdní období ptáků. Se závěry hodnocení lze souhlasit s výjimkou nepřesnosti u fauny, kdy je třeba opět zmínit minimálně výskyt čmeláka. V měřítku ovlivnění tohoto druhu je však záměr naprosto nevýznamný.

Údaje o vlivu na zvláště chráněná území a přírodní parky jsou uvedeny správně. Zvláště chráněná území a přírodní parky se v lokalitě záměru nevyskytují.

V kapitole bych považoval za vhodné uvést i vlivy na dotčený lesní porost.

Kapitola D.I.7. ve svém závěru uvádí v rámečku celkové vyhodnocení vlivů na jednotlivé řešené složky ŽP a s celkovým závěrem vyhodnocení souhlasím.

D.I.8. Vlivy na krajinu a její ekologické funkce

V kapitole je uvedena citace § 12 zákona č. 114/1992 Sb.

Dále je v kapitole uvedeno čím je krajinný ráz vyjádřen a na co má být ochrana krajinného rázu zaměřena.

Pro posouzení vlivu navrhovaného záměru na krajinný ráz a estetické parametry území je podstatné hodnotit posuzovaný záměr v kontextu určujících faktorů krajinného rázu území. Hodnocení autorka uvádí z následujících pohledů:

- A. Změna charakteristiky území
- B. Změna poměru krajinných složek
- C. Ovlivnění vizuálních vjemů
- D. Vliv na strukturu a funkční využití území, vliv na rekreační využití krajiny
- E. Závěrem je uvedeno: v krajině hraje významnou roli účinek dominantního prvku. V daném území působí krajina poměrně dynamickým vlivem díky morfologii terénu, dominantním vzhledovým prvkem je již v současné době lom Vitošov. Realizace záměru nepřinese z hlediska ovlivnění krajinného rázu žádnou sledovatelnou změnu.

Vlivy realizace záměru na krajinný ráz jsou trvalé, nevýznamné.

Komentář zpracovatele posudku:

Realizace záměru není v rozporu s dikcí § 12 zákona č. 114/1992 Sb.

Z taxativně vymezených znaků krajinného rázu bude dotčen pouze VKP, avšak vliv na VKP bude nevýznamný.

Ostatní charakteristiky KR (ZCHÚ, kulturní dominanty v krajině, harmonické měřítko a vztahy v krajině) nebudou realizací záměru dotčeny.

Pro hodnocení vlivu na krajinu a předměty její ochrany není třeba zpracovávat samostatnou studii. Ovlivnění krajinného rázu vlastním záměrem je v kontextu existujícího lomu Vitošov a sousedícího technologického zázemí provozovny naprosto marginální.

Hodnocení výsledné významnosti vlivu je provedeno správně.

D.I.9. Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů

Ovlivněny nebudou architektonické ani archeologické památky, kulturní památky. V území nedojde nad stávající úroveň k přímému ani nepřímému ovlivnění hmotného majetku.

Kapitola odkazuje na přílohu Dokumentace EIA tj. na Odborný posudek seizmických účinků odstřelů se závěrem, že nedojde k negativnímu ovlivnění nejbližších objektů.

Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky jsou hodnoceny jako zanedbatelné.

Komentář zpracovatele posudku:

S hodnocením vlivu na hmotný majetek, kulturní dědictví, včetně architektonických a archeologických aspektů lze souhlasit. Doplnit by se dala ohlašovací povinnost příslušnému orgánu (AV ČR) při provádění skrývek v nově skrývaných partiích v rozšíření DP.

D.II. Charakteristika rizik pro veřejné zdraví, kulturní dědictví a životní prostředí při možných nehodách, katastrofách a nestandardních stavech a předpokládaných významných vlivů z nich plynoucích

Kapitola uvádí zvažována rizika při realizaci záměru, a to na základě zkušeností s dosavadním provozem lomu.

Závěrem zpracovatelka dokumentace konstatuje, že rizika spojená s realizací záměru nepřekročí úroveň rizika při stávající těžbě.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola je prakticky totožná s kapitolou B.III.5. Doplnující údaje.

Můžu tedy pouze zopakovat následující:

Ve výčtu rizik jsou vždy pro dané riziko uvedena opatření, která musí být splněna, aby bylo riziko omezeno co nejvíce a k havarijnímu stavu vůbec nedošlo. V případě vzniku havarijního stavu je uvedeno, jak tento stav řešit s ohledem na co nejmenší ovlivnění složek životního prostředí a veřejného zdraví.

Ve výčtu by bylo vhodné zmínit i požár technického (event. technologického) vybavení a možnost sesuvu svahů skrývkových řezů, těžebních etáží, svahy dočasných a trvalých deponií apod. Jde však o rizika, která lze eliminovat provozní kázní a příslušnými dokumenty.

Bližší specifikace rizik a řešení případného negativního ovlivnění kvantity a kvality podzemních vod, které by se týkaly konkrétních zdrojů vody není uvedena, neboť tyto musejí být v souladu s legislativními požadavky předmětem aktualizace opatření pro případ havárií (havarijní plán). V něm budou uvedeny konkrétní sanační prostředky a sorbenty, které musí být na provozovně k dispozici v pohotovostním stavu.

Kapitola je zpracována odpovídajícím způsobem, se závěrem lze souhlasit.

D.III. Komplexní charakteristika vlivů záměru podle části D bodů I a II z hlediska jejich velikosti a významnosti včetně jejich vzájemného působení, se zvláštním zřetelem na možnost přeshraničních vlivů

Možnost přeshraničních vlivů záměru je vyloučena s ohledem na jeho typ, velikost a umístění.

Záměr hodnotí slovně hlavní vlivy, jenž tento typ záměru s sebou přináší.

Dále je v kapitole uvedena tabulka, kde je ke každému vlivu stručně zhodnocena jeho významnost.

V kapitole je uvedeno konkrétní hodnocení hlavních oblastí vlivů záměru s přihlédnutím k současnému stavu území. Pro jednotlivé vlivy je uveden stávající stav a stav výhledový a u obou stavů je uvedeno zda vliv nastane či nikoli.

V kapitole je uveden výpočet koeficientu významnosti, kdy se vychází ze zásady přímého vztahu mezi velikostí vlivu a jeho časovým rozsahem.

Z uvedeného přehledu vyplývá, že záměr nebude mít významné negativní účinky na jednotlivé složky životního prostředí, které by bránily jeho realizaci. Středně významný vliv byl detekován pouze u možných vlivů na podzemní a povrchové vody a u pozitivních vlivů na biodiverzitu. Rozsah vlivů je omezen na lom a jeho blízké okolí a okolí dopravních tras. Počet obyvatel dotčených záměrem se proti současnému stavu nezmění.

Komentář zpracovatele posudku:

Ano, možnost přeshraničních vlivů záměru také vylučuji.

K základnímu stručnému slovnímu zhodnocení nejvýznamnějších vlivů bez významnějších připomínek. Hodnocení vlivu na vody je popsáno v textové části (str. 121), v tabulce (str. 122) již shrnutí není tak výstižné.

Následně je v tabulce stručně zhodnocena ke každému vlivu jeho významnost. Podstatná většina vlivů stručně zhodnocená v tabulce odpovídá zhodnocení v kapitole D.I. Pouze se v tabulce objevuje několik nepřesností, jenž nekorespondují se závěry uvedenými v D.I.

V tabulce je uvedena v hodnocení vlivů na půdu nepřesnost, a to že bude potřeba odejmout z PUPFL 0,9 ha pozemků. Ve skutečnosti je PUPFL pouze na výměře 0,5262 ha. Zároveň by bylo vhodné uvést bližší specifikaci lesa určeného ke smýcení.

Zmíněn rovněž není zásah do VKP (les, vodoteč).

Dále tabulka uvádí u vlivů na strukturu a funkční využití území významnost vlivu - bez vlivů. Avšak v části D.I. na str. 117 je uvedeno „Záměr nově ovlivní strukturu a funkční využití území na ploše cca 0,9 ha“.

V kapitole je uvedeno konkrétní hodnocení hlavních oblastí vlivů záměru s přihlédnutím k současnému stavu území. Pro jednotlivé vlivy je uveden stávající stav a stav výhledový a u obou stavů je uvedeno zda vliv nastane či nikoli. U všech vlivů je vyhodnocení uvedeno správně, pouze u vlivu „Likvidace, zásah do prvků ÚSES a významných krajinných prvků“ je uvedeno ve výhledu, že vliv nenastane. Co se týče ÚSES, vliv opravdu nenastane, pouze je chyba v části VKP, kdy záměr ve výhledu znamená zásah do VKP (les, vodoteč). Vliv na kvalitu a kvantitu povrchových a podzemních vod je zhodnocen správně.

V kapitole je dále uveden výpočet koeficientu významnosti, kdy se vychází ze zásady přímého vztahu mezi velikostí vlivu a jeho časovým rozsahem.

Hodnocení vlivu na škále +2 až -2 je pouze numerické vyjádření verbálního hodnocení dílčích vlivů z kapitoly D.I. Jde tedy o expertní úsudek, bez exaktního výpočtu. K tomuto přístupu však nelze v zásadě mít námitky.

Ve vztahu k hodnocení v kapitole D.I. je velikost vlivů v uvedeném přehledu zhodnocena správně, pouze drobná chyba je opět ve vlivu na půdu, kdy odejmout nebude třeba 0,9 pozemků PUPFL, ale pouze 0,5262 ha. S výsledným hodnocením „zanedbatelný negativní vliv {-1}“ však souhlasím.

Zpracovatel posudku však souhlasí s tvrzením, že záměr nebude mít významné negativní účinky na jednotlivé složky životního prostředí, které by bránily jeho realizaci.

D.IV. Charakteristika a předpokládaný účinek navrhovaných opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a popis kompenzací, pokud jsou vzhledem k záměru možné, popřípadě opatření k monitorování možných negativních vlivů na životní prostředí (např. post-projektová analýza), které se vztahují k fázi výstavby a provozu záměru, včetně opatření týkajících se připravenosti na mimořádné situace podle kapitoly II a reakcí na ně

Kapitola obsahuje seznam opatření, která jsou členěna dle jednotlivých fází záměru:

- pro fázi přípravy záměru
- pro fázi provozu
- pro fázi ukončení provozu.

Kompenzace s ohledem na typ záměru nejsou navrženy.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola shrnuje opatření, která na základě vyhodnocení vlivů záměru navrhuje zpracovatelka dokumentace jako preventivní, eliminační a opatření k monitorování. Kompenzace s ohledem na typ záměru nejsou navrženy. Pouze lze podotknout, že předčasné smýcení a omezení mimoprodukčních funkcí lesa je dle platné legislativy předepisován kompenzační finanční odvod.

Navržené členění pro jednotlivé fáze je přehledné.

V této kapitole není uveden podrobnější komentář k jednotlivým opatřením. Posouzení jednotlivých opatření je zařazeno dle zákonné struktury posudku do kapitoly IV. posudku. Opatření byla dále v rámci zpracování posudku upravena, případně doplněna a finální formulace je zahrnuta do podmínek realizace záměru v návrhu závazného stanoviska pro příslušný úřad.

D.V. Charakteristika použitých metod prognózování a výchozích předpokladů a důkazů pro zjištění a hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí

Kapitola uvádí podklady a metody, jenž byly použity pro hodnocení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví.

Komentář zpracovatele posudku:

V kapitole je uveden stručný přehled metod a podkladů použitých pro hodnocení vlivů na životní prostředí.

Podrobněji jsou konkrétní metody a podklady uvedeny v odborných studiích, průzkumech, modelech a měřeních v přílohách k Dokumentaci EIA, které byly využity při kvantifikaci vlivů na životní prostředí.

Vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví je zpracováno na základě porovnání výstupů akustické a rozptylové studie s legislativně stanovenými limity, není použita žádná z doporučených metodik.

V legislativě publikované limitní hodnoty jsou však stanovovány na základě kompromisu mezi snahou o ochranu lidského zdraví a dosažitelnou realitou a jejich úroveň proto nemusí plně garantovat ochranu zdraví či pohody lidí, zvláště citlivých jedinců v populaci.

Referenční dávky odvozené světovými organizace (např. WHO, US EPA) jsou stanoveny na mnohem nižších úrovních než limitní hodnoty dané platnou legislativou v ČR (např. AQG pro PM_{2,5} má hodnotu 10 µg/m³ a limit dle zákona č. 201/2012 Sb. má hodnotu 25 µg/m³).

Nicméně Akustickou a Rozptylovou studií vyčíslené příspěvky sledovaných škodlivin jsou na velmi nízkých úrovních, a proto se dá se závěrem vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví souhlasit. Zásadní je fakt, že realizace záměru přináší pro místní populaci prakticky nezměněný expoziční scénář imisím hluku a polutantů ovzduší a tudíž lze ve výhledu očekávat, že se stávající úroveň rizika poškození veřejného zdraví v daném území nezmění.

Dále v této kapitole autorka velmi stručně uvádí, z čeho autoři čerpali při hodnocení geologických a hydrogeologických poměrů. Šlo o archivní informace geologických institucí a výsledky dosavadních průzkumů, měření a rozborů. Uvedeno mohlo být, že konkrétní popis metod a zdrojů informací uvádějí jednotlivé odborné přílohy k dokumentaci EIA.

Z pohledu zpracovatele posudku lze konstatovat, že hodnocení vlivů na vody je provedeno s využitím v současnosti používaných a dostupných metod v hydrogeologické praxi. Hodnocení vlivu na vody je vzhledem ke komplikovanosti přírodních poměrů doloženo značným množstvím odborných podkladů od erudovaných zpracovatelů. Podklady reflektují složitost srážkoodtokového režimu a srozumitelně definují roli jednotlivých hydrogeologických celků. Nelze vytýkat předloženým podkladům nedostatky z pohledu nedostatečné prozkoumanosti, ani úmyslné zkreslování skutečnosti. Není objektivní u vápencových útvarů poukazovat na v konkrétních jednotlivostech neuchopitelný tzv. „princip předběžné opatrnosti“, neboť geologie a hydrogeologie pracuje vždy s údaji z konkrétních dokumentačních míst, a ty pak aplikuje na hodnocení záměru jako celku, tj. v daném případě ve smyslu plochy a hloubky těžby. Ověřit ložisko vápence plošně a hloubkově beze zbytku, v neurčité rozlišovací schopnosti, zkrátka nelze. Proto vycházíme z principu,

že jako limitující je třeba hodnotit skutečně objektivně zjištěné nepříznivé faktory a skutečnosti, a nikoli faktory a skutečnosti neověřené, formulované jen proklamativně. Z tohoto pohledu hodnotím posouzení vlivů na vody jako objektivní.

D.VI. Charakteristika všech obtíží (technických nedostatků nebo nedostatků ve znalostech), které se vyskytly při zpracování dokumentace, a hlavních nejistot z nich plynoucích

Záměr na základě dosavadní činnosti oznamovatele v území dává z hlediska vlivů na životní prostředí dostatečné znalosti a zkušenosti, které je možno promítnout do hodnocení dalšího vývoje životního prostředí v území.

V době zpracování dokumentace nebyl dokončen projekt pro navazující správní řízení, ale parametry záměru byly známy s dostatečnou přesností. Případné odchylky nebudou mít vliv na výsledky hodnocení záměru.

Obtíže a nedostatky ve znalostech nenastaly.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola je zpracována stručně.

S ohledem na citlivost otázky ovlivnění povrchových a podzemních vod bych za vhodné považoval zopakovat v této kapitole níže uvedenou citaci, kterou autorka Dokumentace EIA již uvádí v příslušných kapitolách Dokumentace EIA a též tyto drobné neurčitosti uvádí autoři přílohy č. 5 (Hydraulický a hydrologický numerický model): „Předkládaná studie sumarizuje výsledky modelování, které bylo realizováno na několika oddělených modelech, přičemž žádný z nich nepokrýval v ucelené podobě hydrogeologický systém v zájmové oblasti. Přestože jsou výsledky jednotlivých modelů vzájemně porovnatelné a vykazují dobrou shodu, podléhají jistému zjednodušení. Studie například nezohlednila komplexní tektonickou stavbu krystalinika. Samotný kolektor krystalinika byl z principu, vyplývajícího z definice hydrologického modelování, řešen pouze jako jeden z členů rovnice hydrologické bilance. V této fázi prací také nedošlo k modelovému zpracování výsledků propracovaného dlouhodobého monitoringu režimu podzemních vod, který je na lokalitě instalován. Z těchto důvodů doporučujeme realizovat druhou fázi modelování, kde budou výše popsané problémy eliminovány. Rovněž doporučujeme, aby takto sestavený model podléhal pravidelné aktualizaci s ohledem jak na výstupy z monitoringu, tak i na postup těžby. Benefitem takového modelu budou aktualizované predikce přítoků vod do těžebny či predikce vlivů těžby na režim podzemních vod v dotčeném území, včetně návrhů opatření ke zmírnění těchto dopadů na životní prostředí“.

I když při pokračování těžby pod úroveň 275 m n.m. doporučujeme, s ohledem na nutnost trvalé kontroly změn vodního režimu, zachovat monitoring minimálně ve stávajícím rozsahu a kombinovat jej s další fází matematického modelování, považujeme dopady odvodňování způsobené zahlubováním těžby vápenců na ložisku Vitošov-Lesnice na režim podzemních vod plioleistocénního kolektoru Mohelnické brázdy a jeho využívané vodní zdroje za zanedbatelné, a nejistoty výpočtů za přijatelné.

Dále jsou určité nejistoty uvedeny např. v Akustické studii: „Kalibrovaný výpočet ekvivalentních hladin akustického tlaku je zatížen nejistotou výpočtu, a to až do výše ± 3 dB.“ nebo v rozptylové studii.

Konstatovat je však třeba fakt, že výše uvedené nejistoty nemají vliv na formulaci celkové významnosti závěrů hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. K nejistotám bylo v rámci Dokumentace EIA i jednotlivých odborných studií přistupováno konzervativně, tj. hodnocení je provedeno s rezervou na straně bezpečnosti.

Aby byly nejistoty eliminovány co nejvíce, je stanovena v rámci kapitoly D.IV a dále v rámci podmínek realizace záměru v návrhu Stanoviska pro příslušný úřad řada preventivních, eliminačních opatření a opatření k monitorování, na základě jejichž výsledků může být záměr adekvátně usměrněn.

E. POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU

Záměr není řešen variantně.

V kapitole je provedeno stručné srovnání vlivů aktivní varianty (hodnocený záměr) a hypotetické nulové varianty (nerealizace záměru).

Posouzení bylo provedeno k časovému horizontu max. 20 let, jak je požadováno metodickým pokynem MŽP ČR.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola je zpracována dostatečně.

F. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

Mapová dokumentace záměru je zařazena v přílohách dokumentace za textem.

Další podstatné informace oznamovatel neuvádí.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola F je ve struktuře přílohy č. 4 Závěrem. Závěry však uvádí autorka v rámci následující kapitoly G. Rozsah závěru příloha č. 4 zákona č. 100/2001 Sb. neuvádí. Se závěry uvedenými v kapitole G se ztotožňují. Záměr je možné za daných podmínek realizovat.

G. VŠEOBECNĚ SROZUMITELNÉ SHRNUTÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU

Jedná se o stručnou informaci o vlastním záměru a souhrnné zhodnocení vlivů záměru na jednotlivé posuzované oblasti se závěrečným vyhodnocením možnosti realizace záměru.

Komentář zpracovatele posudku:

Kapitola je zpracována přehledně a výstižně.

Jedná se o stručný souhrn informací z jednotlivých kapitol Dokumentace EIA, zejména z kapitoly D.I. Kapitola uvádí závěry vyhodnocení a doporučuje záměr k realizaci.

H. PŘÍLOHY

Dokumentace obsahuje následující přílohy:

Příloha 1: Vyjádření stavebního úřadu k souladu s územním plánem a stanovisko podle § 45i) zákona č. 114/1992 S., v platném znění

Příloha 2 Mapové a výkresové přílohy

Příloha 3 Hluková studie

Příloha 4 Rozptylová studie

Příloha 5 Hydraulický a hydrogeologický numerický model, hydrotechnické měření

Příloha 6 Biologický průzkum

Příloha 7 Posudek seizmických účinků a predikce náloží

Příloha 8 Vrácení dokumentace, vyjádření k dokumentaci

Komentář zpracovatele posudku:

V dokumentaci jsou uvedeny povinné údaje v příloze č. 1, a to:

- *Vyjádření příslušného úřadu územního plánování k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace*
- *Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.*

Příloha č. 2 slouží k bližší specifikaci záměru.

Přílohy č. 3 - 7 slouží pro odborné vyhodnocení potenciálních vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví. Obsah těchto příloh a jejich správnost již byla komentována a hodnocena výše.

Příloha č. 8 uvádí dopis MŽP (OVSS VIII) z 16.7.2018 č.j.: MZP/2018/570/807, jímž MŽP na základě obdržených vyjádření vrátilo původní Dokumentaci EIA (z května 2018) k přepracování. MŽP požadovalo přepracování dle požadavků a připomínek uvedených ve vyjádřeních obdržených k dokumentaci posuzovaného záměru. Přepracování dokumentace je nutno zaměřit především na hydrogeologické hodnocení aj.

Příloha č. 8 pro úplnost uvádí dále všechny obdržená vyjádření k původní nepřeprocované Dokumentaci EIA z května 2018. Vyjádření se týkají původní Dokumentace a řada vyjádření byla aktualizována na základě přepracované Dokumentace. Autorka uvádí v přepracované Dokumentaci EIA v úvodu vypořádání připomínek k původní Dokumentaci z května 2018 s ohledem na doplněná data.

3. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí

Záměr je řešen pouze v jedné projektové (aktivní) variantě.

Vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví jsou v relevantních aspektech hodnoceny ve vztahu k hypotetické nulové variantě (tj. bez realizace předloženého záměru), která tak představuje zároveň variantu referenční.

Pořadí variant se vzhledem k jednovariantnímu řešení záměru nestanovuje.

4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice

Hodnocený záměr není spojen s vlivy tohoto typu. Žádné vlivy nepřesáhnou státní hranice ČR v míře, která je měřitelná či hodnotitelná.

III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V dokumentaci nejsou nejasnosti ohledně technického řešení záměru. Informace k technickému řešení si zpracovatel posudku nemusel od oznamovatele vyžádat.

Samotný technický popis záměru je v dokumentaci popsán dostatečným způsobem pro jednotlivé fáze (přípravné, skrývky, těžby, sanace a rekultivace) pro potřeby posouzení vlivů na životní prostředí v období 20 let. Záměr a jeho podrobnosti bude upřesněn v Plánu otvírky, přípravy a dobývání.

Technické řešení záměru je zásadně determinováno existující lomovou jámou, umístěním ložiska a stávajícím úpravárenským zařízením. Dále řešení vychází z existující infrastruktury (areálové i veřejné komunikace, železniční trať).

Technické řešení záměru, jak je uvedeno v dokumentaci, neobsahuje žádné nestandardní nebo neobvyklé prvky nebo postupy. Těžba nerostných surovin je standardně realizovaná aktivita v podmínkách ČR. Technologie těžby vápence je běžná, standardní, desítky let průmyslově využívaná technologie nevyžadující speciální neprověřené technologické prvky či postupy. Na domácím trhu je dostatek dodavatelů technologického vybavení a strojní mechanizace včetně kvalifikované pracovní síly v dělnických i řídicích profesích. Těžební a dopravní prostředky jsou samy vybaveny některými prvky omezujícími znečišťování životního prostředí (odhlučnění, zakrytování, mlžení, skrápění, účinné spalovací motory, biologicky odbouratelné provozní náplně apod.).

Technologický pokrok v této sféře je průběžný. Jsou neustále vyvíjeny stroje s vyšší účinností, nižším nárokem na energie, s nižšími emisemi hluku i polutantů do ovzduší a s menším rizikem vzniku havarijních stavů. Je tedy třeba předpokládat i průběžnou modernizaci těžební, dopravní a úpravárenské techniky v tomto lomu.

Konkrétní technické řešení záměru se tedy nebude lišit od v současnosti prováděné těžební a úpravárenské činnosti, vyjma potřeby nákupu čerpací techniky na důlní vody a vhodné dimenzace trhacích prací. Následné technické řešení úpravy suroviny a její expedice zůstává beze změn.

Organizační zajištění provozu samozřejmě musí i nadále respektovat zákonné a normativní požadavky a musí respektovat podmínky, které budou pro realizaci záměru vydávat příslušné správní orgány. K návrhu těchto podmínek slouží i podmínky pro realizaci záměru uvedené v návrhu stanoviska EIA.

Lze tedy konstatovat, že technické řešení odpovídá dosaženému stupni poznání.

V dalších fázích přípravy projektu (řízení o povolení hornické činnosti, řízení o změně DP, řízení o povolení k nakládání s vodami, řízení o povolení provozu ZZO, řízení o udělení výjimky z OP pro ZCH druhy event. další) bude přirozeně a dle zákonných požadavků docházet k upřesňování technických parametrů projektu, a to i na základě podmínek, které jsou navrženy pro stanovisko EIA.

IV. POSOUZENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A K JEJICH MONITOROVÁNÍ

Kapitola shrnuje opatření, která na základě vyhodnocení vlivů záměru autorka dokumentace navrhuje jako preventivní, eliminační či kompenzační. Navržená opatření jsou členěna podle fáze záměru.

Zpracovatel posudku navržená opatření komentuje, případně upřesňuje a doplňuje, a to na základě posouzení obsahu a správnosti dokumentace, s přihlédnutím k připomínkám obsaženým ve vyjádřeních k dokumentaci, na základě místního šetření na lokalitě a na základě závěrů z veřejného projednání.

Takto upravená opatření jsou ve formě podmínek zapracována do přiloženého návrhu stanoviska pro příslušný úřad, kde jsou členěna pro fázi přípravy záměru, pro fázi provozu a pro fázi ukončení provozu.

Při formulaci opatření je vzat v úvahu materiál „Metodické sdělení Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence pro držitele autorizace dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů“ ze dne 6.3.2015, č.j. 18130/ENV/15, ze kterého lze citovat:

- ... Zároveň je třeba, aby základní opatření, která se doposud uváděla spíše do kapitoly D.IV, resp. do podmínek negativního závěru zjišťovacího řízení, byla již součástí vlastního záměru (např. v kapitole B.I.6). Tato opatření je tedy nutné nově chápat jako opatření, které jsou součástí záměru a s jejichž splněním se automaticky počítá, přičemž příslušný úřad bude své závěry přijímat na základě předpokladu, že tato opatření budou při přípravě, realizaci, provozu, popř. i odstraňování záměru beze zbytku splněna, aniž by bylo nutné je v závěru zjišťovacího řízení (nebo ve stanovisku EIA) výslovně uvádět ve formě podmínek (např. technické provedení záměru, opatření proti prašnosti, provedení protihlukových opatření, požádat o vydání integrovaného povolení apod.)...
- ... Obdobně je nutno postupovat i při přípravě dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“) a posudku o vlivech záměru na životní prostředí (dále jen „posudek“), resp. při přípravě návrhu stanoviska EIA. V posudku, resp. návrhu stanoviska EIA je třeba uvádět pouze relevantní podmínky, které eliminují vliv záměru na životní prostředí, a které nebylo možné předem zapracovat do záměru nebo které vzešly až z průběhu procesu EIA. Tyto podmínky budou následně převzaty do výroků rozhodnutí vydaných v navazujících řízeních....
- ... Do kapitoly D.IV. (Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů) dokumentace je nutné psát pouze podmínky relevantní, splnitelné, konkrétní a eliminovat podmínky vyplývající z platné legislativy (resp. takové podmínky neuvádět nebo je zapracovat jako součást záměru do jiné části dokumentace). **Deklaraci závazku dodržet zákonné povinnosti totiž nelze považovat za návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popř. kompenzaci nepříznivých vlivů. ...**

V dalším textu je kurzívou doplněn komentář k jednotlivým opatřením.

pro fázi přípravy záměru

- Záměr realizovat výhradně v souladu s územním plánem dotčených obcí a kraje a po vypořádání majetkoprávních vztahů k dotčeným pozemkům.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření pro návrh stanoviska vypouštím, jde o běžnou zákonnou povinnost investora, bez které není možné záměr realizovat. Netýká se posuzování vlivů na ŽP a veřejné zdraví.

- V rámci dokumentace pro navazující řízení předložit havarijní plán z hlediska ochrany vod a provozní řád z hlediska ochrany ovzduší. V provozním řádu zohlednit opatření vyplývající z Programu zlepšování kvality ovzduší zóny Střední Morava CZ07.

Komentář zpracovatele posudku:

Tato opatření pro návrh stanoviska vypouštím, jde o běžné zákonné povinnosti investora bez jejichž dodržení není možné záměr realizovat resp. orgán ochrany vod a orgán ochrany ovzduší nemůže vydat příslušná rozhodnutí.

- Projednat s příslušným orgánem státní správy potřebu žádosti o výjimky z ochranných podmínek dotčených druhů fauny; v případě požadavku krajského úřadu předložit žádost o výjimku z ochranných podmínek dotčených druhů včetně doložení podkladů pro posouzení případné změny životních podmínek střeve potoční a raka říčního.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření bude po přeformulaci vzhledem k důležitosti zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

S potřebou konzultace s dotčeným orgánem ochrany ŽP (tj. s Krajským úřadem Olomouckého kraje) jednoznačně souhlasím. Při projednání musí být precizován potřebný rozsah ZCH druhů živočichů ovlivněných záměrem pro udělení výjimky z OP. Před samotným postupem prací (mýcení, skrývkové práce) ve vhodném vegetačním období roku bude proveden doprůzkum a teprve následně na základě výsledků (např. nálezů hnízd mravenců, hnízd čmeláků, výskyt obojživelníků) upraven rozsah žádosti o udělení výjimky z OP pro ZCH druhy a stanoveny adekvátní kompenzační opatření (transfery aj.). Co se týká živočichů Vitošovského náhonu (střeve potoční a raka říčního), musí být doloženy KÚ příslušné podklady pro posouzení změny životních podmínek, avšak k čerpání důlních vod bude přikročeno až po zahloubení. Každopádně musí být stanoven zoologický dozor, který ověří výskyt a početnost těchto živočichů ještě před započítáním čerpání důlních vod a bude průběžně sledovat jejich vývoj. Pravděpodobně teprve ve fázi čerpání důlních vod budou moci býti poskytnuta KÚ potřebná data s určitostí. S ohledem na plynulost zahlubování a postupný nárůst potřeby čerpání důlních vod nebude toto řešení problematické.

- V souladu s nově schváleným provozním řádem za prašného suchého počasí zajistit kropení skrytých ploch a deponií zeminy jako opatření proti prašnosti.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a blíže bude upřesněno v Provozním řádu. Po drobném přeformulování bude zahrnuto i do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- Se závadnými látkami (např. mazání, hydraulika, pohonné hmoty) nakládat jen na zabezpečených plochách.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- Předložit aktualizaci generelu trhacích prací.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření pro návrh stanoviska vypouštím, jde o běžnou zákonnou povinnost investora bez jejíž dodržení není možné provádět v zahloubení a rozšíření DP trhací práce resp. OBÚ nemůže vydat příslušné rozhodnutí k povolení trhacích prací.

- Zajistit měření hluku u objektů zvolených na základě konzultace s orgánem ochrany veřejného zdraví před a po realizaci záměru. V případě potřeby zajistit realizaci případných kompenzačních nebo jiných protihlukových opatření.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude do návrhu podmínek stanoviska EIA konkrétněji formulováno a doplněno. Na základě veřejného projednání a vznesených požadavků starostů okolních obcí k ověření hladiny hluku z provozu v DP považují za vhodné, informovat obce Hrabová a Leština o datu měření a jeho výsledcích event. po vzájemné dohodě vybrat nejexponovanější chráněné objekty k měření.

- V projektu pro navazující stavební řízení upřesnit způsob zabezpečení čerpání důlních vod do Vitošovského náhonu včetně výpočtu ovlivnění kvality vody v této vodoteči.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude po drobné úpravě zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Pro návazná řízení budou specifikovány podmínky pro vypouštění důlních vod do povrchového toku. Budou navrženy limity jakosti a frekvence vzorkování. Podmínky pro vypouštění důlních vod do povrchového toku v souladu se stanoviskem správce povodí stanoví Krajský úřad. Podmínka je stanovena s ohledem na výskyt ZCH druhů vodních živočichů.

- Při provádění kácení a skrývek respektovat opatření uvedená v biologickém posouzení záměru, zejména:

- *Plánované prvotní půdní skrývky a prvotní zásahy do vegetace je žádoucí provádět mimo vegetační období a hnízdní období ptáků, tj. mimo 1. 4. až 31. 7. kalendářního roku.*
- *Pro případnou budoucí obnovu lesních porostů v části řešeného území nepoužívat nepůvodní druhy dřevin (např. borovice černá - *Pinus nigra*, javor jasanolistý - *Acer negundo*, trnovník akát - *Robinia pseudoacacia*).*
- *Vzhledem k prokázanému výskytu několika zvláště chráněných druhů (dle zák. č. 114/1992 Sb., resp. vyhlášky 395/1992 Sb., v platných zněních)*

v zájmovém území a skutečnosti, že při rozšíření těžby může dojít k částečnému zásahu do jejich biotopů, je žádoucí zkontaktovat s orgánem ochrany přírody otázku případné žádosti o udělení výjimky z ochranných podmínek těchto zvláště chráněných druhů v souladu se zněním § 56 a ostatních zákona č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně se jedná o následující zvláště chráněné druhy: čmeláky (*Bombus* sp.), a ropuchu zelenou (*Bufo viridis*), které byly zjištěny přímo v lokalitách dotčených hodnoceným záměrem. Jak bylo detailně rozebráno výše v textu tohoto posouzení realizací záměru rozšíření těžby nedojde k významnému dotčení těchto zvláště chráněných druhů. Výskyt ropuchy zelené v kalužích v prostoru lomu je třeba považovat za dočasný a jednotlivý. V zájmovém území i v okolí se nachází dostatek vhodných biotopů pro tyto druhy, navíc těžební činnost zpravidla vytváří pro tyto druhy nové, zajímavé, úspěšné různě staré biotopy.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní. Opatření vychází z biologického průzkumu a vzhledem k důležitosti bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Z opatření budou odstraněny duplicitní požadavky uvedené v jiných podmínkách a opatření je rozděleno dle fází záměru. Pravděpodobně obnova lesních porostů jako takových prováděna nebude, v rámci rekultivace však výsadby a výsevy rostlin (dřevin) předpokládat lze a důraz na původnost druhů je třeba dát.

- Zeminy a skrývky zabezpečit při jejich skladování ve figurách před rozplavením srážkami a zaplevelením.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Dále dojde k upřesnění opatření v rámci vynětí z PUPFL.

- Pro osvětlení plochy záměru volit při rekonstrukci osvětlení vhodná osvětlovací tělesa minimalizující světelné znečištění.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- V dokumentaci pro navazující řízení navrhnout doplnění monitoringu vlivu těžby na podzemní a povrchové vody.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Bude realizováno aktualizací stávajícího monitorovacího systému, popř. zpracováním návrhu nového monitorovacího systému pro etapu těžby pod úroveň 275 m n.m. Bude zahrnovat přehled objektů sledování, frekvenci měření a odběru vzorků, a výčet sledovaných ukazatelů, včetně předpokládané frekvence zpracování výsledků, která by neměla být delší než 1 rok.

pro fázi provozu

- Průběžně provádět monitoring výšky hladiny podzemních vod s dosavadní četností. Každoročně provádět porovnání výsledku monitoringu podzemních vod a stavu vodotečí Lužní potok, Mlýnský náhon a s ohledem na princip předběžné

opatrnosti při pokračování těžby pod úroveň 275 m n. m. monitoring kombinovat s další fází matematického modelování.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- U levostranného přítoku Vitošovského náhonu za severním okrajem dobývacího prostoru je vhodné uskutečnit doplňující měření průtoku výhradně na tomto přítoku v průměrně vlhkém až mírně suchém období (duben – červen).

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Bude sloužit k aktualizaci modelového řešení.

- Pro případ havárie z hlediska zákona o vodách mít k dispozici vhodné sanační prostředky.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Konkrétní rozsah sanačních prostředků bude ukotven v Havarijním plánu.

- Udržovat funkčnost sedimentační jímky a případného provzdušňování vypouštěné důlní vody.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude po drobném upřesnění zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Potřeba a způsob provzdušňování by měla být blíže specifikována v návrhu na stanovení podmínek vypouštění důlních vod. Vzhledem k provzdušňování při samotném vypouštění bude toto podrobněji řešeno podle aktuálních výsledků sledování jakosti povrchových vod ve vodním toku. V případě potřeby může dojít k realizaci dalšího stupně usazení jemných částic.

- Veškeré případné úkapy závadných látek průběžně pečlivě sanovat.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- Průběžně provádět monitoring kvality a výšky hladiny podzemních vod v území a výsledky předkládat vodoprávnímu úřadu a v elektronické podobě na vyžádání obcím potenciálně dotčeným snížením hladiny podzemní vody. V případě zjištění významných odchylek od předpokladů ihned ukončit další zahlubování a pokračovat se zahlubováním až na základě schválení vodoprávního úřadu.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní, ale bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA modifikovaně. V návrhu ZS bude podmínka upřesněna (např. okruh příjemců výsledků monitorování resp. aktualizací modelů, frekvenci vyhodnocování aj.).

- Provádět monitoring kvality vypouštěné důlní vody a vody ve Vitošovském náhonu pod a nad zaústěním důlních vod v ukazatelích stanovených vodoprávním úřadem. Odborně způsobilou osobou průběžně provádět sledování výskytu střevele potoční a raka říčního ve Vitošovském náhonu.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude po upřesnění zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- Deponie materiálů konstruovat a umisťovat tak, aby sekundárnímu vnášení TZL do ovzduší pokud možno bránila přírodní či uměle vytvořená bariéra, která bude výškou rovna nebo vyšší než nejvyšší bod skladovaného kameniva.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- Výrobní zařízení a zařízení k omezování emisí TZL udržovat v provozuschopném stavu. Na všech místech linky, kde je instalováno zakrytování, udržovat zakrytování v neporušeném a provozuschopném stavu bez netěsností, při zakrytování plachtou zabránit jejímu odhrnutí.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je nerelevantní, protože úprava suroviny (vyjma mobilních zařízení provozovaných přímo v lomu) je povolena integrovaným povolením a není součástí tohoto záměru. Toto opatření je dáno provozním řádem ZZO.

- Při nakládce a vykládce v rámci skrývkových prací v případě nepříznivých klimatických podmínek (suché a větrné dny v dané lokalitě) při pracích, u kterých by vznikala prašnost, provádět zvlhčení materiálu (např. hadicí), nebo tyto práce přerušit.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude po úpravě zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- Rychlost dopravních prostředků pohybujících se po DP při přepravě vytěžené suroviny pro omezení šíření sekundární prašnosti omezit na max. 20 km/h.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude po úpravě zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Rychlost bude upravena do souladu s platným dopravním řádem.

- Před sjezdem na veřejné komunikace zajistit očistu expedujících vozidel a odstranění případných nánosů materiálů na nich ulpělých. Místní zpevněné komunikace v provozovně, až po napojení na veřejně přístupné místní komunikace a v případě potřeby i tyto pravidelně nejméně jednou týdně zbavit nánosů zemin a písku. V případě silného znečištění komunikace zbavit nečistot ihned tak, aby se předcházelo úletům tuhých znečišťujících látek do vnějšího ovzduší.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je nerelevantní pro těžbu. Tato podmínka je ukotvena v platné integrovaném povolení a je běžně plněna. Přímou z vlastního lomu se neexpeduje, údržba ostatních komunikací v rámci závodu (vápenky) je řešena i ve schváleném dopravním řádu.

- Provoz přemístitelných mobilních drtících a třídících jednotek, pokud budou v Lomu Vitošov využívány, je možný pouze na základě vydaného povolení dle §11 odst. 2 písm. d) Krajským úřadem Olomouckého kraje pro tyto jednotky.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření pro návrh stanoviska vypouštím, jde o zákonnou povinnost investora dle zákona č. 201/2012 Sb. bez jejíž dodržení není možné mobilní zařízení provozovat.

- V Lomu Vitošov neumísťovat a neprovozovat přemístitelné zpracovatelské linky, jejichž součástí nebude skrápěcí zařízení. Pokud by byly do Lomu Vitošov umístěny mobilní drtící a třídící jednotky, budou umístovány co nejhluběji (ve vztahu k obytné zástavbě) do vlastního tělesa lomu.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude po úpravě zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- Před zahájením zahloubení těžby vápence a jejím postupem pod hladinou podzemní vody navrhnout a v jejím průběhu v dostatečném předstihu zpracovat, průběžně realizovat a doplňovat podrobnější hydrogeologický monitoring, jehož úkolem bude dokumentovat a v ročních časových řadách podrobně vyhodnocovat a optimalizovat vlivy zahlubování jámového lomu na hydrologický režim oblasti. V této souvislosti zejména sledovat hydrologické poměry a hladinu podzemní vody v okolí CHOPAV Kvartér řeky Moravy. Při navrhování monitoringu vycházet mj. z hydrogeologického podkladu č. 5 „Vápenka Vitošov - hydrogeologický podklad pro dokumentaci EIA“ (Pospíšil et al, 2017) pro ochranu podzemních vod a z numerického hydraulického a hydrologického modelu (GROUNDWATER CONSULTING SERVICES s.r.o., 2018).

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a bude po drobné úpravě zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA.

- Plánovaný postup zahlubování realizovat a regulovat na základě průběžně probíhajícího monitoringu tak, aby dotace z prostoru lomové těžby do sedimentární výplně Mohelnické brázdy nepřevyšovaly v přirozeném režimu 72 l/s.

Komentář zpracovatele posudku:

Tato podmínka bude vypuštěna. Toto opatření se týkalo pravděpodobně původních dat, která byla využívána při zpracovávání původní dokumentace EIA (2018). Na základě aktualizovaných modelů z dokumentace EIA (2019) je nereálné se při vypouštění důlních vod této hodnotě vůbec přiblížit. Reálně bude vypouštěno do sedimentární výplně Mohelnické brázdy cca 16 – 17 l/s.

- Vždy s dostatečným předstihem před otvírkou další etáže vyhodnotit výsledky monitoringu podzemních vod včetně jejich porovnání s výsledky numerického modelu, předkládat je příslušnému správnímu úřadu (vodoprávnímu úřadu, ObÚ) a v případě zjištění významně zvýšených modelem nepředpokládaných přítoků podzemních vod do lomu navrhnout opatření pro jejich omezení.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní, ale vzhledem k provozní otvírce více etáží najednou (nikoli těžbě etáží postupně) bude modifikováno, a bude zahrnuto do návrhu podmínek stanoviska EIA. Opatření bude modifikováno tak, že výsledky monitoringu podzemních vod budou zpracovávány průběžně v ročních zprávách. Aktualizace modelového řešení by měla být provedena do 2 let od zahájení otvírky pod úrovní

275 m n.m., a další aktualizace modelu, v souvislosti se získáváním podkladů z fáze čerpání důlních vod, by měly následovat v cca 5-letých intervalech.

pro fázi ukončení provozu

- Důsledně vyčistit všechny používané prostory, odstranit stavby a technologické zařízení z lokality těžby nebo zajistit jejich případné další využití.

Komentář zpracovatele posudku:

Toto opatření je relevantní a blíže bude upřesněno v Plánu sanace a rekultivace nebo v kapitole 1.6 Plánu otvírky, přípravy a dobývání. Po drobném přeformulování bude podmínka zahrnuta do návrhu podmínek stanoviska EIA.

Doporučení zpracovatele posudku k monitorování:

Návrh monitoringu podzemních vod

Pro současnou těžbu i fázi těžby pod úrovní hladiny podzemní vody bude udržován monitoring podzemních vod z hlediska režimu i jakosti. K tomu bude možné využít stávající sítě hydrogeologických vrtů, příp. doplněnou pro potřeby doložení specifických vlivů v konkrétním prostoru.

Vzhledem ke zjištění výskytu teplejších vod v průzkumném vrtu V 213 je třeba provádět v průběhu těžby termometrická měření, dokumentující teplotu čerpaných důlních vod. Tato měření budou definována v rámci projektu monitoringu nebo v návrhu aktualizace stávajícího monitorovacího systému.

Pro sledování režimu a jakosti podzemních vod budou využité zejména:

- čerpací jímka důlních vod
- vybrané pozorovací vrty, popř. jímací objekty
- pozorovací objekty ČHMÚ
- případné nové monitorovací objekty, dokumentující předpoklady matematického modelu, popř. potřebou upřesňujícího dokumentování vlivů těžby.

Rozsah monitorovacího systému může vycházet ze současného rozsahu, doplněného o nové pozorovací objekty aktualizací, nebo z nového projektu monitorování pro fázi zahloubení lomu pod kótu 275 m n.m.

Návrh monitoringu povrchových vod

Monitorována bude jakost povrchových vod. Rozsah sledování povrchových vod bude definováno v podmínkách, stanovených pro vypouštění důlních vod krajským úřadem. Návrh podmínek pro vypouštění důlních vod musí být předložen před zahloubením pod kótu 275 m n.m. Navržený rozsah sledování povrchových vod může být součástí projektu celkového monitoringu vod.

Pro sledování režimu a jakosti povrchových vod bude prováděno:

- měření množství a jakosti vypouštěných důlních vod
- sledování vybraných ukazatelů jakosti vody v korytě Vitošovského náhonu.

V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBDRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI

K dokumentaci obdrželo MŽP:

1. vyjádření Olomouckého kraje ze dne 21. 1. 2019
2. vyjádření obce Hrabová ze dne 19. 2. 2019
3. vyjádření Krajského úřadu Olomouckého kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 18. 2. 2019
4. vyjádření MěU Zábřeh, Oddělení ZP, ze dne 15. 2. 2019
5. vyjádření Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje ze dne 5. 2. 2019
6. vyjádření ČIŽP, oblastního inspektorátu Olomouc, ze dne 20. 2. 2019
7. vyjádření MŽP, odboru ochrany ovzduší, ze dne 6. 2. 2019
8. vyjádření MŽP, odboru ochrany vod, ze dne 8. 2. 2019
9. vyjádření MŽP, odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, ze dne 18. 1. 2019
10. vyjádření obce Bohuslavice ze dne 29. 1. 2019
11. vyjádření obce Dubicko ze dne 14. 2. 2019
12. vyjádření Vodovodu Pomoraví ze dne 19. 2. 2019
13. vyjádření ČSOP Šumperk

Dále jsou v závěru této kapitoly stručně uvedeny otázky a připomínky vznesené na veřejném projednání, odpovědi zúčastněných a komentáře zpracovatele posudku.

Vypořádání vyjádření ze strany zpracovatele posudku je psáno *kurzívou*.

1. Vyjádření Olomouckého kraje ze dne 21. 1. 2019

Podstata vyjádření:

Dle Olomouckého kraje Dokumentace EIA obsahuje veškeré potřebné náležitosti, které záměr dostatečně objasňují.

Jak již Olomoucký kraj uváděl ve svém vyjádření č.j. KUOK62915/2018 ze dne 8.6.2018, na základě doplněných podkladů není záměr v rozporu se ZUR OK, ani se strategickým dokumentem Strategii rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve vyjádření nejsou připomínky k obsahu dokumentace.

2. Vyjádření obce Hrabová ze dne 19. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Obec požadujeme neprodleně zahájit kroky vedoucí k změně Územního plánu.

Obec vyslovuje souhlas se zahloubením těžby s podmínkou, že nastane-li pokles hladiny podzemních vod v katastru obce Hrabová u Dubicka, bude čerpání vody utlumeno, případně zastaveno, do doby zjištění příčin poklesu. Obec též požaduje

nepřetržitý monitoring hladiny podzemních vod a předávání výsledků monitoringu na Obecní úřad Hrabová.

V současné době se klade důraz na zadržení vody v krajině a navržený způsob čerpání vody do vodoteče je v rozporu s touto národní strategií. Proto požadujeme minimalizovat odtok vody z krajiny vybudováním případného poldru. K tomuto řešení zadržení vody v krajině nás vede obava ze ztráty vody a vysušování krajiny v našem katastru a blízkém okolí.

Komentář zpracovatele posudku:

Změna ÚPD není předmětem posuzování vlivů, je však pro realizaci záměru těžby na pozemku č. 433 v k.ú. Hrabová u Dubicka nutná.

Ve vyjádření obec vyslovuje souhlas za určitých podmínek. Konkrétněji jde o opatření zajišťující monitoring hladiny podzemních vod a následné informování Obecního úřadu Hrabová o výsledcích monitoringu. Dále o opatření případně poklesu hladiny podzemních vod bez bližší specifikace. Tyto obcí požadované opatření jsou dle zpracovatele posudku naprosto relevantní a budou konkrétněji uvedeny v rámci návrhu podmínek Stanoviska EIA. Potřeba sledování objektů v katastru obce vyplyne z návrhu (aktualizace) monitorovacího systému, v závislosti na definovaném dosahu vlivu těžby.

Dále obec zdůrazňuje potřebu zadržení vody v krajině, minimalizování odtoku vod z krajiny a požaduje vybudovat případně poldru. K tomuto jako zpracovatel posudku uvádím, že předmětem posuzovaného záměru není zbudování poldru. Vysušování krajiny na základě realizace záměru by případně ukázala data z monitorovací sítě. Na základě přílohy č. 5 k Dokumentaci je zřejmé, že pokles hladiny podzemní vody v prostoru vyplněném sedimenty Mohelnické brázdy bude spíše lokální v blízkosti lomu (viz obr. č. 7.6 na str. 37 Hydraulického a hydrologického modelu). Pokles úrovně hladiny podzemní vody se projeví ve vyšších hodnotách až bezprostředně v blízkosti lomu. Zabývat se otázkou možné tvorby poldru i s ohledem na postupnost zahlubování a dlouhodobost záměru tedy v současné době nepovažuji za nutné. Zmínit je třeba ještě skutečnost z praxe, že těžební činnost bude provozována po omezenou dobu (20 let) a poldru se výhledově může stát biotopem řady přírodovědeckých druhů rostlin a živočichů. Problém ovšem nastává po ukončení těžebních aktivit a ukončení čerpání důlních vod. Tím okamžikem bude omezena nebo zcela zastavena dotace důlních vod do uměle vytvořené vodní plochy, a s tím může být spojený zánik biotopu, zaviněný nečerpáním důlních vod. Navození této situace s nejasným řešením není žádoucí. Proto doporučuji nespojovat návrh na vybudování poldru s posuzovaným záměrem.

3. Vyjádření Krajského úřadu Olomouckého kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 18. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Odd. lesnictví: KÚ vzhledem k výměře záboru PUPFL a místní příslušnosti není příslušný m úřadem. Upozorňuje na ustanovení § 48 odst.) 2 písm. c) zákona č. 289/1995 Sb. v dikci MěÚ Zábřeh.

Odd. vodního hospodářství: Oddělení vodního hospodářství uvedlo k záměru stanovisko ve vyjádření KÚOK ze dne 3. 7. 2018 pod č. j. KUOK 6181 1/2018, sp. zn. KÚOK14569/2018/OŽPZ/7149. Stanovisko oddělení vodního hospodářství zůstává v platnosti.

Z hlediska chráněných zájmů na úseku vodního hospodářství, které spadají do kompetence KÚOK, bez dalších připomínek.

Odd. ochrany ŽP:

Orgán ochrany ovzduší souhlasí s vypořádáním svých připomínek, které byly vneseny v rámci původně předložené dokumentace, v současné době jsou zpracovány do textu přepracované dokumentace. Za předpokladu jejich dodržení nemá k realizaci záměru námítky. Dále upozorňuje na nedostatky v Rozptylové studii, avšak bez vlivu na přípustnost záměru.

Orgán odpadového hospodářství bez připomínek.

Odd. ochrany přírody:

Orgán ochrany zemědělského půdního fondu bez připomínek.

Orgán ochrany přírody zmiňuje vyloučení vlivu na NATURA2000. Orgán upozorňuje, že při realizaci záměru nesmí dojít k porušení ustanovení § 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, v opačném případě by bylo nutné postupovat dle ustanovení §56 jmenovaného zákona.

Odd. integrované prevence bez připomínek.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve vyjádření KÚ (Odb. ŽP a zemědělství) se vyjádřila jednotlivá oddělení.

Ad.: Odd. lesnictví: ve vyjádření nejsou konkrétní připomínky k dokumentaci, vyjádření upozorňuje na příslušnost úřadu a legislativní požadavky.

Ad.: Odd. vodního hospodářství: vyjádření je bez připomínek s odvoláním na platnost původního stanoviska KÚOK ze dne 3. 7. 2018 pod č. j. KUOK 6181 1/2018, sp. zn. KÚOK14569/2018/OŽPZ/7149. Stanovisko z roku 2018 uvádí, že v souvislosti se zahloubením lomu a zvýšeným nebezpečím úniku závadných látek do podzemních vod bude aktualizován plán opatření pro případy havárie (potřeba schválení Havarijního plánu dle Vyhl. č. 450/2005 Sb. KÚOL). Dále stanovisko 2018 uvádí, že způsob a podmínky vypouštění důlních vod do vod povrchových stanoví příslušný vodoprávní úřad tj. KÚOK. Dále KÚOK upozorňuje na ust. 29 odst. 2) vodního zákona o povinné náhradě za ztrátu nebo snížení odběru podzemní vody.

Ve vyjádření nejsou uvedeny žádné konkrétní připomínky k dokumentaci, ale vodoprávní úřad upozorňuje na povinnost plnění legislativní požadavků při provozu lomu. Tyto povinnosti je samozřejmě povinen provozovatel plnit.

Ad.: Odd. ochrany ŽP: z hlediska ochrany ovzduší je uvedeno, že vypořádání připomínek je v rámci doplněné dokumentace provedeno a k realizaci záměru nejsou námítky. Co se týče upozornění na nedostatky v Rozptylové studii, ty jsou bez vlivu na přípustnost záměru. Orgán odpadového hospodářství nemá připomínky.

Ad.: Odd. ochrany přírody: z hlediska ochrany ZPF nejsou připomínky. Z hlediska ochrany přírody je konstatován požadavek na plnění legislativní požadavků. Odd. integrované prevence nemá připomínek. Ve vyjádření oddělení nejsou připomínky k obsahu dokumentace.

4. Vyjádření MěÚ Zábřeh, Oddělení ŽP, ze dne 15. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Vodoprávní orgán: v předmětné věci bylo dne 31.08.2018 vydáno stanovisko č.j.: 2018/92/ZP-MUZB, které je nadále platné. V rámci stanoviska nebyly námitky.

Orgán ochrany přírody a krajiny: zamýšlený zásah lze uskutečnit za předpokladu dodržení příslušných ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky MŽP č. 189/2013 Sb., o ochraně povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů. Realizací záměru bude dotčeno území VKP ze zákona (§ 3 odst. 1 písm. b) zákona, je nutné si opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Dále je nutné si obstarat Závazné stanovisko KÚOK o povolení výjimky z OP pro ZCH druhy živočichů.

Orgán státní správy lesů: dojde k trvalému odnětí cca 0,5 ha pozemků PUPFL. Bude nutno respektovat ustanovení § 14 odst. 2 lesního zákona - souhlas orgánu státní správy lesů. Tohoto souhlasu je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.

Orgán odpadového hospodářství: nemá k předloženému záměru námitek.

Orgán ochrany ovzduší: není věcně a místně příslušným orgánem k povolení provozu vyjmenovaných ZZO. Obecně nemá námitek k předmětnému záměru, neboť nedojde k navýšení těžby a zhoršení imisní situace v dané lokalitě.

Orgán ochrany ZPF: nemá k předloženému záměru námitek.

Komentář zpracovatele posudku:

V rámci Sdělení MěÚ (Odd. ŽP) se vyjádřily jednotlivé orgány.

Ad.: Vodoprávní orgán: v rámci stanoviska nebyly námitky.

Ad.: Orgán ochrany přírody a krajiny: zamýšlený zásah lze uskutečnit za předpokladu dodržení legislativních ustanovení, které jsou ve vyjádření jmenována.

Ad.: Orgán státní správy lesů: ve vyjádření nejsou konkrétní připomínky k dokumentaci, vyjádření upozorňuje na nutnost vynětí z PUPFL a plnění dalších legislativních požadavků.

Orgán odpadového hospodářství: v rámci stanoviska nebyly námitky.

Orgán ochrany ovzduší: ve vyjádření nejsou připomínky k dokumentaci, orgán obecně nemá námitek k předmětnému záměru, neboť nedojde k navýšení těžby a zhoršení imisní situace v dané lokalitě.

Orgán ochrany ZPF: v rámci stanoviska nebyly námitky.

5. Vyjádření Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje ze dne 5. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Ve stanovisku KHS k předložené přepracované dokumentaci záměru „Rozšíření dobývacího prostoru a pokračování těžby v lomu Vitošov“ nemá orgán ochrany veřejného zdraví zásadní připomínky.

V odůvodnění jsou uvedeny podrobnosti o záměru, uvedeny stručně závěry hlukové studie.

Na základě správního uvážení KHS konstatuje, že veřejné zdraví by realizací záměru nemělo být poškozeno ani ohroženo.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve stanovisku KHS nejsou zásadní připomínky k Dokumentaci EIA (resp. k Hlukové studii), orgán ochrany veřejného zdraví konstatuje, že veřejné zdraví by realizací záměru nemělo být poškozeno ani ohroženo.

6. Vyjádření ČIŽP, oblastního inspektorátu Olomouc, ze dne 20. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Ve vyjádření ČIŽP konstatuje, že po prostudování přepracované dokumentace k jejímu obsahu nemá žádné připomínky.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve vyjádření nejsou připomínky k obsahu dokumentace.

7. Vyjádření MŽP, odboru ochrany ovzduší, ze dne 6. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Odbor ochrany ovzduší neuplatňuje k doplněné dokumentaci žádné připomínky. Při splnění podmínek uvedených v kapitole D.IV. dokumentace je možné předložený záměr považovat za akceptovatelný.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve vyjádření nejsou připomínky k obsahu dokumentace.

8. Vyjádření MŽP, odboru ochrany vod, ze dne 8. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Podle přepracované dokumentace jsou vlivy záměru na povrchové a pozemní vody hodnoceny jako trvalé, částečně vratné. Podle numerického modelu jsou vlivy na podzemní vody hodnoceny jako zanedbatelné. U povrchových vod je vliv středně silný, což je dáno vznikem vodní hladiny po ukončení těžby. Záměr bude mít velmi malý vliv na způsob odvodnění území (z hlediska odkrytí malé dosud netěžené plochy), ale bude bez vlivu na jakékoliv zdroje zásobování podzemní vodou mimo dobývací prostor.

Záměr bude vyžadovat odvádění důlních vod do vodoteče Vitošovský náhon (Loučka), což bude znamenat zvýšení a stabilizaci jeho vodnosti, aniž by došlo k významné změně chemismu vody v tomto toku.

Po ukončení HČ v území včetně ukončení odvádění důlních vod dojde ke vzniku vodní hladiny s plochou cca 20 ha, využitelnou jako ekostabilizující prvek, prvek pro posílení biodiverzity v území, případně i jako vodní plocha pro rekreaci.

K předložené dokumentaci nemáme za OOV MŽP žádné podstatné připomínky.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve vyjádření nejsou podstatné připomínky k obsahu dokumentace.

9. Vyjádření MŽP, odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, ze dne 18. 1. 2019

Podstata vyjádření:

Na základě stanoviska podle 45i odst. 1) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále ZOPK), nebylo požadováno posouzení podle 45i odst. 2) ZOPK, které tím pádem není součástí dokumentace.

K vlastní dokumentaci nemáme žádné poznámky či požadavky.

Pouze s ohledem na možný vliv záměru na hydrogeologickou situaci, na který upozornila ve svém vyjádření i obec Hrabová (č.j. OUHR 246/2018), doporučujeme požádat o vyjádření také odbory 660 a 740.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve vyjádření nejsou k obsahu dokumentace žádné poznámky či požadavky.

Pouze Odb. druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků doporučuje požádat o vyjádření Odbor geologie MŽP a Odbor ochrany vod. Vyjádření Odb. ochrany vod je uvedeno výše v bodě č. 8. Vyjádření odboru geologie nemá zpracovatel posudku k dispozici.

Jen pro upřesnění je citováno neaktuální vyjádření obce Hrabová.

10. Vyjádření obce Bohuslavice ze dne 29. 1. 2019

Podstata vyjádření:

Ve vyjádření obec Bohuslavice jako členská obec Vodovodu Pomoraví, svazku obcí zásadně nesouhlasí se záměrem rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov, protože je to přímo v rozporu s principy Státní politiky životního prostředí a záměr ohrožuje zdroje podzemních vod v sousedící CHOPAV.

V rámci odůvodnění je uvedeno:

1) je zcela opomíjen princip předběžné opatrnosti

Předběžná opatrnost je právní, etický i politický princip z oblasti řízení rizik, který říká: „I když není jisté, zda hrozící nevratné nebo závažné poškození skutečně nastane, není to důvod pro odklad opatření, jež mu mají zabránit.“ V současnosti by se mělo více uplatňovat v právu životního prostředí při řešení nedostatku kvalitní pitné vody.

Na princip předběžné opatrnosti se v dodané dokumentaci Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov dle zákona č. 100/2001 Sb. zpracovanou v rozsahu přílohy č. 4 tohoto zákona odvolá též úřad územního plánování na str. 36:

„Úřad územního plánování ve svém stanovisku k souladu s územně plánovací dokumentace konstatoval, že z pohledu úřadu územního plánování, jehož úkolem je koordinovat jednotlivé záměry a činnosti v území napříč odvětvími a který eviduje limity využití území, upozorňuje, že dotčená lokalita se nachází na hranici chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a nelze vyloučit budoucí kolizi těžby vápence a zachování stávajících zásob podzemní vody v nivě řeky Moravy. Vzhledem k tomu, že hospodaření se zásobami vody je v současnosti prioritní strategií, a vzhledem k rozsahu záměru a případné

závažnosti jeho dopadů požaduje, aby byl záměr posouzen v širších souvislostech a aby bylo zpracováno vyhodnocení vlivů na životní prostředí pro tento záměr.“

Také v Hydraulickém a hydrologickém numerickém modelu z 13. prosince 2018 najdeme odstavec:

„I když doporučujeme, i s ohledem na princip předběžné opatrnosti, při pokračování těžby pod úroveň 275 m n.m. zachovat monitoring minimálně ve stávajícím rozsahu a kombinovat jej s další fází matematického modelování, považujeme dopady odvodňování způsobené zahlubováním těžby vápenců na ložisku Vitošov-Lesnice na režim podzemních vod plioleistocenního kolektoru Mohelnické brázdy a jeho využívané vodní zdroje za zanedbatelné.“

V § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí se uvádí, že „Ize-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde“. V kapitole „Současný stav životního prostředí v ČR a jeho předpokládaný vývoj do roku 2020“ je uvedeno: Stejně tak se očekává i častější výskyt sucha, způsobený jak nedostatkem srážek (tzv. meteorologické sucho), tak i zvýšeným výparem kvůli vysokým teplotám (tzv. zemědělské sucho). Závažným jevem je nedostatek vody ve zdrojích (hydrologické sucho), které může eskalovat až do krizové situace. V kapitole V. Strategická a implementační část je v implementačním bodu 1.1.1.7 jasně stanoveno: Zajistit ochranu (CHOPAV), vyhledávání a realizaci zdrojů povrchových a podzemních vod pro zásobování obyvatelstva a omezit ohrožení podzemních vod v důsledku zvyšování těžby štěrkopísků v nivách toků a dle našeho názoru potažmo i na těžbu jakéhokoliv nerostu (vápence).

Dle našeho názoru je třeba v rozhodování uplatnit především princip předběžné opatrnosti, aby nedošlo ke kolizi s vodním zákonem.

2) zcela je ignorován princip prevence

Prevence je na úseku ochrany životního prostředí principem nejdůležitějším, neboť nejefektivnější environmentální politika je založena na předcházení škodám na životním prostředí. Včasné zavádění preventivních opatření je účinnější a ekonomicky efektivnější než náprava škod v případě nevratně znečištěných složek životního prostředí, vyčerpaných zdrojů, narušených ekosystémů a poškození zdraví. Uplatnění zásady prevence má velký význam rovněž v případech živelních katastrof, kterými jsou v České republice nejčastěji povodně.

Dále je citován § 29 zákona č. 254/2001 Sb.

- (1) Zdroje podzemních vod jsou přednostně vyhrazeny pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou a pro účely, pro které je použití pitné vody stanoveno zvláštním právním předpisem. K jiným účelům může vodoprávní úřad povolit použití podzemní vody, jen není-li to na úkor uspokojování uvedených potřeb.
- (2) Osoba, která způsobí při provozní činnosti ztrátu podzemní vody nebo podstatné snížení možnosti odběru ve zdroji podzemních vod, popřípadě zhoršení jakosti vody v něm, je povinna nahradit škodu, která tím vznikla tomu, kdo má povoleno odebírat podzemní vodu z tohoto vodního zdroje, a dále provést podle místních podmínek potřebná opatření k obnovení původního stavu. Náhrada spočívá v opatření náhradního zdroje vody. atd.

A pokud se zavazuje provozovatel lomu k náhradě poklesu hladiny vody ve studních, prosíme o seznámení dotčených s nutnou dokazovací legislativní procedurou.

3) není přihlédnuto k principu trvale udržitelného rozvoje

v § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, definován jako „rozvoj, který současným i budoucím generacím zachová možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystému“. Princip udržitelného rozvoje tak koordinuje nezbytnou ochranu životního prostředí s požadavky ekonomického a sociálního rozvoje. Při jeho uplatňování v právu to znamená provádět regulaci společenských vztahů zaměřenou na šetrné využívání přírodních zdrojů, jež umožní rozvoj, při němž budou respektovány požadavky na zachování příznivého životního prostředí.

4) je zcela opomenut princip odpovědnosti státu,

kteřý je založen na ustanovení článku 7 Ústavy, který zavazuje stát, aby dbal šetrného využívání přírodních zdrojů a ochrany přírodního bohatství, které patří v podobě životního prostředí k nejvyšší hodnotě (bohatství) společnosti. Plnou odpovědnost za stav životního prostředí a jeho ochranu nemůže převzít v současných poměrech již nikdo jiný než stát. Jen stát má možnost vytvořit a zajistit právní ochranu životního prostředí. Princip odpovědnosti státu je někdy nahrazován principem sdílené odpovědnosti. resp. ochrany jako všeobecné povinnosti, který je založen na povinnosti každého člověka podle svých schopností a možností podílet se na ochraně životního prostředí.

5) zcela chybí princip integrace politik

Politika životního prostředí má průřezový charakter se stejnou platností jako ostatní sektorové politiky. Tyto politiky musí být vzájemně koordinovány a propojeny. To vyžaduje spolupráci na všech úrovních veřejné správy, kde se připravuje řada strategických a koncepčních dokumentů s centrální, sektorovou i regionální působností. Všechny relevantní strategické dokumenty by měly vycházet ze společné analýzy vnějších vlivů (stejná socioekonomická východiska), principů a scénářů možného vývoje.

6) není uplatněn princip zdravého selského rozumu

v Hydraulickém a hydrologickém numerickém modelu se dočtete:

Přítok podzemních vod do ložiska z plioleistocenního kolektoru při dosažení konečné hloubky těžby (226 m n.m.) byl hydraulickým modelem vypočten na 11 l/s. Celkový přítok do ložiska při dosažení konečné hloubky 226 m n.m. byl hydraulickým modelem vypočten na 18 l/s.

Jestliže se toto množství někomu zdá málo, stačí si vzít tužku a papír nebo kalkulačku a počítat:

11 litrů / s = 660 litrů / min. = 39.600 litrů / hod. = 950.400 litrů / den

nebo 18 litrů / s = 1.080 litrů / min = 64.800 litrů / hod. 1.555.200 litrů / den kvalitní pitné vody do prostoru dobývání vápence.

Obec Bohuslavice je zásadně proti rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov, a to z důvodu možného ohrožení zdrojů podzemních vod, které používá pro zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou.

Komentář zpracovatele posudku:

Obec Bohuslavice zásadně nesouhlasí se záměrem rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov a domnívá se, že je to přímo v rozporu s principy Státní politiky životního prostředí a záměr ohrožuje zdroje podzemních vod v sousedící CHOPAV.

Ve vyjádření svůj názor odůvodňuje v 6 bodech které následně vypořádávám:

Ad.: 1) odůvodnění uvádí, že je zcela opomíjen princip předběžné opatrnosti

V první řadě je třeba konstatovat, že právě proces EIA je určen k tomu, aby byly podrobně vyhodnoceny vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví.

Právě proces EIA detailně vyhodnocuje míru ovlivnění (vyjádření obce se vztahuje především na oblast vod).

Proto byly vypracovány předními odborníky v oboru hydrogeologie a modelování (Ing. Jiří Beránek, Prof. Ing. Naďa Rapantová, CSc. a kol.) konkrétní modely, které jsou zařazeny formou odborné studie jako příloha Dokumentace EIA. Právě studie č. 5 Hydraulický a hydrologický numerický model na základě odborných podkladů vylučuje „nevratné nebo závažné poškození“.

„Nevratné poškození“ nemůže být už jen z povahy záměru, protože v rámci sanace a rekultivace vznikne rozsáhlá vodní plocha a vodní poměry se tak navrátí přibližně na současnou úroveň.

„Závažné poškození“ Dokumentace EIA resp. Hydraulický a hydrologický numerický model vylučuje, a to nejen díky výsledkům modelování, ale i díky monitoringu.

V rámci návrhu podmínek stanoviska EIA byla navržena taková opatření, která jednoznačně vylučují jakékoliv ovlivnění zdrojů pitné vody.

Co se týče vyjádření úřadu územního plánování, jde o upozornění. Úřad územního plánování není příslušný dělat závěry zda lze či nelze vyloučit budoucí kolizi těžby vápence a zachování stávajících zásob podzemní vody v nivě řeky Moravy, čehož si je samozřejmě ÚÚP vědom, k tomuto slouží dotčený vodoprávní orgán. Z tohoto důvodu ÚÚP požaduje, aby byl záměr posouzen v širších souvislostech a aby bylo zpracováno vyhodnocení vlivů na životní prostředí pro tento záměr. Právě vyhodnocení míry vlivu (kolize) je předmětem vyhodnocení v rámci procesu EIA.

Že není opomíjená předběžná opatrnost dokládá i fakt, že v Dokumentaci EIA (str. 108 a 127) a v odborné příloze (Hydraulický a hydrologický numerický model) je tento princip zmíněn.

V rámci návrhu podmínek stanoviska EIA je právě tento princip využit ve velké míře a podmínky, za nichž bude možné záměr průběžně realizovat, jsou blíže specifikovány.

Hodnocení vlivů na vody je provedeno s využitím v současnosti používaných a dostupných metod v hydrogeologické praxi. Hodnocení vlivu na vody je vzhledem ke komplikovanosti přírodních poměrů doloženo odbornými podklady od erudovaných zpracovatelů. Podklady reflektují složitost srážkoodtokového režimu a srozumitelně definují roli jednotlivých hydrogeologických celků. Předloženým podkladům nelze vytknout nedostatky z pohledu nedostatečné prozkoumanosti, ani úmyslné zkreslování skutečnosti. Není objektivní u vápencových útvarů poukazovat na v konkrétních jednotlivostech neuchopitelný tzv. „princip předběžné opatrnosti“, neboť geologie a hydrogeologie pracuje vždy s údaji z konkrétních dokumentačních míst, a ty pak aplikuje na hodnocení záměru jako celku, tj. v daném případě

ve smyslu plochy a hloubky těžby. Ložisko vápence plošně a hloubkově beze zbytku, v absolutní přesnosti, objektivně ověřit prakticky nelze, neboť vždy lze oponovat nedostatečnou prozkoumaností. Proto vycházíme ze zásady, že jako limitující je třeba hodnotit skutečně objektivně zjištěné nepříznivé faktory a skutečnosti, a nikoli faktory a skutečnosti neověřené, formulované jen proklamativně.

Záměr není v rozporu s § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, což dokládá nejen Dokumentace EIA a odborné přílohy, ale i vyjádření dotčených orgánů státní správy.

S komentáři k současnému stavu životního prostředí v ČR a jeho předpokládaným vývojem do roku 2020 se dá souhlasit. Tyto postupné změny však nebudou způsobeny v důsledku realizace záměru, ale jde o globální změny.

Vliv na CHOPAV a zdroje podzemních vod je vyhodnocen v Dokumentaci EIA. Vliv na CHOPAV je v dokumentaci EIA posuzován pro těžbu vápence, ovšem ta je prováděna ve zcela jiné geologické struktuře a vliv na plioleistocenní kolektor („na nivu toku Moravy“) je podrobně vyhodnocen a míra vlivu bude do budoucna též podrobně monitorována.

Záměr musí být prováděn v souladu s vodním zákonem a na dodržování legislativy dozírají příslušné instituce.

Ad.: 2) zcela je ignorován princip prevence

S konstatováním ohledně prevence a předcházení škod zcela souhlasím, opět pouze mohu sdělit, že právě proto, aby byla popsána konkrétní významnost vlivu byla zpracována Dokumentace EIA, včetně řady studií a je v návrhu podmínek stanoviska EIA navržena řada opatření, včetně způsobu monitoringu.

Dále je citován § 29 zákona č. 254/2001 Sb. Citace se týká podzemních vod a náhrady škod v případě ztráty podzemní vody v konkrétních jímacích objektech. V tomto případě, pokud by k takovéto hypotetické situaci došlo, by se postupovalo dle horního zákona.

Zde se odvolávám na zákon č. 44/1988 Sb. (horní zákon), kde by vše těžební organizace řešila dle § 36 (důlní škody). Společnost VÁPENKA VITOŠOV s.r.o. tvoří rezervu na důlní škody. Za důlní škodu se považuje i ztráta povrchové a podzemní vody, podstatné snížení vydatnosti jejich zdrojů a zhoršení její jakosti. Za důlní škodu odpovídá organizace, jejíž činností byla škoda způsobena.

Cituji § 36 odst. 3) horního zákona: „Za důlní škodu odpovídá organizace, jejíž činností byla škoda způsobena s výjimkou případů uvedených v § 37 odst. 7. Odpovědnosti za důlní škodu se organizace zproští jen prokáže-li, že škoda byla způsobena okolností, jež nemá původ v činnosti uvedené v odstavci 1“. Samotná náhrada důlních škod je řešena následujícím § 37 horního zákona. Dokazovací procedura tedy leží na bedrech těžební organizace.

K takovéto situaci však dojít nemůže, odbornými podklady taková situace nebyla popsána. Znovu se odvolávám na výsledky Hydraulického a hydrologického numerického modelu a na pravidelné monitorování, jenž je ošetřeno v rámci adekvátních podmínek v návrhu stanoviska EIA.

Ad.: 3 není přihlédnuto k principu trvale udržitelného rozvoje

Záměr není v rozporu s ustanovením § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. Jde o šetrné využívání přírodních zdrojů (vápence) při respektování

zákonných požadavků na zachování příznivého životního prostředí. Na dozírání šetrného využívání tohoto výhradního ložiska dozírá příslušný Obvodní báňský úřad v součinnosti s příslušnými orgány ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Ad.: 4 je zcela opomenut princip odpovědnosti státu,

Jde o konstatování. Odpovědnost státu je dána tím, že jednotlivé orgány státní správy jsou kompetentní k vydávání příslušných vyjádření, stanovisek a rozhodnutí, bez nichž není možné záměr realizovat. Dále jsou orgány státní správy kompetentní k dozorování provozu a vyhodnocování závěrů, zda je provoz prováděn v souladu s legislativními požadavky či nikoli.

Pokud se konstatování vztahovalo k dokumentaci EIA, tam byla v příslušných kapitolách uvedena odpovědnost příslušných úřadů v rámci jednotlivých navazujících řízení (viz. B.1.9.).

Ad.: 5 zcela chybí princip integrace politik

Jde o konstatování. Úkolem Dokumentace EIA není řešit vzájemnou koordinaci jednotlivých politik.

Ad.: 6 není uplatněn princip zdravého selského rozumu

Ve vyjádření je citován Hydraulický a hydrologický numerický model resp. jeho závěry týkající se předpokládaných přítoků podzemních vod.

Je proveden výpočet pro přítoky podzemních vod do lomové jámy za minutu, hodinu a den v litrech. Výsledky výpočtu opravdu odpovídají hodnotám z modelu a jde opravdu o poměrně velké množství vod. Zásadní však je nereálnost ovlivnění zdrojů podzemních vod.

Dále je potřeba oponovat, že nejde o „kvalitní pitné vody“ nýbrž o podzemní vody, které lze v případě odpovídající jakosti využít pro odběr, popř. pro úpravu na pitnou vodu. Jedná se o médium, které i v současných podmínkách protéká dobývacím prostorem, aniž je využíváno pro jímání. Podstatné pro hodnocení záměru je to, že odběrem a vypouštěním důlních vod nenastane deficit ve vodárensky využívaných územích.

V závěru obec znovu uvádí svůj nesouhlas se záměrem z důvodu možného ohrožení zdrojů podzemních vod, které používá pro zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou.

V rámci návrhu podmínek stanoviska EIA je navržena řada opatření. Obec Bohuslavice, stejně jako dotčené okolní obce, považují za nutné pravidelně informovat o výsledcích monitoringu v závislosti na zahlubování. Dále považují za nutné informovat obec o výsledcích pravidelné aktualizace modelu s ohledem jak na výstupy z monitoringu, tak i na postup těžby. Díky tomuto postupu bude zřejmý jak aktuální vliv těžby na okolí, tak aktualizované predikce přítoků vod do těžebny či predikce vlivů těžby na režim podzemních vod v dotčeném území.

Jelikož nelze apriori vyloučit z hodnocení žádný scénář dalšího vývoje, byť z odborného hlediska v daných přírodních podmínkách nepravděpodobný, je právě za tímto účelem zřízen institut monitoringu, jeho vyhodnocování, a je použito nástroje modelového řešení a jeho aktualizace. Prostřednictvím vyhodnocování průběžných výsledků je zajištěna kontrola nad dodržováním podmínek záměru s ohledem na vlivy na vodní režim a jakost vod. Krajní opatření, kterým je omezení nebo ukončení čerpání důlních vod při zjištění nesouladu prognóz se skutečností, může nařídít příslušný vodoprávní úřad, omezení těžby nebo ukončení těžby může nařídít obvodní báňský úřad.

11. Vyjádření obce Dubicko ze dne 14. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Ve vyjádření je uvedeno, že obec Dubicko nesouhlasí se záměrem, kdy technologie suché těžby je založena na odčerpávání důlních vod a jejich odvádění do Vitošovského náhonu (Loučky) bez toho, aniž by tyto vody byly zadrženy v krajině. V současné době se klade důraz na zadržení vody v krajině a navržený způsob těžby je v rozporu s touto národní strategií. K tomuto řešení zadržení vody v krajině nás vede obava o zachování zdrojů kvalitní pitné vody, které se nachází v blízkosti DP Vitošov. Tyto obavy jsou podle našeho názoru podloženy i dokumentací, kde je konstatováno:

- Hydrogeologické poměry na zájmovém území jsou dány vztahy mezi strukturami podzemních vod ve vápencích, okolních krystalinických hornin a fluvialních sedimentů nivy Mohelnické brázdy (Vybíral, 1991). Vitošovské vápence Ing. Pavla Žídková Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov přepracovaná dokumentace dle zák. č. 100/2001 Sb. (Vn) vykazují kombinovanou puklinovou a krasovou propustnost se střední transmisivitou.

- Volná hladina podzemní vody na ložisku koreluje s hladinou řeky Moravy a je bývá obvykle zastižena v nadmořské výšce mezi 268 a 270 m n. n. (Vybíral, 1991). Zkrasovění vápenců se pohybuje jak nad hladinou podzemní vody, tak i pod ní a pohybuje se v rozmezí od 9,9 do 25 %. Vitošovské vápence mají lokální význam pro dotaci podzemní vody do Mohelnické brázdy, v přirozeném režimu je dotace podzemní vody z lomu do sedimentární výplně Mohelnické brázdy max. 12 l/s (Pospíšila kol., 2017).

- Tyto boční přítoky podzemní vody se vážou na hlubší oběh podzemní vody, přičemž Mohelnická brázda plní funkci regionální drenážní báze hlouběji založeného oběhu podzemní vody. Sedimentární výplň Mohelnické brázdy v místech, kde směrem k bázi fluvialních sedimentů přibývá hrubozrnná složka v místech přehloubených depresí vykazuje zvýšené hodnoty hydraulické vodivosti. Při mimořádných vyšších stavech hladiny vody řeky Moravy se uplatňuje břehová infiltrace a povrchová voda dotuje kolektory okolních hydrogeologických systémů.

- Hladina podzemní vody v Mohelnické brázdě je závislá na průtocích povrchových toků, které jsou ovlivněné atmosférickými srážkami. Hladina podzemní vody dosahuje nejvyšších stavů v jarních měsících a nejnižších v podzimních měsících. Rozdíl ve stavech podzemní vody činí 1 — 2,5 m (Čurda a kol., 2001).

- Po ukončení těžby bude čerpání těchto vod ukončeno a v prostoru lomu postupně vznikne vodní hladina o ploše cca 20 ha. Podle zpracovaných odborných hydrogeologických podkladů a podle výsledků rozborů podzemních vod bude možno vody z prostoru zahloubení odvádět do vodoteče bez úpravy, aniž by tím byla poškozena kvalita vody ve vodoteči Vitošovský náhon (Loučka).

- V příloze č.5 (Numerický modle final.pdf) je uvedeno: „Odvození řídicích rovnic hydrogeologických procesů je založeno na principech zachování hmoty, hybnosti a energie. Je závažnější, že v dokumentaci je uvedena hloubka jednotlivých etází těžby, ale nikde není uvedeno množství odváděné podzemní vody. Pokud modelové výpočty skutečně vychází z principů zachování hmoty, v těchto výpočtech by měla být zohledněna i proměnná hodnota odčerpané podzemní vody. Toto množství však v dokumentaci nikde není uvedeno.

- V tabulce 7.1 uvedené přílohy č. 5 Bilance hydraulického modelu na okrajové podmínce v prostoru těžby je uveden celkový přítok do těžebny při dosažení kóty 226 m n. m. 17,9 l/s. V původní dokumentaci bylo uvedeno množství odčerpané vody, které převyšovalo množství celkového uvedeného přítoku.
- Výpočty hydrologických modelů byly realizovány pro srážkově normální hydrologický rok s ročním úhrnem srážek 700 mm. V Dubicku byl v roce 2018 úhrn srážek 480,5 mm (měření stanice CHMU).

Naše obavy jsou podloženy i provizorním provozem zdroje pitné vody Čerlinka, kde dlouhodobě dochází k poklesu hladiny spodní vody a řeší se vliv poklesu spodní vody na CHKO Litovelské Pomoraví.

Obec Dubicko nesouhlasí s rozšířením DP a pokračování těžby v lomu Vitošov z důvodu oprávněné obavy ohrožení zdrojů pitné vody. Hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí. Způsob navrhované těžby je v rozporu s národní strategií ochrany a udržitelnosti vodních zdrojů a zadržování vody v krajině.

Komentář zpracovatele posudku:

Ve vyjádření je uvedeno, že obec Dubicko nesouhlasí se záměrem.

Obává se o nezadržení vody v krajině a o zachování zdrojů kvalitní pitné vody, které se nachází v blízkosti DP Vitošov.

K zadržení vody v krajině lze konstatovat, že voda z krajiny zcela nezmizí. Voda zčásti nateče přes propustné štěrkopísky z koryta řeky Moravy do kvartérního kolektoru, a na jiném místě zase z kolektoru do řeky. Zčásti však skutečně odeče povrchovým tokem. Zde je nutné připomenout, že podzemní voda i v současné době dobývacím prostorem protéká, aniž je v posuzovaném prostoru využívána k jímání, a je ve vzdálenější oblasti buď drénována do toku Moravy, nebo napájí kolektor rajónu Mohelnické brázdy.

Na základě přílohy č. 5 k Dokumentaci je zřejmé, že pokles hladiny podzemní vody bude spíše lokální v blízkosti lomu (viz obr. č. 7.6 na str. 37 Hydraulického a hydrologického modelu).

Obec Dubicko je vzdálena cca 3 km jižně od lomu Vitošov a v takovéto vzdálenosti není reálné jakékoli ovlivnění hladiny podzemní vody zahloubením lomu. Jímací území Bohuslavice - Háje je cca 5 km jižně od lomu, jímací území Zábřeh – Lesnice pak cca 2,5 km severně od lomu.

Ve svém vyjádření obec opírá své obavy o citace z Dokumentace EIA a odborných příloh.

K odrážce (- Hydrogeologické poměry...) – Vápence umožňují snadnou infiltraci vod průlinovým prostředím štěrkopíscitých sedimentů Mohelnické brázdy (Vybíral, 1991). Atmosférická voda může do vápenců také snadno infiltrovat. Případné volné krasové dutiny vitošovských vápenců představují preferenční cesty proudění podzemních vod (Čurda a kol., 2001). Vápence jsou ale východně omezeny zelenými břidlicemi s nižší propustností. Východní okraj ložiska je tvořen výchozy puklinově slabě propustných hornin a jejich eluvii. Západní omezení je dáno zvyšujícím se výskytem slabě propustných nevápencových hornin. Zkrasovění vápenců se pohybuje jak nad hladinou podzemní vody, tak i pod ní, a pohybuje se v rozmezí od 9,9 do 25 %. Zkrasovění však nelze přímým vztahem ztotožňovat

s propustností, vzhledem k výplni krasových dutin. Vitošovské vápence mají lokální význam pro dotaci podzemní vody do Mohelnické brázdy, v přirozeném režimu je dotace podzemní vody z lomu do sedimentární výplně Mohelnické brázdy max. 12 l/s (Pospíšil a kol., 2017). Komunikace podzemních vod mezi strukturou vitošovských vápenců a sedimenty Mohelnické brázdy byla řešena matematickým modelem, který míru ovlivnění režimu vod v sedimentární výplni Mohelnické brázdy srozumitelně definoval.

K odrážce (- Volná hladina...) (- Tyto boční...) Jak již bylo uvedeno výše, vápence jsou východně omezeny zelenými břidlicemi s nižší propustností. Východní okraj ložiska je tvořen výchozy puklinově slabě propustných hornin a jejich eluvii. Západní omezení je dáno zvyšujícím se výskytem slabě propustných nevápencových hornin. Volná hladina podzemní vody na ložisku koreluje s hladinou řeky Moravy a bývá obvykle zastížena v nadmořské výšce mezi 268 a 270 m n. n. (Vybíral, 1991). Zkrasovění vápenců se pohybuje jak nad hladinou podzemní vody, tak i pod ní, a pohybuje se v rozmezí od 9,9 do 25 %. Zkrasovění však nelze přímým vztahem ztotožňovat s propustností, vzhledem k výplni krasových dutin. Hydrogeologické vrty, provedené v rámci speciálního hydrogeologického průzkumu, nedoložily, že by vyskytující se krasové dutiny sloužily jako preferované cesty proudění podzemních vod mezi vápenci a sedimentární výplní Mohelnické brázdy, a mohly by způsobit významnější vlivy na okolní vodní režim.

K odrážce (- Hladina podzemní...) Zvodnění ložiska je závislé na atmosférických srážkách a dotacích z bočních příronů z okolního prostoru, omezeně i ze strany od Mohelnické brázdy. Zvodnění není závislé na průtocích v povrchových tocích.

K odrážce (- Po ukončení...) Možnost odvádění důlních vod do povrchového toku bude doložena v navazujících řízeních zpracováním návrhu na stanovení podmínek pro vypouštění důlních vod, včetně způsobu kontroly množství a jakosti vod.

K odrážce (- V příloze...) – množství odčerpané důlní vody odpovídá přítokům vody do lomové jámy, které jsou uvedeny jak v Dokumentaci EIA, tak v příloze č. 5 Hydraulický a hydrogeologický numerický model. Konkrétně model stanovil množství vod natékajících při zahloubení na kótu 226 m n. m. na 17,9 l/s, tedy o něco méně, než činily závěry hydrogeologických podkladů (22 l/s) k původní Dokumentaci EIA (2018). Dále autorka Dokumentace EIA komentuje odvádění důlních vod v kapitole D.1.4. Část důlních vod bude využita v technologickém procesu úpravy suroviny. Vypočtené hodnoty jsou tedy na straně bezpečnosti.

K odrážce (- V tabulce...) – v Hydrogeologických podkladech v příloze původní Dokumentace EIA (2018) bylo množství odváděných vod stanoveno na přibližně 22 l/s + vody srážkové v množství max. 1500 m³/ha. Nově zpracovaný numerický hydraulický a hydrologický model toto množství upřesnil na uvedenou nižší hodnotu.

K odrážce (- Výpočty hydrologických...) - pokud by šlo o srážkově podlimitní rok, je zřejmé, že i potřeba čerpání důlních vod by byla nižší, a to v důsledku nižších vstupů dešťových event. podzemních vod do lomové jámy. Meziroční změny srážkových úhrnů se na výsledcích numerického modelu neprojeví. Jedná se o hodnocení vodního režimu a jeho změny, tj. o prognózu průměrných vlivů na hydrogeologickou strukturu. Změny úhrnů srážek se projeví kolísáním úrovní hladin podzemní vody i bez vlivů těžby. Ovlivnění vodního režimu vlivem těžby v závislosti na změnách intenzity srážek, bude možné definovat s využitím výsledků dlouhodobého monitoringu, včetně skutečných přítoků do těžebny v průběhu zahloubení.

Ke konstatování k Čerlince se nevyjadřuji.

V rámci návrhu podmínek stanoviska EIA je navržena řada opatření. Obec Dubicko, stejně jako dotčené okolní obce, považují za nutné pravidelně informovat o výsledcích monitoringu v závislosti na zahlubování. Dále považují za nutné informovat obec o výsledcích pravidelné aktualizace modelu s ohledem jak na výstupy z monitoringu, tak i na postup těžby. Díky tomuto postupu bude zřejmý jak aktuální vliv těžby na okolí, tak aktualizované predikce přítoků vod do těžebny či predikce vlivů těžby na režim podzemních vod v dotčeném území. Je třeba uvést, že provozní čerpání důlních vod je záležitostí sice dlouhodobou, ale z hlediska protékajících podzemních vod je zásah do vodního režimu vratný, a to obdobím ukončení čerpání důlních vod po ukončení těžby. Dále se jedná o vliv z hlediska rozsahu omezený, nezasahující do zástavby obcí či míst jímání vod k hromadnému zásobování obyvatelstva pitnou vodou.

12. Vyjádření Vodovodu Pomoraví ze dne 19. 2. 2019

Podstata vyjádření:

Představenstvo Vodovodu Pomoraví, svazku obcí, na své 126. schůzi dne 19. 2. 2019 projednalo uvažované rozšíření dobývacího prostoru a pokračování těžby v lomu Vitošov.

Po prostudování dokumentace Vodovod Pomoraví, s.o. nesouhlasí s rozšířením DP a pokračováním těžby lomu Vitošov, kdy technologie suché těžby je založena na odčerpávání důlních vod a jejich odvádění do Vitošovského náhonu (Loučky) bez toho, aniž by tyto vody byly zadrženy v krajině.

V současné době se klade důraz na zadržení vody v krajině a navržený způsob těžby je v rozporu s touto národní strategií. K tomuto řešení zadržení vody v krajině nás vede obava o zachování našich zdrojů kvalitní pitné vody, které se nachází v blízkosti DP Vitošov.

V současné době má Vodovod Pomoraví zdroje pitné vody a kontrolní vrty v nedalekém prameništi Bohuslavice, Líbivá a Lukavice.

Dle našeho názoru dokumentace řádně nevyvrací naši obavu, že v případě rozšíření DP dojde ke snížení hladiny vody v našich zařízeních a zároveň dojde i ke zhoršení její kvality.

Vzhledem ke zkušenostem z posledních let, kdy se značně snížilo množství srážek během roku, které mají vliv na hladinu podzemních vod, je dle našeho názoru zcela proti zájmům nejen nás jako vlastníka sousedních vodních zdrojů, ale i sousedních obcí, Olomouckého kraje a potažmo i našeho státu, povolit komukoliv dobrovolné odčerpávání podzemních zdrojů vody a jejich následné vypouštění do vodoteče.

Rozšířením DP a dalším pokračováním těžby v lomu Vitošov bychom se mohli dostat do situace, kdy budou nenávratně znehodnoceny zdroje pitné vody v okolí lomu, a proto Vodovod Pomoraví, svazek obcí s navrženým rozšířením důlního prostoru a pokračováním těžby v lomu Vitošov nesouhlasí.

Komentář zpracovatele posudku:

Vodovod Pomoraví, s.o. nesouhlasí se záměrem a obává se o nezadržení vody v krajině v důsledku vypouštění důlních vod do Vitošovského náhonu. Vodovod Pomoraví, s.o. se obává o zachování jejich zdrojů kvalitní pitné vody v nedalekém

prameništi Bohuslavice, Líbivá a Lukavice a v kontrolních vrtech v důsledku nedostatečného zadržení vody v krajině.

S tvrzením, že Dokumentace EIA řádně nevyvrací obavu ze snížení hladiny vody v jejich zařízeních, v důsledku čehož dojde i ke zhoršení kvality vody nesouhlasím a odkazuji na Dokumentaci EIA a přílohu č. 5 k dokumentaci. Z těchto dokumentů zpracovaných předními odborníky v oboru matematického modelování proudění podzemních vod (Ing. Jiří Beránek, Prof. Ing. Naďa Rapantová, CSc. a kol.) je zřejmé, že pokles hladiny podzemní vody bude spíše lokální v blízkosti lomu (viz obr. č. 7.6 na str. 37 Hydraulického a hydrologického modelu).

Vliv na využívané jímací objekty a zdroje zásobování nebude žádný, resp. jinými slovy, nebude možné jej ve vzdáleném okolí kvantifikovat. Vypouštěním vody do Vitošovského náhonu nedojde k její úplné ztrátě z krajiny. Dotace vody z Moravy a přilehlého krystalinika a paleozoika do kolektoru Mohelnické brázdy je tak velká, že vliv na bilanci podzemních vod bude hodnotitelný až v pozdějších fázích zahloubení, a to pouze v bezprostřední blízkosti zahloubení (viz obr. č. 7.6 na str. 37 Hydraulického a hydrologického modelu). Podstatné je, že kubatury vypouštěných důlních vod budou sledovány, dokladovány, a že bilanci odtoků bude v případě potřeby možné provádět i kontrolně nezávisle na těžební organizaci, neboť výsledky budou předávány definovanému okruhu dotčených subjektů.

Komentáře ohledně nenávratného znehodnocení zdroje pitné vody v okolí lomu jsou nepodložené. Zdroje jsou více než dostatečně daleko od plochy, která může být reálně ovlivněna zahloubením lomu. Jímací území Bohuslavice - Háje je cca 5 km jižně od lomu, prameniště Líbivá a Lukavice ještě dále od lomu. Bilančně nedojde k nenávratnému poškození zdrojů pitné vody v okolí lomu. Ovlivnění hydrogeologické struktury je vázáno na období čerpání důlních vod. Po ukončení těžby vody čerpány nebudou.

Závěrem konstatuji, že chápu obavy obcí ve svazku a Vodovodu Pomoraví, s.o. I z tohoto důvodu je nutné, aby Vodovod Pomoraví byl pravidelně informován o výsledcích monitoringu v závislosti na zahlubování. Dále považuji za nutné informovat Vodovod Pomoraví, s. o. o výsledcích pravidelné aktualizace modelu s ohledem jak na výstupy z monitoringu, tak i na postup těžby. Díky tomuto postupu bude zřejmý jak aktuální vliv těžby na okolí, tak aktualizované predikce přítoků vod do těžebny či predikce vlivů těžby na režim podzemních vod v dotčeném území.

V rámci návrhu podmínek stanoviska EIA je navržena řada opatření a jedním z opatření pro těžební organizaci bude i povinnost informovat potencionálně dotčené subjekty či takové subjekty, které se budou za dotčené považovat.

13. Vyjádření ČSOP Šumperk

Podstata vyjádření:

Ve vyjádření spolku je uvedeno:

1. Na str. 74 dokumentace je uveden výčet zvláště chráněných živočichů, které mohou být záměrem ovlivněny. Jedná se o druh *Bombus sp.* - čmelák a *Formica sp.* - mravenec. Oba patří do třídy hmyzu. V posledních letech dochází k razantnímu úbytku hmyzích druhů, které zásadním způsobem ovlivňují opylování rostlin. Negativní trend je způsoben změnou krajiny v důsledku jejího hospodářského využívání. Mravenci mají nezastupitelné místo při udržování vyváženého ekosystému. Autor dokumentace v odst. D.I.7 uvádí, že záměr bude mít na uvedené

zvláště chráněné druhy minimální negativní vliv. Dle našeho názoru, s přihlédnutím k povaze záměru, tj. rozšíření jednoho z nejzřetelnějších lidských zásahů do krajiny v regionu, je nutné k možnému ohrožení zvláště chráněných živočichů záměrem přistupovat s co největší obezřetností a předběžnou opatrností. Dle našeho názoru by měly být v dokumentaci jasně definovány postupy, jak při samotných terénních úpravách eliminovat případné ohrožení zvláště chráněných druhů na lokalitě se vyskytujících (v místě záměru byl zaznamenán i výskyt řady zvláště chráněných obratlovců). Před zahájením terénních úprav (skrývky) by měl být proveden odborný biologický průzkum s případným navazujícím záchranným transferem. V případě provádění skrývky po etapách, je nutné tento průzkum provádět před každou samostatnou etapou.

2. V odst. D.I.7 je řešen vliv vypouštění důlních vod do Vitošovského náhonu. Autor dokumentace uvádí, že případný negativní vliv snížení obsahu kyslíku v náhonu je možné řešit provzdušením důlních vod před jejich vypouštěním. V dokumentaci se nám nepodařilo zjistit, jak bude negativní vliv snížení obsahu kyslíku monitorován. Proto s přihlédnutím k živočichům, kteří byli v minulosti v uvedeném toku zjištěni (střevle potoční, rak říční) je dle našeho názoru nutné toto provzdušnění zajistit od případného zahájení vypouštění důlních vod do uvedeného toku.

Závěrem chceme zdůraznit, že byt' zemními pracemi spojenými s případnou realizací záměru vzniknou v lokalitě nové biotopy pro možné zvláště chráněné druhy, jsou ty stávající dle zákona chráněny. Proto povolení zásahu do těchto biotopů musí být jednoznačně kompenzováno velice vstřícným a obezřetným přístupem k případným zvláště chráněným živočichům na lokalitě v okamžiku prací se vyskytujících. V případě záchranného transferu je nutné vytvořit co nejvhodnější podmínky na nové lokalitě pro přežití a rozmnožování přemístěných jedinců.

Komentář zpracovatele posudku:

Ad.: 1) s přístupem s co největší obezřetností a předběžnou opatrností jednoznačně souhlasím. Proto ČSOP navrhované doprůzkumy před jednotlivými etapami záměru (pokud tedy nedojde ke skrytí najednou) jednoznačně doporučuji a tato podmínka je rovněž nově zakotvena v návrhu podmínek stanoviska EIA. V návrhu podmínek stanoviska EIA je zakotvena potřeba konzultace s Krajským úřadem, kdy bude precizován potřebný rozsah výjimky z OP pro ZCH druhy a navržena potřebná opatření.

Lze souhlas i s námitkou, že v rámci dokumentace EIA nebo přílohy č. 6 (Biologického průzkumu) mohlo být navrženo, jak eliminovat rizika pro jednotlivé ZCH druhy živočichů.

Je však třeba pamatovat na to, že ne vždy je zcela konkrétní podmínky vhodné do kapitoly D.IV. Dokumentace EIA nebo přímo do Závazného stanoviska EIA uvádět, protože teprve v rámci navazujícího řízení o výjimce z OP pro zvláště chráněné druhy budou konkrétní podmínky, opatření a postupy přesně stanoveny příslušným orgánem ochrany přírody. Případná opatření navržená v kapitole D.IV by tak nemusela být v souladu s opatřeními jež navrhne příslušný orgán ochrany přírody v rámci budoucího řízení. Dalším důvodem je i aktualizace dat v rámci doprůzkumu nebo doprůzkumů.

Ad.: 2) Ano, v Dokumentaci EIA není uveden způsob monitorování snížení obsahu kyslíku ve vypouštěných důlních vodách do Vitošovského náhonu.

Nutnost provzdušnění důlních vod před jejich vypouštěním do Vitošovského náhonu bude zajištěna na základě rozborů. Jak již bylo zmíněno výše, zahájení vypouštění důlních vod do uvedeného toku bude postupné a v prvních fázích nepůjde zdaleka o max. předpokládané objemy. Bude tudíž dostatek času na provedení rozborů a rozhodnutí, zda je toto opatření třeba provádět nebo kdy a za jakých podmínek k němu bude přistoupeno. Každopádně do návrhu podmínek stanoviska EIA tuto podmínku nově navrhuji.

S konstatování o vstřícném a obezřetném přístupu k ZCH živočichům v okamžiku zahájení prací a nutností vytvoření co nejvhodnějších podmínek na novém stanovišti jednoznačně souhlasím.

Monitorování vod ve Vitošovském náhonu by kromě obvyklých stanovení, vyplývajících z Nařízení vlády č. 401/2015 Sb. „O ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech“, mělo zahrnovat i ukazatele kyslíkového režimu. Pro možnost vyhodnocení by měly být pro daný účel monitorovány vody nad místem vypouštění důlních vod, a min. v 1-2 profilech pod tímto místem. Četnost a rozsah sledování by měl být zahrnutý do návrhu podmínek pro vypouštění důlních vod, a bude v návazných řízeních součástí podmínek, daných příslušným vodoprávním úřadem.

Veřejné projednání (19.3.2019, Kino RETRO, Zábřeh)

Otázky:

1) Starosta obce Dubicko

- Nejsou připomínky k těžbě, ale k technologii těžby, která je založena na odčerpávání vody.
- Princip zachování hmoty, hybnosti a energie, přiteče cca 19 l vody za sekundu, ale tazatel postrádá v dokumentaci EIA údaj, kolik je třeba odčerpat vody?
- Hladina spodní vody 270 – 268 m n. m., což při výšce 1. etáže 8 – 16 m, bude již první etáž pod úrovní spodní vody?
- Vznikne 20 ha vodní plocha s odvodem do vodoteče. Jakým způsobem bude odváděna voda, jestli to bude místo vypouštění nad úrovní spodní vody? Tedy ze zahloubení?
- Výpočty modelů byly provedeny pro srážkově normální rok. Tazatel uvádí, že na stanici ČHMÚ v Dubicku byl v roce 2018 úhrn srážek pouze 480,5 mm. V EIA se uvádí, že hladina podzemní vody je ovlivňována i povrchovou vodou, tedy tazatel se domnívá, že podklady ze kterých se vycházelo dnes už nejsou reálné.
- Otázka ke kvantifikaci poklesu hladiny podzemní vody, domnívá se, že v dokumentaci není specifikován pokles (např. o metr, dva ...)?
- Obava o zdroje vody v Bohuslavicích, s ohledem na odvod vod do povrchové vodoteče.

Odpověď (RNDr. Pospíšilové, Ing. Žídková, Ing. Charouzek, RNDr. Koroš)

- Komentována byla míra poklesu hladiny podzemní vody s názorným vysvětlením na obrázku č. 7.6. z Hydraulického a hydrologického numerického modelu, z něhož

je naprosto jasná míra poklesu v řešeném plioleistocenním kolektoru, kde jsou zdroje zásobování pitnou vodou.

- Byl vysvětlen monitorovací systém v oblasti s ohledem na potřebu využití dlouhodobých dat pro modelování. Monitoring rozkyvu hladin podzemních vod v závislosti na srážkách je podrobně znám, monitorovací systém monitoruje HPV po 10 minutách. Monitoring probíhá již 20 let a bude pokračovat dále.

- Těžba půjde od severu k jihu, byl vysvětlen způsob těžby po „2 etážích“, kdy 1. etáž bude těžena a 2. etáž bude sloužit jako jímka na čerpané vody a bude sloužit k odčerpávání. Tzn. HPV (268 – 270 m .n m.) je už v úrovni paty první etáže (275 – 267 m n. m.), pokud nebude z provozních důvodů 1. etáž rozdělena, aby byla těžena zčásti za sucha bez potřeby čerpání důlních vod. Pokud by nedošlo k rozdělení a byla těžena 1. etáž na celou mocnost, budou důlní vody svedeny do jímky (do počvy 2. etáže).

- Co se týče poklesu hladiny podzemní vody, je to v modelu bilancováno při celoplošném zahloubení. Vysvětlení bylo podáno i k rozpuštění a transmisivitě vápencového tělesa.

- Vysvětlení k množství odčerpávané vody, kdy část bude využívána v technologickém procesu a zbytek bude vypouštěn přes kalové jezírko. Přítok bude 19 l/s, malá část bude využita technologií (k čemuž se dnes používá voda z areálového zdroje) a zbytek do vodoteče. Dále bylo vysvětleno, že nebude vypouštěna voda z krajiny pryč, ale bude pouštěna do povrchového toku protékajícího Mohelnickou brázdou.

- Vysvětleno bylo, že po využití části vody pro technologické účely bude vypuštěno cca 18 l/s. Bylo odkázáno na výsledky matematického modelování.

- Vysvětleno bylo, z jakých podkladů se vycházelo pro původní dokumentaci EIA, kdy se uvažovalo s většími objemy vypouštěné vody a z jakých upřesněných aktuálnějších údajů pro současnou projednávanou a doplněnou dokumentaci EIA.

- Bylo upřesněno, jakým způsobem bude přistoupeno k formování podmínek v rámci posudku a závazného stanoviska. Odkázáno bylo na podmínky dokumentace EIA, které budou dále blíže specifikovány. Vysvětlen byl pojem „významná odchylka v rámci monitoringu kvality a výšky hladiny podzemních vod“. Vysvětleno bylo, že konkrétní odchylka modelovaných hodnot (předpokladu) od skutečných změřených hodnot při těžbě bude stanovena vodoprávním úřadem v navazujícím řízení. V případě větší odchylky bude další postup (např. omezení těžby, zastavení těžby) stanoven vodoprávním úřadem. Konkrétní odchylka nebude stanovena v rámci závazného stanoviska.

- Odvod vody z těžebního jezera, zpracovatelka EIA vysvětlila odvod vod z těžebního jezera v průběhu těžby. Po ukončení těžby voda z jezera odváděna nebude.

- Podrobně byly vysvětleny geologické a hydrogeologické vlastnosti dotčeného území v souvislosti s problematikou ochrany podzemních vod i otázka množství srážek pro účely výpočtu hydrologických modelů.

Komentář zpracovatele posudku:

Otázky byly odborně vysvětleny jednotlivými zpracovateli.

V rámci VP bylo konstatováno, že je třeba, aby byly obce informovány v průběžných zprávách o výsledcích monitoringu, odchylkách s ohledem na modelové

předpoklady, míře vlivů, aby obec mohla posoudit, zda vše odpovídá realitě. Informován musí být též vodoprávní úřad.

Dále jsou otázky zástupce obce Dubicko komentovány i výše v komentáři zpracovatele posudku pod Vyjádřením obce Dubicko ze dne 29. 1. 2019.

2) Občan obce Bohuslavice

- Úřad územního plánování upozornil na CHOPAV a nevylučuje kolizi mezi těžbou vápence a zásobami podzemních vod. Jak se uplatňuje § 13 zákona č. 17/1992 Sb.?

- Opatření, když poklesne HPV pod určitou mez, zda dojde k okamžitému omezení těžby?

Odpověď (Ing. Žídková, RNDr. Pospíšil ml., RNDr. Koroš)

- ÚÚP se nevyjadřoval na základě dokumentace EIA, ale na základě žádosti, kdy ÚÚP neměl k dispozici závěry doplněné dokumentace EIA.

- Neustálým monitorováním, aktualizací modelu, sledováním se předejde nevratnému poškození nebo vážnému poškození ŽP. Pokud by došlo k neočekávaným poklesům HPV, je to možno díky monitoringu zachytit včas, aby nedošlo k poškození.

- Vysvětleno bylo, že pokud by došlo k poklesu HPV pod určitou sjednanou mez, těžba přestane se zahlubováním, resp. s odčerpáváním důlní vody. Těžba v lokalitě bude dále prováděna na vyšší etáži.

- Model bude aktualizován a porovnán s prognózou na základě dat z monitoringu, dat z čerpání důlních vod aj.

Komentář zpracovatele posudku:

Otázky byly odborně vysvětleny. Průběžné vyhodnocování výsledků monitoringu musí zohlednit, zda vlivy na okolí odpovídají modelovým prognózám. V případě že by tomu tak ve skutečnosti nebylo, musí být zpracován návrh řešení.

Dále jsou otázky zástupce obce Bohuslavice komentovány i výše v komentáři zpracovatele posudku pod Vyjádřením obce Bohuslavice ze dne 14. 2. 2019.

3) Zástupci Úřadu územního plánování Zábřeh

- Otázka krasových jevů v souvislosti s nakoupenými veřejnými daty ČGS (Geofondu) pro potřeby Územní studie krajiny, konkrétně údaje z vrtů, kde byly popsány dutiny. V popisu vrtu se nemluví o žádných výplních. Obava o nátok podzemních vod pod tlakem z těchto dutin. Obava o věrohodnost dat.

Odpověď (RNDr. Pospíšil st., prom. geolog Petr Štos, RNDr. Koroš)

Vrt V202 s dutinami je RNDr. Pospíšilovi znám, jde o vrt vrtaný RNDr. J. Vybíralem. Vrt byl zakonzervován, dokumentace k němu existuje a je známá RNDr. Pospíšilovi. Na vrtu dnes stojí stavba, proto byl vyvrtán nový strukturní vrt a zdokumentován byl ČGS. Nový vrt HV 203 má zcela jinou stavbu než v uvedeném vrtu V202. Dále je vyvrtán vrt HV 203 a pod úrovní 226 m n. m. neogenní sedimentární výplň jílovitého charakteru s velice nízkou průtočností.

Byla provedena gravimetrická měření, měření georadarem a měření elektricky a kerná stavba je přesně známá.

Popisy vrtů, prezentované na veřejném projednání, byly schematické. Proto byla zpochybněna jejich vypovídací schopnost. Výsledky hydrogeologických vrtů umožnily, aby byly známy hydraulické vlastnosti výplní, tj. zda mohou být zdrojem vysokých přítoků vod do ložiska.

V poznámce uvádí prom. geolog Petr Štos, že v době vrtání a popisování vrtů byl zaměstnancem Geologického průzkumu Brno. Osobně se účastnil vrtných prací a vrtalo se nárazovotočivě, kdy občas chyběl výnos jádra. Způsob vrtání s výplachem také zkreslil charakter krasových výplní, jemné frakce se vlivem výplachu při výnosu vrtného jádra vyplavují.

RNDr. Koroš upozornil, že ÚÚP získal zkrácené popisy vrtů, a že anotace do počítačového záznamu jsou zjednodušené. Je třeba se obrátit na původní úplné popisy vrtů.

Komentář zpracovatele posudku:

Zpracovatel posudku si v souladu a § 9, odst. 6) zákona č. 100/2001 Sb. vyžádal podklady oznamovatele, které byly použity ke zpracování dokumentace. Obratem obdržel kopii úplného popisu vrtu V202 tak, jak je k dispozici v ČGS (Geofondu).

Z úplného popisu vrtu V202 je zřejmé, že interpretace zkráceného popisu vrtu V202 při VP byla chybná a volné dutiny vrt neobsahuje. Zkrácená data z veřejného přístupu jsou zjednodušená a neobsahují údaje o výplni dutin.

Na základě úplného popisu vrtu je zřejmé, že vrt dutiny obsahuje, avšak s výplněmi. Konkrétně byly dutiny zaznamenány:

- od 40,1 do 41,2 m vrtu: štěrkopísek v dutině vápence s částečně opracovanými zrny křemene bílého a žlutého a s nehojnými úlomky kvarcitu, prachovce a vápence do 6 cm.*
- od 53,5 do 53,7 vrtu: dutina vyplněná valouny křemene, rul. a křídových pískovců zaoblených do velikosti 3 cm*
- od 68,7 do 72,0 vrtu: štěrkopísek v dutině vápence, tvořený částečně opracovanými úlomky o velikosti do 3 cm a tvořený převážně bílým a slabým křemenem, rul a křídových pískovců narezavělých, slídnatých a vápenců.*

Způsob vrtání s výplachem zkreslil charakter popisu krasových výplní, jemné frakce se vlivem výplachu při výnosu vrtného jádra vyplavují. Lepší poznatky mají výsledky hydrogeologických vrtů, které umožní stanovit skutečné hydraulické vlastnosti prostředí (tj. zda je či není významně propustné). Hydrogeologický průzkum nedoložil významnou propustnost mezi západním okolím těženého ložiska a prostředím sedimentární výplně Mohelnické brázdy.

Dále je třeba zdůraznit potřebu striktního plnění legislativních požadavků. Konkrétně § 10 zákona č. 114/1992 Sb., kdy v odstavci 5) je uvedeno: „Zjištění jeskyně při dobývání nerostných surovin nebo při provádění geologických prací je osoba oprávněná k dobývání nebo osoba provádějící geologické práce povinna bezodkladně oznámit orgánu ochrany přírody. Osoba oprávněná k dobývání je též povinna po nezbytně nutnou dobu, pokud nebude ohrožena bezpečnost a ochrana zdraví při práci, zastavit dobývací činnosti, které by mohly poškodit zjištěnou jeskyni, a na své náklady zajistit dokumentaci jeskyně“.

4) Občan obce Lukavice

- P. Velický sdělil nesouhlasné stanovisko občanů obce Lukavice, obce, jenž není dotčenou obcí. Sdělil stanovisko, že občanům je bližší kvalitní pitná voda než vápenec. Dále sdělil obavy občanů o vodu v důsledku zahloubení.

Odpověď (Ing. Ston)

Sdělil stanovisko těžaře, že zcela jistě nikde nezaznělo ze strany těžební organizace, že by upřednostňovala vápenec nad vodou.

Komentář zpracovatele posudku:

Bez komentáře.

5) Občan obce Leština

- Otázka trhacích prací a vlivů souvisejících s tím. Obava o vodu.

Odpověď (Ing. Žídková, Ing. Hrbek)

Vysvětlila vliv trhacích prací s odkazem na přílohu č.7a a 7b dokumentace EIA.

Zdůraznila dlouhodobost monitorování, hmatatelnost dat a nutnost dalšího pokračování v monitorování.

Ing. Hrbek (závodní lomu Vitošov) vysvětlil způsob trhacích prací. Vysvětlil, že na základě měření a po dohodě s OBÚ se stanovuje max. nálož. Zodpovědnost za důlní škody je na těžební organizaci.

Komentář zpracovatele posudku:

Zde se odkazují na zákon č. 44/1988 Sb. (horní zákon), kde § 36 řeší důlní škody. Samotná náhrada důlních škod je řešena následujícím § 37 horního zákona. Vliv na vodu byl definován matematickým modelováním a bude předmětem monitorování.

6) Zástupce veřejnosti

- Otázka ohledně hranice poklesu spodní vody a opatření k omezení klesání vody, sankce za případnou další těžbu.

Odpověď (Ing. Charouzek, RNDr. Koroš)

Konkrétní hranici při VP odmítl zpracovatel posudku stanovit, vysvětleno bylo, že je třeba se s touto otázkou v rámci vypracování posudku podrobně zabývat a v rámci podmínek závazného stanoviska je třeba věc ošetřit tak, aby bylo zaručeno, že v případě odchylky modelových hodnot od skutečnosti při těžbě bude zaručeno, že nedojde k významnému ovlivnění.

Byl zmíněn obrázek č. 7.6. z Hydraulického a hydrologického numerického modelu, z něhož je naprosto jasná míra poklesu v řešeném plioleistocenním kolektoru. Hranice ovlivnění by se neměla řádově od této modelové situace lišit.

Komentář zpracovatele posudku:

Zde se odkazují na podmínky navržené v ZS, které zaručují důsledné sledování HPV, vypouštění důlních vod, vyhodnocování situace, aktualizaci modelů a informování jak vodoprávního úřadu, tak dotčených obcí o důsledcích těžby.

Zprávy o monitorování, podložené aktualizací modelu, musí obsahovat popis vlivů, změn, a v případě odchylek od prognóz musí navrhnout řešení.

7) Zástupce veřejnosti

- Proč se má těžit vápenec ve Vitošově event. jinde, když je ho v Prachovicích na 1 – 2 století těžby? Otázka dosahu depresního kužele.

Odpověď (Ing. Ston, Ing. Žídková, Ing. Hrbek)

Nelze srovnávat vápenec z Prachovic na výrobu cementu s vápencem vysokoprocenním.

Byl znovu zmíněn obrázek č. 7.6. z Hydraulického a hydrologického numerického modelu, kde je zřejmý dosah poklesu HPV.

Byla zmíněna posloupnost těžby, postupnost zahlubování a s tím související postupnost potřeby čerpání vod, jejich postupný nárůst, kdy bude dostatek času vše kontrolovat a vyhodnocovat. Jde o záměr na 20 let. Při zahloubení 1. etáže na celou mocnost je předpoklad, že se půjde do cca 2 m pod HPV.

Zástupce oznamovatele dále uvedl, že pokud by přítoky byly jiné než v modelu, že těžební organizace by nebyla schopna vodu odčerpávat a muselo by dojít k omezení těžby v zahloubení. Nebylo by reálné, resp. ekonomické, těžit s vysokými náklady na čerpání vod.

Komentář zpracovatele posudku:

Otázky tazatele byly zodpovězeny, dále bez komentáře.

8) Předseda představenstva Vodovodu Pomoraví, svazku obcí

- Obavy o vrty, zdroje vody. Proč není v obrázku č. 7.6. z Hydraulického a hydrologického numerického modelu uveden směr proudění a pokles HPV i ve směru k Hrabové (k jihu).

- Hluková zátěž – zda není v současné době resp. při realizaci záměru nebude překračována hladina hluku z provozu.

- Zda je možno požádat o opatření, kdy by nějaká vodní plocha zadržela vodu v krajině, myšleno v okolí lomu?

Odpověď (Ing. Žídková, RNDr. Pospíšil st., Ing. Charouzek)

Ing. Žídková vysvětlila, že lom je součástí stávající hlukové zátěže (pozadí) a hluková studie řeší jen část, související s činností v samotném lomu. Doporučila ověřit vše měřeními po dohodě s KHS. Z hlediska zátěže větší podíl tvoří doprava než hluk z provozu v lomu. Ing. Žídková vysvětlila oprávněnost použití korekce na starou hlukovou zátěž. Doprava z lomu je významná, avšak nedochází k překračování

RNDr. Pospíšil obsáhle vysvětloval, že DP nebude dotěžován k jihu a tudíž vliv k jihu se prakticky neprojeví. Přítoky z jihu a ze severu do lomové jámy budou minimální, k jihu ani k severu nebude dotěžováno k okrajům jiných geologických struktur a tudíž nemůže dojít k projevům poklesu HPV v těchto partiích. Jde o geologicky jiné

struktury s jílovitě zvětrávajícími horninami, s nižší propustností než ve vápencovém ložisku.

Až se otevře HPV v lomu, bude možné model optimalizovat. Je třeba klást důraz na další podrobný monitoring, s čímž investor jednoznačně počítá.

RNDr. Pospíšil vyloučil ovlivnění vody v Leštině i v Bohuslavicích.

Odčerpaná voda neodteče pryč, ale Lužním potokem do Moravy. Vysvětlen byl mechanismus vzezování vody do kolektoru štěrkopísků z vodotečí.

Ing. Charouzek vysvětlil, že tvorba vodního útvaru (zasakovacího poldru apod.) není předmětem projednávaného záměru. Nikde v dokumentaci EIA nejsou blíže specifikovány parametry takového poldru, nejsou vyhodnoceny vlivy s tím související. Dále upozornil na potřebu přípravy projektu pro případný poldr, kdy je třeba řešit např. i pozemkové poměry a nedoporučil spojovat posuzovaný záměr s tvorbou poldru v rámci jednoho řízení.

RNDr. Koroš upozornil na stav po ukončení těžby pod HPV, kdy dojde i k ukončení čerpání důlních vod a upozornil na problematiku z jiné lokality, kdy právě ukončení čerpání způsobí řadu problémů (negativní vlivy na ZCH druhy, které biotop dotovaný důlní vodou osídlily apod.).

Komentář zpracovatele posudku:

Obrázek z Hydraulického a hydrologického numerického modelu č. 7.6. Snížení hladin podzemních vod v plioleistocenním kolektoru v reakci na zhloubení těžby na kótu 226 m n.m. (v prostoru HGR 1610 jsou zobrazeny izolinie hladin a vektory proudění podzemních vod coby výsledek simulace stávajícího stavu) uvádí ovlivnění právě jen plioleistocenního kolektoru. Neuvádí další okolní struktury mimo štěrkopísky, kde nejsou v relativní blízkosti lomu evidovány žádné odběrné zdroje vod, vyjma zdroje ve vlastnictví Vápenky Vitošov. Obrázek tedy znázorňuje pouze snížení hladiny při max. zahloubení na kótu 226 m n. m. v štěrkopíscích.

Zpracovatel posudku si v souladu a § 9, odst. 6) zákona č. 100/2001 Sb. vyžádal podklady oznamovatele, které byly použity ke zpracování dokumentace. Obratem obdržel vyžádané podklady, které poskytl RNDr. Zdeněk Pospíšil a Ing. Jiří Beránek:

CHOPAV „Kvartér řeky Moravy“ se týká plioleistocenní sedimentární výplně Mohelnické brázdy. Všechny modelové výpočty musí tedy vycházet z hydraulického propojení této zvodně s korytem Moravy a jeho dnešních hlavních přítoků. Vodárenská využitelnost pro pitné účely je dána kvalitou čerpané surové vody.

V širším okolí DP vykazuje plioleistocenní zvodně zhoršenou kvalitu (vysoký obsah Fe a Mn). Skalní podklad devonských hornin v severním, západním a jižním předpolí DP má realizovaným komplexem geofyzikálních měření prokázanou zlomovou stavbu hrástového typu bez krasové propustnosti.

Je prokázáno vrty HV 301, 302 a 303, že skalní podklad za 2. okrajovým zlomem nepřekrývají čisté vitošovské vápence, které jsou předmětem lomové těžby. Jde prokazatelně o zlomově rozčleněné kry devonských karbonátů s vložkami břidlic a tufitů, které jsou překryty jíly s vložkami jílovitých písků s nízkou transmisivitou v řádové hodnotě při 0,1-1 m²/d. (vrt HV203 - 0,24 m²/d; vrt HV204 - 0,22 m²/d).

Po zlomových diskontinuitách skalního podkladu (hlavně v místech jejich křížení) vystupují teplé vody analogického typu jako v Bludově. Ty se rozhodně nepodílí na dotacích plioleistocenních zvodní s transmisivitou 10-1000 m²/d.

Pro zlomové diskontinuity v sekulární zóně zvodnění (i kdyby tam byly krasové kaverny) je možné zvažovat maximálně transmisivitu v řádové hodnotě $1 \text{ m}^2/\text{d}$, resp. $q = 0,05 - 0,5 \text{ l/s/m}$.

Hydraulický model (avšak nikoli hydrologický model) byl zpracován pouze pro plioleisoténní kolektor sedimentární výplně Mohelnické brázdy. Tímto hydraulickým modelem jsme byli schopni simulovat dosah deprese v důsledku zahloubení lomu pouze v plioleisotocénním kolektoru. Ten byl přibližně 300 m od okraje lomu. Jinak řečeno, protože se hydraulický model netýkal jiných hornin než plioleisotocénních, nemohl být pro výpočet dosahu deprese použit jinde než v plioleisotocénu.

Hydrologický model sice byl zpracován i pro území mimo onen plioleisotocén, avšak tímto modelem byla řešena pouze hydrologická bilance dvou dílčích povodí, ve kterých je situován dobývací prostor. Jinými slovy, tímto modelem jsme stanovovali, co se stane se srážkovou vodou, která nad těmito povodími spadne: jaká část bude evapo(transpi)rována, infiltrována do podzemních vod, nebo bude součástí povrchového odtoku. Tento typ modelů z principu nedokáže simulovat průběh hladin podzemních vod, natožpak vypočítat dosah deprese vyvolané v důsledku nějakého čerpání.

Kvalifikovaným odhadem, pak je možné stanovit dosah deprese prostou úvahou přes propustnost prostředí (transmisivitu či hydraulickou vodivost), která je v případě plioleisotocénního kolektoru až o několik řádů vyšší, než v případě hornin krystalinika, tj. hornin mimo samotnou plioleisotocénní sedimentární výplň Mohelnické brázdy. Z toho lze usuzovat, že i dosah depresního kužele vyvolaného zahloubením lomu by měl být v krystaliniku výrazně menší, než v plioleisotocénních horninách. Přesná kvantifikace provedena nebyla, vzhledem k neexistenci jímacích objektů v uvedených směrech. Nebyl zahrnut vliv tektoniky (nejrůznějších diskontinuit, zlomů, puklin), které mohou plnit funkci preferenční komunikační cesty pro proudění podzemních vod a které tak mohou výrazně ovlivnit průběh depresního kužele. Tektonika je jeden z klíčových vstupů pro řešení vodní bilance a vůbec celkového vodního režimu zájmového území, včetně dosahů deprese v důsledku zahloubení lomu. Věrohodnost jakýchkoli výpočtů je obecně limitována věrohodností vstupních proměnných.

Konstatovat je třeba, že v rámci závazného stanoviska nenavrhuji tvorbu zasakovacích objektů resp. nepodmiňuji provedení záměru (zahloubení) tvorbou těchto objektů. V případě domluvy je možné v budoucnu na základě znalostí z otvírky HPV a na základě upraveného modelu k tomuto opatření přistoupit. Toto by samozřejmě vyžadovalo spolupráci všech zúčastněných (oznamovatel, hydrogeolog, obce, vodoprávní úřad) a bližší specifikaci parametrů a umístění poldru. Dále je třeba důkladně zvážit důsledky na vzniklý ekosystém po ukončení čerpání důlních vod.

9) Zástupce veřejnosti

- Upozorněno bylo na zkušenosti z jiné lokality těžby šterkopísku na odpar u otevření HPV a na nesouhlas s otevřením HPV při posuzovaném záměru.
- Poznámky ke kvalitě sčítání dopravy, ke změnám v hygienických limitech hluku z provozu v posledních 20ti letech.
- Poznámky k velkému objemu čerpání důlních vod, k tvorbě modelu pro větší hloubku (např. 200 m).

Odpověď (Ing. Žídková, RNDr. Pospíšil st., Ing. Ston)

Ing. Žídková ke sčítání dopravy uvedla, že doprava je v lokalitě ustálená a drobné výkyvy mezi jednotlivými dny jsou běžné.

RNDr. Pospíšil vysvětlil tvorbu modelů, z čeho se při tvorbě modelů vychází a jaké jsou přibližně přítoky podzemních vod v různých horninách.

Ing. Ston zdůraznil, že model připravoval tým prof. Ing. Rapantové, CSc. z Vysoké školy báňské, která patří v oboru modelování k předním kapacitám.

Ing. Žídková vysvětlila, že každý provozovatel je povinen reagovat na aktuálně platné zákonné limity a dodržovat je. Hluk je ustálený a vyhovuje limitům.

Komentář zpracovatele posudku:

Odpar z volné hladiny podzemní vody plánované na ploše 20 ha bude nevýznamný, řádově půjde o jednotky litrů za vteřinu.

Odpar z volné hladiny lze kontrolně vypočítat jako roční normál klimatického výparu podle Turcova vzorce: $E_r = S / (0,9 + S^2 / L^2)$

E_r = roční normál klimatického výparu (mm)

S = roční normál srážek (mm)

$L = 300 + 25t + 0,05t^3$

t = roční normál teplot (°C)

Výsledný výpar z volné hladiny je 257 mm. Při ploše 20 ha se jedná o množství vody 51 400 m³ ročně, v průměru 1,63 l/s. To je množství, které není schopné významně negativně ochudit strukturu Mohelnické brázdy, a měřitelným způsobem tento vliv nebude možné zaznamenat na využívaných jímacích objektech veřejného zásobování.

10) Zástupce veřejnosti (geolog)

- Upozornil na skutečnost, že ÚÚP obdržel z ČGS (Geofondu) 5 – 6 vrtů s neúplným popisem. Dále upozornil na to, že v rámci DP Vitošov bylo odvrtno 96 vrtů. Otázka směřovala na zástupce ÚÚP.

- Řečnická otázka, co by se stalo, i kdyby tam byl kras? Zástupce veřejnosti (geolog) si odpověděl a zdůvodnil otázku sám.

Reakce zástupce ÚÚP

Zdůvodnil, proč si vybral právě v úvodu VP prezentované vrty. Vybíral rozhraní vápenců a nivy Moravy.

Odpověď (Ing. Kudelová)

Šlo o řečnickou otázku resp. o názor.

Komentář zpracovatele posudku:

Otázka věrohodnosti a vypovídací schopnosti geologické dokumentace byla odborným řešitelům při výpočtu zásob a při hydrogeologických průzkumech známa, a vypořádávali se s ní v rámci svých prací. Garanty správnosti hodnocení krasové problematiky jsou odpovědní řešitelé těchto úkolů. V rámci připomínek v rámci procesu EIA nebyly doloženy důkazy, které by závěry průzkumů zpochybnilly.

Nejasnosti interpretací byly zpracovatelem dokumentace vysvětleny v rámci veřejného projednání a doplněním vysvětlení k připomínkám.

11) Starosta obce Hrabová

- Prosba na Vápenku Vitošov, aby při dalším měření hluku bylo provedeno měření v Hrabové, a to v místech určených panem starostou. Doposud se neměřilo v obci a hluk ze zpracování vápence je slyšitelný.

Odpověď (Ing. Charouzek)

Protože šlo původně o prosbu na Vápenku Vitošov a o hluk z provozované vápenky, doporučil jsem provést měření hluku z provozované úpravy vápence po dohodě obce přímo se zástupci. Zpracovatel posudku upozornil na fakt, kdy Vápenka Vitošov, jako zpracovatelský závod, je pod IPPC a provoz je povolen jiným rozhodnutím. Provoz úpravy vápence nebyl předmětem posuzování, vyjma provozu přímo v lomu. Pokud by šlo panu starostovi o provoz zdrojů přímo z lomu (mimo IPPC), pak je samozřejmě vhodné akustickou situaci při provozu ověřit měřeními a podmínku navrhnout pro ZS.

Komentář zpracovatele posudku:

V rámci zpracování posudku jsem dospěl k názoru, že bude vhodné tuto podmínku do návrhu ZS zohlednit (viz podmínka č. 16: Zajistit měření hluku u nejexponovanějších chráněných objektů zvolených na základě dohody s orgánem ochrany veřejného zdraví příp. po dohodě s obcemi Hrabová a Leština. Měření provést před realizací záměru a v průběhu realizace záměru. Informovat orgán ochrany veřejného zdraví, obce Hrabová a Leština o datu měření a o jeho výsledcích. V případě potřeby zajistit realizaci případných kompenzačních nebo jiných protihlukových opatření).

V závěru veřejného projednání Ing. Kamila Kudelová seznámila přítomné s dalšími kroky procesu posuzování vlivů na životní prostředí, které budou následovat bezprostředně po skončení veřejného projednání dle zákona, a konstatovala, že vlivy záměru byly projednány ze všech podstatných hledisek. Ujistila všechny přítomné, že veškeré připomínky shromážděné během procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí vč. připomínek z veřejného projednání budou náležitě zohledněny při formulování závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení předmětného záměru na životní prostředí.

VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Rozsah vlivů spojených s realizací záměru je možné hodnotit jako lokální, s omezením na prostor vlastního lomu a nejbližší okolí (desítky, nižší stovky metrů). Hodnotitelné ovlivnění hladiny podzemních vod v plioleistocénním kolektoru při max. vytěžení a čerpání důlních vod ve výši 17,9 l/s je zřejmé do vzdálenosti cca 350 m. Vlivy, které toto území přesahují, jsou vlivy spojené s přepravou suroviny, které se uplatňují zejména v okolí nejbližších veřejných komunikací.

Počet obyvatel dotčených záměrem se proti současnému stavu nezmění.

Možnost přeshraničních vlivů záměru byla vyloučena.

Při zpracování dokumentace byl kladen značný důraz na posouzení vlivů na ovlivnění povrchových a podzemních vod, na faunu a flóru, na lesní porosty a půdu. Středně významný vliv byl detekován pouze u možných vlivů na podzemní a povrchové vody. Ostatní vlivy tj. na faunu a flóru, na lesní porosty a půdu byly hodnoceny jako nevýznamné, pouze u vlivů na faunu a flóru se očekává po sanaci a rekultivaci (vznik vodní plochy) střední významnost pozitivním směrem.

Dále dokumentace kladla značný důraz na posouzení hlukových vlivů i vlivů na kvalitu ovzduší a s tím spojených vlivů na veřejné zdraví. Všechny tyto vlivy byly vyhodnoceny jako nevýznamné. Jedná se o vlivy spojené s vlastní těžbou a úpravou suroviny i o vlivy spojené s expedicí suroviny po síti veřejných komunikací.

Ostatní hodnocené vlivy jsou hodnoceny jako nevýznamné nebo nulové.

Z pohledu akceptovatelnosti realizace záměru z hlediska vlivů na životní prostředí nebyl nalezen natolik významný faktor, aby nebylo možno za přijetí navržených opatření k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví formulovaných zpracovatelkou dokumentace, orgány státní správy a samosprávy a zpracovatelem posudku záměr realizovat.

Zpracovatel posudku proto doporučuje Ministerstvu životního prostředí vydat souhlasné závazné stanovisko ve smyslu §9a zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění k záměru „Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov“, ovšem za předpokladu nutného dodržení podmínek pro navazujících řízení specifikovaných v návrhu stanoviska, jenž je součástí tohoto posudku.

VII. NÁVRH STANOVISKA

V Olomouci dne .....

Č. j.: .....

Vyřizuje: .....

ZÁVAZNÉ STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

(dále jen „závazné stanovisko“)

podle § 9a odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon“)

Povinné údaje

Název záměru:

Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov

Kapacita (rozsah) záměru:

- rozšíření stávajícího dobývacího prostoru na západním okraji lomu o 0,8951 ha (1,8%) na celkovou výměru 50,4573 ha,
- plocha stávající těžby 30,48 ha, plocha rozšíření těžby o 0,9 ha, plocha zahloubení pod stávající povolenou těžební bází 23,01 ha,
- zahloubení lomu o 4 etáže, každá o výšce 8 až 14 m, s otvírkou 5. etáže pro čerpání důlních vod, celkem na 226 - 212 m n. m. (stávající povolená báze těžby 275 m n. m.),
- zachování stávající roční těžby cca 900 000 t,
- po 20ti letech těžby (předpokládaná délka platnosti hodnocení vlivů na životní prostředí) by byly vytěženy kompletně 3 nové těžební řezy (275 až 240 m n. m.) a přibližně polovina 4. nového těžebního řezu (240 až 226 m n. m.), 5. etáž by byla otevřena pro čerpání důlních vod.

Zařazení záměru dle přílohy č. 1 k zákonu:

kategorie I, bod č. 79 Stanovení dobývacího prostoru a v něm navržená povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou navržené povrchové těžby od stanoveného limitu b). Povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou od stanoveného limitu (b). Těžba rašeliny od stanoveného limitu (c).

Umístění záměru:

kraj: Olomoucký

obec: Lesnice, Hrabová, Leština

k.ú.: Lesnice, Hrabová u Dubicka, Leština u Zábřeha

Obchodní firma oznamovatele: VÁPENKA VITOŠOV s.r.o.

IČ oznamovatele: 451 96 940

Sídlo (bydliště) oznamovatele: č.p. 54, 789 01 Hrabová

Ministerstvo životního prostředí, jako příslušný úřad podle § 21 písm. c)
zákona,
za použití § 9a odst. 1 zákona a přílohy č. 6 k zákonu

vydává

S O U H L A S N É   Z Á V A Z N É   S T A N O V I S K O

k záměru

Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov

a stanoví následující podmínky:

Podmínky pro fázi přípravy záměru:

1. Projednat s příslušným orgánem státní správy potřebu žádosti o udělení výjimky z ochranných podmínek pro dotčené zvláště chráněné druhy živočichů, a to na základě zoologického doprůzkumu ve vhodném vegetačním období roku před samotným mýcením a skrývkovými pracemi. V případě požadavku Krajského úřadu předložit žádost o výjimku z OP dotčených ZCH druhů, včetně návrhu adekvátních opatření pro dané druhy. Dále v úvodních fázích čerpání důlních vod do Vitošovského náhonu doložit podklady pro posouzení případné změny životních podmínek střeve potoční a raka říčního na základě níž by rozhodl KÚ o účelnosti výjimky z OP i pro tyto ZCH druhy. Stanovit biologický dozor a provádět sledování výskytu střeve potoční a raka říčního ve Vitošovském náhonu.
2. Jako opatření proti prašnosti zajistit kropení nově skrývaných ploch a deponií zeminy s prašným povrchem, pojezdových ploch a komunikací v lomu s prašným povrchem, a to zejména za suchého a větrného počasí.
3. Se závadnými látkami (např. mazání, hydraulika, pohonné hmoty) nakládat jen na zabezpečených plochách.
4. V rámci dokumentace pro navazující řízení upřesnit způsob čerpání důlních vod do Vitošovského náhonu, včetně způsobu hodnocení ovlivnění kvality vody v této vodoteči. Navrhnout limity jakosti a frekvenci vzorkování vod. V návrhu na stanovení podmínek vypouštění důlních vod specifikovat potřebu provzdušňování vypouštěných důlních vod z důvodu ochrany vodních živočichů (rak, střeve).
5. Plánované prvotní půdní skrývky a prvotní zásahy do vegetace provádět mimo vegetační období a hnízdní období ptáků, tj. mimo 1. 4. až 31. 7. kalendářního roku.
6. Zeminy a skrývky zabezpečit při jejich skladování ve figurách před rozplavením srážkami a zaplevelením.

7. Pro osvětlení plochy záměru volit při rekonstrukci osvětlení vhodná osvětlovací tělesa minimalizující světelné znečištění.

Podmínky pro fázi provozu:

8. U levostranného přítoku Vitošovského náhonu za severním okrajem dobývacího prostoru provést doplňující měření průtoku v průměrně vlhkém až mírně suchém období (duben – červen), a to z důvodu využití k aktualizaci modelového řešení.
9. Pro případ havárie z hlediska zákona o vodách mít k dispozici vhodné sanační prostředky. Veškeré případné úkapy závadných látek průběžně pečlivě sanovat.
10. Udržovat funkčnost sedimentační jímky event. realizovat další stupeň odsazení. Podle aktuálních výsledků sledování jakosti povrchových vod ve vodním toku Vitošovského náhonu v případě potřeby realizovat provzdušňování vypouštěných důlních vod.
11. Deponie materiálů v DP konstruovat a umisťovat tak, aby sekundárnímu vnášení TZL do ovzduší pokud možno bránila přírodní či uměle vytvořená bariéra, která bude výškou rovna nebo vyšší než nejvyšší bod skladovaného kameniva.
12. Při nakládce a vykládce skryvkových materiálů a suroviny, v případě nepříznivých klimatických podmínek (suché a větrné dny v dané lokalitě), provádět z důvodu omezení prašnosti vlhčení sypkého (drobnozrnného) materiálu (např. hadicí) nebo tyto práce dočasně přerušit.
13. Rychlost dopravních prostředků pohybujících se po DP při přepravě vytěžené suroviny pro omezení šíření sekundární prašnosti omezit na max. 30 km/h. Stejně jako v etapě přípravných prací (podmínka č. 2) realizovat protiprašná opatření.
14. V Lomu Vitošov neumisťovat a neprovozovat přemístitelné zpracovatelské linky, jejichž součástí nebude skrápěcí zařízení. Pokud by byly do Lomu Vitošov umístěny mobilní drtící a třídící jednotky, budou umísťovány do zahloubení, co nejbliže k rozvalu po odstřelu a k těžební stěně.

Podmínky pro fázi ukončení provozu:

15. Vypracovat Plán sanace a rekultivace nebo v kapitole 1.6 Plánu otvírky, přípravy a dobývání uvést konkrétní způsob sanace a rekultivace, včetně důsledného vyčištění používaných prostor, odstranění staveb a technologických zařízení. Pro případnou budoucí výsadbu či výsev rostlin použít výhradně autochtonních druhů.

Podmínky pro monitorování a rozbor vlivů záměru na životní prostředí (parametry, délka sledování) přiměřené povaze, umístění a rozsahu záměru a významnosti jeho vlivů na životní prostředí

Pro fázi přípravy záměru

16. Pro ověření akustické situace zajistit měření hluku u nejexponovanějších chráněných objektů zvolených na základě dohody s orgánem ochrany veřejného zdraví příp. po dohodě s obcemi Hrabová a Leština. Měření provést před realizací záměru a v průběhu realizace záměru. Informovat orgán ochrany veřejného zdraví, obce Hrabová a Leština o datu měření a o jeho výsledcích. V případě potřeby zajistit realizaci kompenzačních nebo jiných protihlukových opatření.
17. V dokumentaci pro navazující správní řízení zpracovat doplnění (aktualizaci) monitorovacího systému vlivu těžby na podzemní a povrchové vody. Při navrhování monitoringu vycházet mj. z hydrogeologického podkladu č. 5 „Vápenka

Vitošov - hydrogeologický podklad pro dokumentaci EIA“ (Pospíšil et al, 2017) a z numerického hydraulického a hydrologického modelu (GROUNDWATER CONSULTING SERVICES s.r.o., 2018).

Pro fázi provozu

18. Průběžně provádět monitoring úrovní hladin podzemních vod s navrženou četností. Zaznamenávat minimálně v měsíčních kubaturách množství vypouštěných důlních vod. Zaznamenávat případné zastižení důlních vod se zvýšenou teplotou. Dokumentovat vlivy zahlubování lomu na hydrologický režim oblasti. V této souvislosti zejména sledovat hydrologické poměry a monitorovat úroveň hladiny podzemní vody v okolí lomu a v území CHOPAV Kvartér řeky Moravy.
19. Monitoring podzemních vod kombinovat s další fází matematického modelování, zpracovanou do 2 let od zahájení zahloubení pod úroveň hladiny podzemní vody. Aktualizace modelového řešení bude provedena do 2 let od zahájení otvírky pod úrovní 275 m n.m., a další aktualizace modelu, v souvislosti se získáváním podkladů z fáze čerpání důlních vod, budou následovat v cca 5-letých intervalech.
20. Provádět monitoring kvality vypouštěné důlní vody a povrchové vody ve Vitošovském náhonu nad a pod zaústěním důlních vod v ukazatelích stanovených vodoprávním úřadem. Výsledky sledování jakosti vod hodnotit v ročních zprávách a předkládat je vodoprávnímu úřadu.
21. Do 1.5. následujícího kalendářního roku vyhodnotit výsledky monitoringu podzemních vod za předchozí rok včetně jejich porovnání s výsledky numerického modelu, vyhodnocení předkládat příslušnému správnímu úřadu (vodoprávnímu úřadu), správci povodí, obcím (Hrabová, Leština, Bohuslavice a Dubicko), Vodovodu Pomoraví, s. o. a v případě zjištění odchylek, tj. významně zvýšených modelem nepředpokládaných přítoků podzemních vod do lomu (řádkové zvýšení přítoků), nebo odchylek od prognózované míry ovlivnění režimu a jakosti vod (v případě hladin podzemní vody v struktuře Mohelnické brázdy odchylek ve vyšších metrech od průměrného stavu), ukončit další čerpání, navrhnout opatření pro eliminaci nežádoucího stavu, a pokračovat až na základě přijetí opatření schválených vodoprávním úřadem.

Odůvodnění

Odůvodnění vydání souhlasného stanoviska včetně odůvodnění stanovených podmínek:

Záměrem je rozšíření DP Lesnice - Vitošov, ev. č. 6 0104 o 0,8951 ha (1,8%) na celkovou výměru 50,4573 ha, těžba v rozšíření DP a v zahloubení lomu o 4 nové těžební řezy (3 kompletní nové řezy 275 až 240 m n. m., přibližně polovina nového 4. řezu 240 až 226 m n. m.), včetně zahloubení do 5. řezu (226 - 212 m n. m.) za účelem čerpání důlních vod. Dokumentace řeší dvacetiletou etapu těžby. Charakterem záměru je pokračování stávající hornické činnosti s roční výší těžby do 900 000 t, se stejnou nebo obdobnou technikou a technologií těžby, úpravy suroviny a expedicí výrobků jaká je v současnosti.

Závěry zpracovatele posudku: po vyhodnocení dokumentace, připomínek k ní obdržených a závěrů z veřejného projednání doporučuje zpracovatel posudku příslušnému orgánu vydat souhlasné závazné stanovisko k posouzení vlivů

provedení záměru na životní prostředí za respektování všech 21 podmínek tohoto závazného stanoviska.

Zpracovatel posudku s ohledem na údaje obsažené v dokumentaci, obdržená vyjádření dotčených územně samosprávných celků a dotčených orgánů a závěrů z veřejného projednání došel k závěru, že realizace záměru nebude představovat významné zhoršení životního prostředí v záměrem dotčeném území. U jednotlivých složek životního prostředí nedojde v důsledku realizace záměru „Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov“ k výrazným negativním změnám, které by nebylo možné eliminovat vhodně navrženými opatřeními, a které by bránily realizaci záměru.

Z hodnocení provedených v dokumentaci EIA vyplývá, že vlivy záměru mají převážně lokální charakter, s omezením na prostor vlastního lomu a nejbližší okolí (desítky, nižší stovky metrů). Hodnotitelné ovlivnění hladiny podzemních vod v plioleistocénním kolektoru při max. vytěžení a čerpání důlních vod ve výši 17,9 l/s je zřejmé do vzdálenosti cca 350 m. Vlivy, které toto území přesahují, jsou vlivy spojené s přepravou suroviny, které se uplatňují zejména v okolí nejbližších veřejných komunikací.

Počet obyvatel dotčených záměrem se proti současnému stavu nezmění.

Možnost přeshraničních vlivů záměru byla vyloučena.

Při zpracování dokumentace byl kladen značný důraz na posouzení vlivů na ovlivnění povrchových a podzemních vod, na faunu a flóru, na porosty a půdu. Středně významný vliv byl detekován pouze u možných vlivů na podzemní a povrchové vody. Ostatní vlivy tj. na faunu a flóru, na lesní porosty a půdu byly hodnoceny jako nevýznamné, pouze u vlivů na faunu a flóru se očekává po sanaci a rekultivaci (vznik vodní plochy) střední významnost pozitivním směrem.

Dále dokumentace kladla značný důraz na posouzení hlukových vlivů i vlivů na kvalitu ovzduší a s tím spojených vlivů na veřejné zdraví. Všechny tyto vlivy byly vyhodnoceny jako nevýznamné. Jedná se o vlivy spojené s vlastní těžbou a úpravou suroviny i o vlivy spojené s expedicí suroviny po síti veřejných komunikací.

Ostatní hodnocené vlivy jsou hodnoceny jako nevýznamné nebo nulové.

Z pohledu akceptovatelnosti realizace záměru z hlediska vlivů na životní prostředí nebyl nalezen natolik významný faktor, aby nebylo možno za přijetí navržených opatření k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví formulovaných zpracovatelkou dokumentace, orgány státní správy a samosprávy a do konečné podoby definovaných zpracovatelem posudku záměr realizovat.

S výsledky hodnocení vlivů v dokumentaci EIA se ztotožnil rovněž zpracovatel posudku a po vyhodnocení dokumentace EIA a na základě obdržených vyjádření doporučuje záměr při respektování podmínek uvedených v návrhu závazného souhlasného stanoviska realizovat. Specifikace vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí jsou podrobněji popsány v následující části „Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich významnosti“ tohoto závazného stanoviska.

Na základě výše uvedeného, výsledků hodnocení a autorizovaných studií předložených v rámci dokumentace, zohlednění vyjádření k dokumentaci, závěrů z veřejného projednání a údajů uvedených v posudku se příslušný úřad ztotožnil se závěry posudku a dospěl k závěru, že negativní vlivy posuzovaného záměru nepřesahují míru stanovenou zákony a dalšími předpisy a že předmětný záměr lze

při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska realizovat, a tedy vydat souhlasné závazné stanovisko, podmíněné splněním stanovených podmínek. Do podmínek tohoto závazného stanoviska jsou zahrnuty podmínky navržené zpracovatelem posudku v návrhu závazného stanoviska, vycházející ze skutečností zjištěných v průběhu posuzování vlivů záměru na životní prostředí.

Do podmínek navržených v posudku ani do podmínek závazného stanoviska nebyly zahrnuty podmínky, které bez dalšího pouze upozorňují na povinnosti stanovené právními předpisy nebo ukládají povinnost, která je zakotvená v charakteru záměru, naopak byly zahrnuty některé další podmínky, které vyplynuly z hodnocení vlivů záměru na životní prostředí v rámci dokumentace a jsou stanoveny za účelem eliminace vlivů na konkrétní složky životního prostředí. Do podmínek tohoto závazného stanoviska byly dále zahrnuty podmínky, které zákonnou povinnost zpřesňují a specifikují.

I. Podmínky pro fázi přípravy záměru

Podmínky č. 1 až 7: Podmínky jsou stanoveny pro fázi přípravy záměru s cílem zajistit dostatečnou ochranu jednotlivých složek ŽP a veřejného zdraví před nepříznivými vlivy v úvodních fázích záměru před samotnou těžbou. Jednotlivé stanovené podmínky jsou blíže specifikovány dále v textu.

Podmínka č. 1: Podmínka je stanovena k maximálnímu možnému zajištění ochrany zvláště chráněných živočichů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a to na základě aktuálních dat z doprůzkumů těsně před plánovanými zásahy. U ZCH druhů Vitošovského náhonu (rak, střevle) je podmínka daná z důvodu zajištění vhodných životních podmínek pro tyto druhy i v době vypouštění důlních vod ve větším objemu a z důvodu potřeby blíže specifikovat početnost výskytu těchto druhů a jeho vývoj. Podmínka je dále stanovena z důvodu zjištění účelnosti a rozsahu žádosti o udělení výjimky z OP pro ZCH druhy.

Podmínka č. 2: Podmínka je stanovena k zajištění snížení prašnosti v lomu v úvodních fázích realizace záměru, zejména v době skrývkových prací.

Podmínka č. 3: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany vod a lesních půd v úvodních fázích realizace záměru, zejména v době skrývkových prací.

Podmínka č. 4: Podmínka je stanovena pro bližší specifikaci způsobu čerpání důlních vod s ohledem na možné ovlivnění obsahu kyslíku ve vypouštěných důlních vodách.

Podmínka č. 5: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany fauny a flóry, zejména k zajištění kácení dřevin mimo vegetační dobu a mimo období hnízdění ptáků.

Podmínka č. 6: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany půd.

Podmínka č. 7: Podmínka je stanovena z důvodu minimalizace světelného smogu.

II. Podmínky pro fázi realizace záměru

Podmínky č. 8 až 14: Podmínky jsou stanoveny pro fázi realizace záměru (zejména těžby, event. přípravných prací) s cílem zajistit dostatečnou ochranu jednotlivých složek ŽP a veřejného zdraví před nepříznivými vlivy těžby, úpravy a expedice. Jednotlivé stanovené podmínky jsou blíže specifikovány dále v textu.

Podmínka č. 8: Podmínka je stanovena z důvodu potřeby znalosti průtoků pro další modelování a zjištění infiltrace povrchových vod.

Podmínka č. 9: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany vod.

Podmínka č. 10: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany vod, konkrétně aby bylo zajištěno vypouštění důlních vod bez jemných částic a s dostatečným obsahem kyslíku.

Podmínka č. 11: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany ovzduší, konkrétně k omezení sekundární prašnosti (vznosu TZL) z deponií sypkých materiálů.

Podmínka č. 12: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany ovzduší, konkrétně při nakládce a vykládce jemnozrnných materiálů za nevhodných klimatických poměrů. Podmínka se netýká materiálu v rozvalu po odstřelu, tedy větších kusů vápence.

Podmínka č. 13: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany ovzduší, konkrétně k omezení zejména sekundární prašnosti z pojezdu techniky.

Podmínka č. 14: Podmínka je stanovena z důvodu ochrany ovzduší, konkrétně k omezení emisí prašnosti z mobilních úpravárenských zařízení umístěných přímo v lomové jámě.

III. Podmínky pro fázi ukončení provozu

Podmínka je stanovena pro fázi po vytěžení té které partie lomu. Tedy podmínka se vztahuje i na průběžné provádění sanačních a rekultivačních prací v místech, kam se již těžba nebude vracet a sanační a rekultivační práce nebudou bránit běžnému provozu v lomu.

Podmínka č. 15: Podmínka je stanovena z důvodu potřeby provedení vhodného způsobu sanace a rekultivace, jako základního opatření pro možný vznik přírodovědecky zajímavých biotopů s potenciálem osídlení řadou rostlinných a živočišných druhů.

IV. Podmínky pro monitorování a rozbor vlivů záměru na životní prostředí

Podmínky č. 16 až 21 jsou stanoveny pro různé fáze záměru. Jde jednak o preventivní opatření a o průběžnou kontrolu s cílem zajistit dostatečnou ochranu jednotlivých složek ŽP a veřejného zdraví před nepříznivými vlivy těžby, úpravy a související expedice. Podstatná část opatření se vztahuje k zajištění ochrany podzemních vod, povrchových vod a k ochraně před nepříznivými účinky hluku. Jednotlivé stanovené podmínky jsou blíže specifikovány dále v textu.

Podmínka č. 16: Podmínka je stanovena pro ověření dodržování hygienických limitů hluku dle Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací v platném znění. Podmínka je stanovena pro úvodní měření před realizací záměru a následně pro ověření při realizaci záměru. Podmínka byla upravena na základě požadavků obcí z veřejného projednání, kdy zájmem obcí bylo po dohodě s nimi změřit nejexponovanější chráněné prostory a obdržet výsledky měření hluku. Tímto bude zajištěna informovanost obcí o současné hlukové situaci i o vlivu záměru na akustický stav v okolí lomu v době realizace záměru.

Podmínka č. 17: V dokumentaci pro navazující správní řízení navrhnout doplnění (aktualizaci) monitorovacího systému vlivu těžby na podzemní a povrchové vody. Podmínka je stanovena jako nástroj kontroly vlivů těžby na režim podzemních vod.

Podmínka č. 18: Podmínka je stanovena jako prostředek ke kontrole vlivů těžby na režim vod. Průběžně provádět monitoring úrovní hladin podzemních vod, minimálně s dosavadní četností. Každoročně provádět porovnání výsledku monitoringu podzemních vod a povrchových vod, s ohledem na nutnost verifikace při pokračování

těžby pod úroveň 275 m n. m.

Podmínka č. 19: Monitoring kombinovat s další fází matematického modelování. Podmínka je stanovena pro zajištění provázanosti výsledků monitorování s verifikací modelových prognóz vlivů těžby na vodní režim.

Podmínka č. 20: Podmínka je stanovena z důvodu zajištění odpovídající jakosti povrchových vod pro výskyt střevle potoční a raka říčního ve Vitošovském náhonu.

Podmínka č. 21: Podmínka je stanovena pro zajištění kontroly vlivů těžby na vodní režim a možnosti realizovat opatření k nápravě pro případ odchylek od prognózovaného vývoje. Podmínka je stanovena z důvodu nutnosti informovat nejen vodoprávní úřad, ale i další subjekty.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Předmětem posuzovaného záměru je rozšíření DP Lesnice – Vitošov o 0,8951 ha, těžba v rozšíření DP a v zahloubení lomu o 4 nové těžební řezy, včetně zahloubení do 5. řezu za účelem čerpání důlních vod. Dokumentace řeší dvacetiletou etapu těžby. Charakterem záměru je pokračování stávající hornické činnosti s roční výší těžby do 900 kt, se stejnou nebo obdobnou technikou a technologií těžby, úpravy suroviny a expedicí výrobků jako v současné době. Z uvedeného vyplývá, že se jedná o běžnou těžební aktivitu s charakteristickými vlivy na životní prostředí spojenými s těžbou v zahloubení, úpravou suroviny, její expedicí a s potřebou odčerpávání důlních vod. Podrobnější charakteristika vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví je následující:

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Z hlediska hodnocení vlivů imisní zátěže na zdraví obyvatel byly sledovány imisní hodnoty pro suspendované částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5}, NO₂, benzen a benzo(a)pyren.

Z vypočtených hodnot je zřejmé, že podíly provozu lomu a související dopravy na imisním pozadí lokality jsou velmi nízké a nemají vliv na překročení imisních limitů u žádné ze sledovaných škodlivin vč. benzo(a)pyrenu, který je již v současnosti v daném území překračován.

Realizace záměru nezmění zdroje hluku v areálu investora a ani se nezmění hluk související s expedicí výrobků. Vypočtené hladiny akustického tlaku ze současného provozu v areálu investora a podél expedičních komunikací budou shodné s hladinami akustického tlaku po realizaci záměru.

Realizace záměru přináší pro místní populaci prakticky nezměněný expoziční scénář imisím hluku a polutantů ovzduší a tudíž lze ve výhledu očekávat, že se stávající úroveň rizika poškození veřejného zdraví v daném území nezmění.

Vlivy na obyvatelstvo jsou charakterizovány jako neohrožující za běžných podmínek veřejné zdraví, z hlediska frekvence trvalé, proměnné, v plné míře vratné.

Vlivy na ovzduší a klima

V rámci zpracované rozptylové studie byly hodnoceny emise jednotlivých znečišťujících látek spojené s provozem záměru v lomu (vrtání, nakládku, přepravu, clonové odstřely, sekundární prašnost aj.) a emise z dopravy výrobků po

komunikacích. Následně byl referenční metodou SYMOS'97 stanoven imisní příspěvek hlavních znečišťujících látek do ovzduší.

V Dokumentaci EIA se uvádí, že z vypočtených hodnot v rozptylové studii je zřejmé, že podíly provozu lomu a související dopravy na imisním pozadí lokality jsou velmi nízké a nemají vliv na překročení imisních limitů hodnocených škodlivin.

Dokumentace EIA konstatuje, že vlivy realizace záměru na ovzduší v porovnání se stávajícím stavem jsou hodnoceny jako nevýznamné a podlimitní, v plné míře vratné, v čase proměnné, závislé na ročním objemu těžby a expedici vytěžené suroviny po veřejných komunikacích, beze změny oproti současnému stavu v území.

K ovlivnění klimatu se v Dokumentaci EIA uvádí, že vzhledem k tomu, že po ukončení těžby vznikne v místě zahloubení vodní plocha, jejíž plocha bude činit po konečném nastoupení vodní hladiny cca 20 ha, nelze v lokalitě těžebny vyloučit mikroklimatické změny týkající se zejména relativní vlhkosti a částečně i malého teplotního ovlivnění (v řádu desetin stupňů Celsia až 1°C patrného v těsné blízkosti vzniklé vodní plochy) daného teplotní setrvačností nashromážděné vody. Z hlediska ovlivnění celkového klimatu v území budou ale vlivy realizace záměru po jeho ukončení zanedbatelné a v době provozu se neprojeví vůbec.

Záměr není zranitelný vůči klimatickým změnám ani extrémním výkyvům počasí (přivalové deště, sucho, silné mrazy, vysoké teploty). Záměr je situován mimo záplavové území vodních toků, a také případné dlouhotrvající silné deště by mohly provoz záměru jen pozdržet, nikoliv ale znemožnit. Nedošlo by ani ke zničení nebo poškození důlní technologie.

Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky

Pro realizaci záměru byla zpracována hluková studie. Hluková studie zahrnuje všechny relevantní zdroje hluku spojené s provozem záměru, a to jak pro hluk z provozu v lomu, tak pro hluk z dopravy po veřejných komunikacích.

Výpočty zatížení zájmového území emisemi hluku byly provedeny programem HLUK+ verze 11.5 z roku 2017.

Při vyhodnocení akustických účinků byly zohledněny požadavky vyplývající z ustanovení Nařízení vlády č. 272/2011 Sb. a příslušné normy z oblasti akustiky.

Dominantním zdrojem hluku v nejbližším chráněném venkovním prostoru staveb je silniční doprava na silnici II/315. Ve studii bylo prokázáno, že při stanovení limitních hladin akustického tlaku ze silniční dopravy v chráněném venkovním prostoru staveb rodinných domů je možné použít korekci na starou hlukovou zátěž.

V lokalitě byl krátkodobě měřen hluk ze silniční dopravy, modely byly kalibrovány na výsledek provedeného kalibračního měření hladin akustického tlaku v denní době.

Z měření hladin akustického tlaku a navazujícího modelového výpočtu hladin akustického tlaku v chráněném venkovním prostoru u nejexponovanějších staveb rodinných domů vyplývá, že vypočtené hladiny akustického tlaku v chráněném venkovním prostoru těchto staveb jsou menší než hodnota hygienického limitu hluku z provozu stacionárních zdrojů v denní době, vč. vnitroareálové dopravy. V noční době je technologie v dobývacím prostoru a technologie úpravní mimo provoz.

Realizací záměru nedojde k významným změnám ve stavu zdrojů hluku v dobývacím prostoru a k žádným změnám v technologii úpravní a stávající hluková zátěž zdroji hluku spojenými s provozem v areálu investora zůstane beze změny.

Při měřeních prováděných v minulosti hodnoty kmitání při odstřelu nepřekračovaly přípustné meze dynamického namáhání pro stupeň „beze škod“ u žádného z referenčních bodů. Respektují tak dynamickou bezpečnost nejbližších objektů. To samozřejmě neznamená, že by účinky odstřelu nebyly v území vůbec patrné – pocitově k otřesům dochází a může to být s ohledem na četnost prováděných odstřelů případně vnímáno jako obtěžující, vlivem provozu záměru ale nedochází k poškození veřejného zdraví ani k materiálním škodám. Do budoucna bude nadále prováděn monitoring seismických účinků z prováděných odstřelů.

Dokumentace EIA hodnotí vlivy záměru na hlukovou situaci a seismiku v porovnání se stávajícím stavem jako zanedbatelné až nulové, vratné, trvající po celou dobu provozu záměru.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Uvedené vlivy byly v rámci dokumentace řešeny Doplněným hydrogeologickým podkladem (Pospíšil, 2017), vycházejícím z hydrogeologického průzkumu ložiska vápenců z let 2003-2006, a z následného monitoringu podzemních vod (Ekohydro Brno, 2007-současnost). Tyto podklady byly na základě došlých připomínek v rámci přepracované dokumentace EIA doplněny hydraulickým a hydrologickým numerickým modelem (Beránek-Rapantová, 2018) a hydrometrickým průzkumem na Vitošovském náhonu (Vlček, 2018). Doložené podklady definují charakteristiky geologické stavby a hydrogeologického režimu podzemních vod, tj. jak podzemního tak povrchového odtoku.

Odkrytím plochy o výměře cca 0,9 ha (rozšíření DP) a zejména vlivem zahloubení lomu se místně zrychlí odtok vody z této plochy s předpokládaným odvodněním do vodoteče Vitošovský náhon (Loučka). Po zahloubení lomu dojde k vývěrům vody z těžebních stěn a z podloží a ke shromažďování dešťových vod v jímce důlních vod. Množství nově odváděných vod bylo v nově zpracovaném numerickém hydraulickém a hydrologickém modelu upřesněno na cca 18 l/s.

Část těchto vod bude nově využívána pro zkrápění cest v areálu a pro praní v úpravně a další účely jako užitková voda a nahradí tak vodu podzemní, odebíranou z vlastního zdroje oznamovatele. Zbývající část důlních vod bude po odsazení ve sběrné jímce odváděna čerpáním do Vitošovského náhonu (Loučka), což bude znamenat zvýšení a stabilizaci jeho vodnosti, aniž by došlo k významné změně chemismu vody v tomto toku.

Splaškové vody budou stejně jako v současné době shromažďovány v podzemní bezodtoké jímce, technologické vody (z mlžení technologie a zkrápění komunikací) budou zasakovat do suroviny a do podloží v lomu.

Po ukončení hornické činnosti v území včetně ukončení čerpání důlních vod dojde ke vzniku vodní hladiny s plochou cca 20 ha, využitelnou jako ekostabilizující prvek, prvek pro posílení biodiverzity v území, případně i jako vodní plocha pro rekreaci.

Vlivy záměru na povrchové a pozemní vody jsou hodnoceny jako trvalé, částečně vratné, dle doloženého numerického výpočtu u podzemních vod zanedbatelné, u povrchových vod je středně silný vliv dán vznikem vodní hladiny po ukončení těžby. Záměr bude mít velmi malý vliv na způsob odvodnění území (z hlediska odkrytí malé dosud netěžené plochy), ale bude bez vlivu na zdroje zásobování podzemní vodou mimo dobývací prostor. Podle vyhodnocení monitoringu podzemních vod uvedeného v Hydrogeologických podkladech v příloze původní dokumentace bylo vyloučeno, aby zahloubení těžby a s tím související nutné

odvádění důlních vod do vod povrchových jakkoliv ovlivnilo soukromé zdroje vody v okolí nebo aby mělo dosah do území CHOPAV Kvartér řeky Moravy. Vlivy odvodňování se projeví pouze v mělkých studnách s přítoky z výplavového kužele v prostoru objektu Salith. Snižováním báze těžby pod hladinu podzemní vody nebudou ovlivněny ani přítoky do provozovaných trubních studní Vápenky Vitošov.

Čerpáním důlních vod z jámového lomu Vitošov nedojde k ovlivnění přírodní rezervace Pod Trlinou ani studní individuálního zásobování podzemní vodou v obci Leština, které vykazují roční rozkyvy v hodnotách monitorovaných vrtem státní pozorovací sítě VB 0509 Leština.

Čerpáním podzemních vod nebudou ovlivněny ani provozované zdroje podzemní vody v obci Hrabová s ročními rozkyvy hladiny, které jsou monitorovány vrtem státní pozorovací sítě VB 0026 Hrabová.

Při pokračování těžby pod úroveň 275 m n.m. je nutné provozovat a vyhodnocovat monitoring režimu a jakosti podzemních a povrchových vod, a kombinovat jej s další fází matematického modelování.

Vlivy na režim podzemních vod plioleistocenního kolektoru Mohelnické brázdy a jeho využívané vodní zdroje, i vlivy na okolní hydrogeologickou strukturu, způsobené odvodňováním lomu při zahlubování těžby vápenců na ložisku Vitošov-Lesnice, jsou považovány za zanedbatelné a přijatelné.

Vlivy na půdu

Záměr nebude mít žádný vliv na zábor pozemků zemědělského půdního fondu.

Záměr znamená zábor a trvalé odnětí 5.262 m² pozemků určených plnění funkcí lesa. Skryvkové zeminy budou využity pro rekultivaci lomu.

Vlivy záměru na půdu jsou hodnoceny jako malé, trvalé, nevratné

Vlivy na přírodní zdroje

Záměr nebude mít negativní vliv na jiné využitelné přírodní zdroje, je sám o sobě určen pro účel využívání přírodního zdroje – vápence jako stavebního kamene. Tento zdroj bude postupně při realizaci záměru spotřebováván.

Vlivy záměru na horninové prostředí a přírodní zdroje mimo účel těžby vlastního ložiska jsou hodnoceny jako nulové.

Vlivy na biologickou rozmanitost (fauna, flóra, ekosystémy)

Výskyt zvláště chráněných rostlinných druhů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění nebyl v zájmovém území potvrzen. Zaznamenán byl výskyt jednoho druhu rostliny, který je veden v republikovém Červeném seznamu vyšších rostlin, a to Pryšec mandloňovitý (*Euphorbia amygdaloides*) C4a.

Z hlediska fauny budou vzhledem k lokalizaci uvažovaného záměru potenciálně dotčeny pouze druhy vyskytující se přímo na lokalitě. Dotčení druhů lze považovat za minimální a zanedbatelné, neboť jsou vázány především na lokality mimo zájmové území, případně je jejich výskyt náhodný a přímo v dotčeném území nesídlí a nebezpečí ovlivnění ze strany uvažovaného záměru tak pozbývá na významu. Výjimkou je předpoklad negativního ovlivnění zvláště chráněných druhů – čmeláka a mravenců. Pro tyto druhy se předpokládá přijetí adekvátních opatření, a to po projednání s Krajským úřadem.

Součástí záměru je vypouštění důlních vod do Vitošovského náhonu (Loučky). Zde byly v minulosti zjištěny zvláště chráněné druhy střevele potoční a rak říční, bylo proto zvažováno jejich možné negativní ovlivnění vypouštěnou důlní vodou. I v případě těchto živočichů se předpokládá přijetí adekvátních opatření pro zachování vhodných životních podmínek ve vodoteči, a to po projednání s Krajským úřadem.

Celkově lze konstatovat, že navržený záměr rozšíření těžby nebude znamenat významně negativní dotčení žádného ze zjištěných druhů obratlovců.

Záměrem nebude dotčen žádný ze stávajících prvků ÚSES.

Realizace záměru nebude znamenat přímý ani nepřímý negativní vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy NATURA 2000.

Záměr znamená zásah do VKP (les). V území dojde též k ovlivnění VKP vodoteč Vitošovský náhon (vypouštěním důlních vod po zahloubení lomu, ale nikoliv z hlediska jeho funkčnosti jako VKP). Po ukončení těžby naopak dojde ke vzniku nové vodní hladiny, která se rovněž může stát VKP.

Z hlediska biologické rozmanitosti se v prostoru navrženého záměru rozšíření těžby ve výrazné většině nachází antropogenní biotopy s relativně nízkou biologickou hodnotou (zejména paseky a porosty ruderální vegetace), okrajově též lesní porosty a sukcesně různě staré biotopy. V převážné většině plochy záměru již nyní těžba probíhá.

Ochranařsky významné druhy se vyskytují ve větší míře i v okolí, a to v rámci všech taxonů v podstatně silnějších populacích, než jsou populace dotčené realizací záměru. I běžné druhy jsou zde zastoupeny v minimálních počtech čítající často jednotlivé jedince. Záběr malého rozsahu biotopu lesních pozemků v podobném případě nepřestavuje negativní vliv na biologickou rozmanitost, zejména s přihlédnutím k tomu, že součástí záměru je vznik vodní hladiny s možností vytvoření litorálního pásma, což naopak biodiverzitu území významně posílí.

Realizací záměru dojde pouze k lokálnímu ovlivnění druhů vázaných zejména na stávající biotopy. Toto ovlivnění není v rámci biologického posouzení hodnoceno jako významné, neboť nedojde k dotčení významné plochy biotopu či stanoviště nebo větší části populace některého z druhů. Vždy se jedná o zásah, dotýkající se poměrově menší plochy, a současně biotopu zastoupeného výrazně více i v okolí (tj. nejen na ploše záměru).

Ovlivnění biodiverzity ve smyslu snížení kontaktu populací, omezení migrace či mortality jedinců je zcela minimalizováno, navíc je kompenzováno vznikem vodní plochy a výhledovým rozšířením vodomilné a vlhkomilné fauny a flóry. Realizací záměru nedojde k izolaci žádných biotopů či liniových prvků v území.

Zvláště chráněná území a přírodní parky se v lokalitě záměru nevyskytují.

Vlivy na krajinu a její ekologické funkce

V krajině hraje významnou roli účinek dominantního prvku. V daném území působí krajina poměrně dynamickým vlivem díky morfologii terénu, dominantním vzhledovým prvkem je již v současné době lom Vitošov.

Záměr nepředstavuje v dotčeném krajinném prostoru nový prvek.

Realizace záměru nepřinese z hlediska ovlivnění krajinného rázu žádnou sledovatelnou změnu.

Vlivy realizace záměru na krajinný ráz jsou trvalé, nevýznamné.

Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů

Vlivy záměru na hmotný majetek a kulturní památky jsou hodnoceny jako zanedbatelné.

Přeshraniční vlivy

Vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci na území České republiky a údajům o vlivech záměru na životní prostředí a veřejné zdraví shromážděných v rámci procesu posuzování podle zákona č. 100/2001 Sb. je zřejmé, že problematika přeshraničních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je v případě posuzovaného záměru bezpředmětná. Se záměrem nejsou spojeny vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví překračující hranice České republiky.

V návaznosti na vše výše uvedené se příslušný úřad ztotožnil s tím, že konkrétní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí jsou z pohledu velikosti a významnosti hodnoceny jako málo významné, resp. nevýznamné. V důsledku přípravy záměru, jeho provozu, po ukončení realizace záměru a provedení sanace a rekultivace nebude docházet k poškozování životního prostředí. Součástí podmínek tohoto závazného stanoviska jsou příslušná odůvodněná opatření určená k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na jednotlivé složky životního prostředí. Z celkového pohledu lze vlivy záměru na životní prostředí při splnění podmínek tohoto závazného stanoviska považovat za přijatelné.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Samotný technický popis záměru ve všech jeho fázích (skrývka, dobývání suroviny, úprava suroviny, expedice, sanace a rekultivace, obslužné činnosti) je v dokumentaci popsán dostačující způsobem, je doložen řadou mapových podkladů a je dostatečný pro potřeby posouzení vlivů na životní prostředí.

Technické řešení odpovídá dosaženému stupni poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí. Technologie těžby vápence je běžná, standardní, desítky let průmyslově využívaná technologie nevyžadující speciální neproověřené technologické prvky či postupy. Technologie těžby je na ložisku navíc dlouhodobě prověřená běžným provozem. Na domácím trhu je dostatek dodavatelů technologického vybavení (čerpadla aj.) a strojní mechanizace včetně kvalifikované pracovní síly v dělnických i řídicích profesích. Těžební a dopravní prostředky jsou samy vybaveny některými prvky omezujícími znečišťování životního prostředí (odhlučnění, zakrytování, mlžení, skrápění, účinné spalovací motory, biologicky odbouratelné provozní náplně apod.).

Technologický pokrok v této sféře je průběžný. Jsou neustále vyvíjeny stroje (zemní stroje, třídiče a drtiče, čerpadla, dopravní prostředky) s vyšší účinností, nižším nárokem na energii, s nižšími emisemi hluku i polutantů do ovzduší a s menším rizikem vzniku havarijních stavů.

Konkrétní technické řešení záměru vychází z dlouhodobého provozu oznamovatele v provozovně a se zkušenostmi s čerpáním důlních vod z jiných provozů. Dochází pouze ke změně plochy těžby v rozšíření DP a k těžbě v zahloubení spojené s nutností odčerpávání důlních vod, nikoli vlastní technologie těžby. Zachováno je i technické řešení úpravy suroviny, její expedice i ostatních obslužných činností.

V dalších fázích přípravy projektu (rozšíření DP a zejména povolování hornické činnosti, stanovení způsobu a podmínek vypouštění důlních vod do vod povrchových, povolení provozu ZZO apod.) bude přirozeně a dle zákonných požadavků docházet k upřesňování technických parametrů projektu, a to i na základě podmínek, které jsou navrženy v tomto souhlasném závazném stanovisku.

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad se ztotožnilo s názorem zpracovatele posudku a uvádí, že při respektování navržených podmínek lze posuzovaný záměr realizovat.

Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí:

Záměr je předkládán v jedné aktivní variantě umístění, varianta bez rozšíření a zahloubení dobývacího prostoru nemá s ohledem na nemožnost hospodárného dotěžení zásob smysl. Technické řešení je též navrženo v jedné aktivní variantě. V kapitole B.1.5. Dokumentace EIA je uvedena i zamítnutá varianta přemístění úpravny. Posouzení bylo provedeno k časovému horizontu max. 20 let tak, jak je požadováno metodickým pokynem MŽP ČR.

Celkové hodnocení procesu posuzování vlivů na životní prostředí:

- Dne 30. 5. 2018 byla příslušnému úřadu (Ministerstvo životního prostředí) předložena dokumentace záměru zpracovaná autorizovanou osobou Ing. Pavlou Žídkovou.
- Dne 30. 5. 2018 byla dokumentace rozeslána dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným orgánům ke zveřejnění a k vyjádření.
- Dne 5. 6. 2018 byla informace o dokumentaci zveřejněna na úřední desce Olomouckého kraje. K dokumentaci bylo příslušnému úřadu doručeno celkem 14 vyjádření (3 vyjádření DÚSC, 8 vyjádření DO a 3 vyjádření z řad okolních obcí).
- Na základě připomínek a požadavků v obdržení vyjádření byla dokumentace záměru příslušným úřadem dne 16. 7. 2018 vrácena oznamovateli k přepracování se zaměřením na hydrogeologické hodnocení.
- Dne 11. 1. 2019 obdržel příslušný úřad přepracovanou dokumentaci záměru zpracovanou autorizovanou osobou Ing. Pavlou Žídkovou.
- Dne 16. 1. 2019 byla přepracovaná dokumentace rozeslána dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným orgánům ke zveřejnění a k vyjádření.
- Dne 21. 1. 2019 byla informace o přepracované dokumentaci zveřejněna na úřední desce Olomouckého kraje. K přepracované dokumentaci bylo

příslušnému úřadu doručeno celkem 13 vyjádření (2 vyjádření DÚSC, 7 vyjádření DO, 3 vyjádření z řad okolních obcí a 1 vyjádření spolku).

- Dopisem ze dne 27. 2. 2019 byl zpracováním posudku pověřen Ing. Josef Charouzek ml., držitel autorizace ve smyslu § 19 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.
- Dne 1. 3. 2019 rozeslal příslušný úřad pozvánku na veřejné projednání dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným orgánům a zajistil její zveřejnění. Informace o pozvánce na veřejné projednání byla zveřejněna dne 13. 3. 2019 na úřední desce Olomouckého kraje.
- Dne 19. 3. 2019 se na kině RETRO Zábřeh konalo veřejné projednání záměru ve smyslu ustanovení § 17 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.
- Dne 2. 5. 2019 byl příslušnému úřadu předložen zpracovaný posudek.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci:

K dokumentaci bylo příslušnému úřadu doručeno 13 vyjádření. Připomínky v těchto vyjádřeních byly vypořádány v posudku následujícím způsobem:

1. Olomoucký kraj

Dle Olomouckého kraje Dokumentace EIA obsahuje veškeré potřebné náležitosti, které záměr dostatečně objasňují.

Jak již Olomoucký kraj uváděl ve svém vyjádření č.j. KUOK62915/2018 ze dne 8.6.2018, na základě doplněných podkladů není záměr v rozporu se ZUR OK, ani se strategickým dokumentem Strategií rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje.

Vypořádání: *Vzhledem k charakteru vyjádření bez komentáře.*

2. Vyjádření obce Hrabová

Obec požadujeme neprodleně zahájit kroky vedoucí k změně Územního plánu.

Obec vyslovuje souhlas se zahloubením těžby s podmínkou, že nastane-li pokles hladiny podzemních vod v katastru obce Hrabová u Dubicka, bude čerpání vody utlumeno, případně zastaveno, do doby zjištění příčin poklesu. Obec též požaduje nepřetržitý monitoring hladiny podzemních vod a předávání výsledků monitoringu na Obecní úřad Hrabová.

V současné době se klade důraz na zadržení vody v krajině a navržený způsob čerpání vody do vodoteče je v rozporu s touto národní strategií. Proto požadujeme minimalizovat odtok vody z krajiny vybudováním případného poldru. K tomuto řešení zadržení vody v krajině nás vede obava ze ztráty vody a vysušování krajiny v našem katastru a blízkém okolí.

Vypořádání:

Změna ÚPD není předmětem posuzování vlivů, je však pro realizaci záměru těžby na pozemku č. 433 v k.ú. Hrabová u Dubicka nutná.

Ve vyjádření obec vyslovuje souhlas za určitých podmínek. Konkrétněji jde o opatření zajišťující monitoring hladiny podzemních vod a následné informování Obecního úřadu Hrabová o výsledcích monitoringu. Dále o opatření případně poklesu hladiny podzemních vod bez bližší specifikace. Tyto obcí požadované opatření jsou naprosto relevantní

a jsou konkrétněji uvedeny v rámci podmínek tohoto Stanoviska EIA. Potřeba sledování objektů v katastru obce vyplyne z návrhu (aktualizace) monitorovacího systému, v závislosti na definovaném dosahu vlivu těžby.

Dále obec zdůrazňuje potřebu zadržetí vody v krajině, minimalizování odtoku vod z krajiny a požaduje vybudovat případně poldr. K tomuto návrhu se uvádí sdělení, že předmětem posuzovaného záměru není zbudování poldru. Vysušování krajiny na základě realizace záměru by případně ukázala data z monitorovací sítě. Na základě přílohy č. 5 k Dokumentaci je zřejmé, že pokles hladiny podzemní vody v prostoru vyplněném sedimenty Mohelnické brázdy bude spíše lokální v blízkosti lomu (viz obr. č. 7.6 na str. 37 Hydraulického a hydrologického modelu). Pokles úrovně hladiny podzemní vody se projeví ve vyšších hodnotách až bezprostředně v blízkosti lomu. Zabývat se otázkou možné tvorby poldru i s ohledem na postupnost zahlubování a dlouhodobost záměru tedy v současné době není považováno za nutné. Zmínit je třeba ještě skutečnost z praxe, že těžební činnost bude provozována po omezenou dobu (20 let) a poldr se výhledově může stát biotopem řady přírodovědecky hodnotných druhů rostlin a živočichů. Problém ovšem nastává po ukončení těžebních aktivit a ukončení čerpání důlních vod. Tím okamžikem bude omezena nebo zcela zastavena dotace důlních vod do uměle vytvořené vodní plochy, s čímž může být spojený zánik biotopu, zaviněný nečerpáním důlních vod. Navození této situace s nejasným řešením není žádoucí. Proto spojení návrhu na vybudování poldru s posuzovaným záměrem není doporučeno.

3. Vyjádření Krajského úřadu Olomouckého kraje, Odb. ŽP a zemědělství

Odd. lesnictví: KÚ vzhledem k výměře záboru PUPFL a místní příslušnosti není příslušný m úřadem. Upozorňuje na ustanovení § 48 odst.) 2 písm. c) zákona č. 289/1995 Sb. v dikci MěÚ Zábřeh.

Odd. vodního hospodářství: Oddělení vodního hospodářství uvedlo k záměru stanovisko ve vyjádření KÚOK ze dne 3. 7. 2018 pod č. j. KUOK 6181 1/2018, sp. zn. KÚOK14569/2018/OŽPZ/7149. Stanovisko oddělení vodního hospodářství zůstává v platnosti.

Z hlediska chráněných zájmů na úseku vodního hospodářství, které spadají do kompetence KÚOK, bez dalších připomínek.

Odd. ochrany ŽP:

Orgán ochrany ovzduší souhlasí s vypořádáním svých připomínek, které byly vzneseny v rámci původně předložené dokumentace, v současné době jsou zpracovány do textu přepracované dokumentace. Za předpokladu jejich dodržení nemá k realizaci záměru námítky. Dále upozorňuje na nedostatky v Rozptylové studii, avšak bez vlivu na přípustnost záměru.

Orgán odpadového hospodářství bez připomínek.

Odd. ochrany přírody:

Orgán ochrany zemědělského půdního fondu bez připomínek.

Orgán ochrany přírody zmiňuje vyloučení vlivu na NATURA2000. Orgán upozorňuje, že při realizaci záměru nesmí dojít k porušení ustanovení § 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, v opačném případě by bylo nutné postupovat dle ustanovení 56 jmenovaného zákona.

Odd. integrované prevence bez připomínek.

Vypořádání:

Ad.: Odd. lesnictví: ve vyjádření nejsou konkrétní připomínky k dokumentaci, vyjádření upozorňuje na příslušnost úřadu a legislativní požadavky.

Ad.: Odd. vodního hospodářství: vyjádření je bez připomínek s odvoláním na platnost původního stanoviska KÚOK ze dne 3. 7. 2018 pod č. j. KUOK 6181 1/2018, sp. zn. KÚOK14569/2018/OŽPZ/7149. Stanovisko z roku 2018 uvádí, že v souvislosti se zahloubením lomu a zvýšeným nebezpečím úniku závadných látek do podzemních vod bude aktualizován plán opatření pro případy havárie (potřeba schválení Havarijního plánu dle Vyhl. č. 450/2005 Sb. KÚOL). Dále stanovisko 2018 uvádí, že způsob a podmínky vypouštění důlních vod do vod povrchových stanoví příslušný vodoprávní úřad, tj. KÚOK. Dále KÚOK upozorňuje na ust. 29 odst. 2) vodního zákona o povinné náhradě za ztrátu nebo snížení odběru podzemní vody.

Ve vyjádření nejsou uvedeny žádné konkrétní připomínky k dokumentaci, ale vodoprávní úřad upozorňuje na povinnost plnění legislativní požadavků při provozu lomu. Tyto povinnosti je samozřejmě povinen provozovatel plnit.

Ad.: Odd. ochrany ŽP: z hlediska ochrany ovzduší je uvedeno, že vypořádání připomínek je v rámci doplněné dokumentace provedeno a k realizaci záměru nejsou námítky. Co se týče upozornění na nedostatky v Rozptylové studii, ty jsou bez vlivu na přípustnost záměru. Orgán odpadového hospodářství nemá připomínky.

Ad.: Odd. ochrany přírody: z hlediska ochrany ZFF nejsou připomínky. Z hlediska ochrany přírody je konstatován požadavek na plnění legislativní požadavků. Odd. integrované prevence nemá připomínek. Ve vyjádření oddělení nejsou připomínky k obsahu dokumentace.

4. Vyjádření MěÚ Zábřeh, Odd. ŽP

Vodoprávní orgán: v předmětné věci bylo dne 31.08.2018 vydáno stanovisko č.j.: 2018/92/ZP-MUZB, které je nadále platné. V rámci stanoviska nebyly námítky.

Orgán ochrany přírody a krajiny: zamýšlený zásah lze uskutečnit za předpokladu dodržení příslušných ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky MŽP č. 189/2013 Sb., o ochraně povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů. Realizací záměru bude dotčeno území VKP ze zákona (§ 3 odst. 1 písm. b) zákona), je nutné si opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Dále je nutné si obstarat Závazné stanovisko KÚOK o povolení výjimky z OP pro ZCH druhy živočichů.

Orgán státní správy lesů: dojde k trvalému odnětí cca 0,5 ha pozemků PUPFL. Bude nutno respektovat ustanovení § 14 odst. 2 lesního zákona - souhlas orgánu státní správy lesů. Tohoto souhlasu je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.

Orgán odpadového hospodářství: nemá k předloženému záměru námitek.

Orgán ochrany ovzduší: není věcně a místně příslušným orgánem k povolení provozu vyjmenovaných ZZO. Obecně nemá námitek k předmětnému záměru, neboť nedojde k navýšení těžby a zhoršení imisní situace v dané lokalitě.

Orgán ochrany ZPF: nemá k předloženému záměru námitek.

Vypořádání:

Ad.: Vodoprávní orgán: v rámci stanoviska nebyly námítky.

Ad.: Orgán ochrany přírody a krajiny: zamýšlený zásah lze uskutečnit za předpokladu dodržení legislativních ustanovení, která jsou ve vyjádření jmenována.

Ad.: Orgán státní správy lesů: ve vyjádření nejsou konkrétní připomínky k dokumentaci, vyjádření upozorňuje na nutnost vynětí z PUPFL a plnění dalších legislativních požadavků.

Orgán odpadového hospodářství: v rámci stanoviska nebyly námítky.

Orgán ochrany ovzduší: ve vyjádření nejsou připomínky k dokumentaci, orgán obecně nemá námitek k předmětnému záměru, neboť nedojde k navýšení těžby a zhoršení imisní situace v dané lokalitě.

Orgán ochrany ZPF: v rámci stanoviska nebyly námítky.

5. Vyjádření Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje

Ve stanovisku KHS k předložené přepracované dokumentaci záměru „Rozšíření dobývacího prostoru a pokračování těžby v lomu Vitošov“ nemá orgán ochrany veřejného zdraví zásadní připomínky.

V odůvodnění jsou uvedeny podrobnosti o záměru, uvedeny stručně závěry hlukové studie.

Na základě správního uvážení KHS konstatuje, že veřejné zdraví by realizací záměru nemělo být poškozeno ani ohroženo.

Vypořádání: Ve stanovisku KHS nejsou zásadní připomínky k Dokumentaci EIA (resp. k hlukové studii), orgán ochrany veřejného zdraví konstatuje, že veřejné zdraví by realizací záměru nemělo být poškozeno ani ohroženo.

6. Vyjádření ČIŽP, oblastního inspektorátu Olomouc

Ve vyjádření ČIŽP konstatuje, že po prostudování přepracované dokumentace k jejímu obsahu nemá žádné připomínky.

Vypořádání: Vzhledem k charakteru vyjádření bez komentáře.

7. Vyjádření MŽP, odboru ochrany ovzduší

Odbor ochrany ovzduší neuplatňuje k doplněné dokumentaci žádné připomínky. Při splnění podmínek uvedených v kapitole D.IV. dokumentace je možné předložený záměr považovat za akceptovatelný.

Vypořádání: Vzhledem k charakteru vyjádření bez komentáře.

8. Vyjádření MŽP, odboru ochrany vod

Podle přepracované dokumentace jsou vlivy záměru na povrchové a pozemní vody hodnoceny jako trvalé, částečně vratné. Podle numerického modelu jsou vlivy na podzemní vody hodnoceny jako zanedbatelné. U povrchových vod je vliv středně silný, což je dáno vznikem vodní hladiny po ukončení těžby. Záměr bude mít velmi malý vliv na způsob odvodnění území (z hlediska odkrytí malé dosud netěžené plochy), ale bude bez vlivu na jakékoliv zdroje zásobování podzemní vodou mimo dobývací prostor.

Záměr bude vyžadovat odvádění důlních vod do vodoteče Vitošovský náhon (Loučka), což bude znamenat zvýšení a stabilizaci jeho vodnosti, aniž by došlo k významné změně chemismu vody v tomto toku.

Po ukončení HČ v území včetně ukončení odvádění důlních vod dojde ke vzniku vodní hladiny s plochou cca 20 ha, využitelnou jako ekostabilizující prvek, prvek pro posílení biodiverzity v území, případně i jako vodní plochu pro rekreaci.

K předložené dokumentaci nemáme za OOV MŽP žádné podstatné připomínky.

Vypořádání: *Vzhledem k charakteru vyjádření bez komentáře.*

9. Vyjádření MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků

Na základě stanoviska podle 45i odst. 1) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále ZOPK), nebylo požadováno posouzení podle 45i odst. 2) ZOPK, které tím pádem není součástí dokumentace.

K vlastní dokumentaci nemáme žádné poznámky či požadavky.

Vypořádání: *Vzhledem k charakteru vyjádření bez komentáře.*

10. Vyjádření obce Bohuslavice

Ve vyjádření obec Bohuslavice jako členská obec Vodovodu Pomoraví, svazku obcí zásadně nesouhlasí se záměrem rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov, protože je to přímo v rozporu s principy Státní politiky životního prostředí a záměr ohrožuje zdroje podzemních vod v sousedící CHOPAV.

V rámci odůvodnění je uvedeno:

1) je zcela opomíjen princip předběžné opatrnosti

Předběžná opatrnost je právní, etický i politický princip z oblasti řízení rizik, který říká: „I když není jisté, zda hrozící nevratné nebo závažné poškození skutečně nastane, není to důvod pro odklad opatření, jež mu mají zabránit.“ V současnosti by se mělo více uplatňovat v právu životního prostředí při řešení nedostatku kvalitní pitné vody.

Na princip předběžné opatrnosti se v dodané dokumentaci Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov dle zákona č. 100/2001 Sb. zpracovanou v rozsahu přílohy č. 4 tohoto zákona odvolá též úřad územního plánování na str. 36:

„Úřad územního plánování ve svém stanovisku k souladu s územně plánovací dokumentace konstatoval, že z pohledu úřadu územního plánování, jehož úkolem je koordinovat jednotlivé záměry a činnosti v území napříč odvětvími a který eviduje limity využití území, upozorňuje, že dotčená lokalita se nachází na hranici chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a nelze vyloučit budoucí kolizi těžby vápence a zachování stávajících zásob podzemní vody v nivě řeky Moravy. Vzhledem k tomu, že hospodaření se zásobami vody je v současnosti prioritní strategií, a vzhledem k rozsahu záměru a případné závažnosti jeho dopadů požaduje, aby byl záměr posouzen v širších souvislostech a aby bylo zpracováno vyhodnocení vlivů na životní prostředí pro tento záměr.“

Také v Hydraulickém a hydrologickém numerickém modelu z 13. prosince 2018 najdeme odstavec:

„I když doporučujeme, i s ohledem na princip předběžné opatrnosti, při pokračování těžby pod úroveň 275 m n.m. zachovat monitoring minimálně ve stávajícím rozsahu a kombinovat jej s další fází matematického modelování, považujeme dopady odvodňování způsobené zahlubováním těžby vápenců na

ložisku Vitošov-Lesnice na režim podzemních vod plioleistocenního kolektoru Mohelnické brázdy a jeho využívané vodní zdroje za zanedbatelné.“

V § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí se uvádí, že „lze-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde“. V kapitole „Současný stav životního prostředí v ČR a jeho předpokládaný vývoj do roku 2020“ je uvedeno: Stejně tak se očekává i častější výskyt sucha, způsobený jak nedostatkem srážek (tzv. meteorologické sucho), tak i zvýšeným výparem kvůli vysokým teplotám (tzv. zemědělské sucho). Závažným jevem je nedostatek vody ve zdrojích (hydrologické sucho), které může eskalovat až do krizové situace. V kapitole V. Strategická a implementační část je v implementačním bodu 1.1.1.7 jasně stanoveno: Zajistit ochranu (CHOPAV), vyhledávání a realizaci zdrojů povrchových a podzemních vod pro zásobování obyvatelstva a omezit ohrožení podzemních vod v důsledku zvyšování těžby štěrkopísků v nivách toků a dle našeho názoru potažmo i na těžbu jakéhokoliv nerostu (vápence).

Dle našeho názoru je třeba v rozhodování uplatnit především princip předběžné opatrnosti, aby nedošlo ke kolizi s vodním zákonem.

2) zcela je ignorován princip prevence

Prevence je na úseku ochrany životního prostředí principem nejdůležitějším, neboť nejefektivnější environmentální politika je založena na předcházení škodám na životním prostředí. Včasné zavádění preventivních opatření je účinnější a ekonomicky efektivnější než náprava škod v případě nevratně znečištěných složek životního prostředí, vyčerpaných zdrojů, narušených ekosystémů a poškození zdraví. Uplatnění zásady prevence má velký význam rovněž v případech živelních katastrof, kterými jsou v České republice nejčastěji povodně.

Dále je citován odst. 1) a 2) § 29 zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon.

A pokud se zavazuje provozovatel lomu k náhradě poklesu hladiny vody ve studních, prosíme o seznámení dotčených s nutnou dokazovací legislativní procedurou.

3) není přihlédnuto k principu trvale udržitelného rozvoje

v § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, definován jako „rozvoj, který současným i budoucím generacím zachová možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystému“. Princip udržitelného rozvoje tak koordinuje nezbytnou ochranu životního prostředí s požadavky ekonomického a sociálního rozvoje. Při jeho uplatňování v právu to znamená provádět regulaci společenských vztahů zaměřenou na šetrné využívání přírodních zdrojů, jež umožní rozvoj, při němž budou respektovány požadavky na zachování příznivého životního prostředí.

4) je zcela opomenut princip odpovědnosti státu,

který je založen na ustanovení článku 7 Ústavy, který zavazuje stát, aby dbal šetrného využívání přírodních zdrojů a ochrany přírodního bohatství, které patří v podobě životního prostředí k nejvyšší hodnotě (bohatství) společnosti. Plnou odpovědnost za stav životního prostředí a jeho ochranu nemůže převzít v současných poměrech již nikdo jiný než stát. Jen stát má možnost vytvořit a zajistit právní ochranu životního prostředí. Princip odpovědnosti státu je někdy nahrazován principem sdílené odpovědnosti. resp. ochrany jako všeobecné

povinnosti, který je založen na povinnosti každého člověka podle svých schopností a možností podílet se na ochraně životního prostředí.

5) zcela chybí princip integrace politik

Politika životního prostředí má průřezový charakter se stejnou platností jako ostatní sektorové politiky. Tyto politiky musí být vzájemně koordinovány a propojeny. To vyžaduje spolupráci na všech úrovních veřejné správy, kde se připravuje řada strategických a koncepčních dokumentů s centrální, sektorovou i regionální působností. Všechny relevantní strategické dokumenty by měly vycházet ze společné analýzy vnějších vlivů (stejná socioekonomická východiska), principů a scénářů možného vývoje.

6) není uplatněn princip zdravého selského rozumu

v Hydraulickém a hydrologickém numerickém modelu se dočtete:

Přítok podzemních vod do ložiska z plioleptocenního kolektoru při dosažení konečné hloubky těžby (226 m n.m.) byl hydraulickým modelem vypočten na 11 l/s. Celkový přítok do ložiska při dosažení konečné hloubky 226 m n.m. byl hydraulickým modelem vypočten na 18 l/s.

Jestliže se toto množství někomu zdá málo, stačí si vzít tužku a papír nebo kalkulačku a počítat:

11 litrů / s = 660 litrů / min. = 39.600 litrů / hod. = 950.400 litrů / den

nebo 18 litrů / s = 1.080 litrů / min = 64.800 litrů / hod. 1.555.200 litrů / den kvalitní pitné vody do prostoru dobývání vápence.

Obec Bohuslavice je zásadně proti rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov, a to z důvodu možného ohrožení zdrojů podzemních vod, které používá pro zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou.

Vypořádání:

Obec Bohuslavice zásadně nesouhlasí se záměrem rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov a domnívá se, že je to přímo v rozporu s principy Státní politiky životního prostředí a záměr ohrožuje zdroje podzemních vod v sousedící CHOPAV.

Ve vyjádření svůj názor odůvodňuje v 6 bodech, které jsou vypořádány následovně:

Ad.: 1) odůvodnění uvádí, že je zcela opomíjen princip předběžné opatrnosti

V první řadě je třeba konstatovat, že právě proces EIA je určen k tomu, aby byly podrobně vyhodnoceny vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví.

Právě proces EIA detailně vyhodnocuje míru ovlivnění (vyjádření obce se vztahuje především na oblast vod).

Proto byly vypracovány předními odborníky v oboru hydrogeologie a modelování (Ing. Jiří Beránek, Prof. Ing. Naďa Rapantová, CSc. a kol.) konkrétní modely, které jsou zařazeny formou odborné studie jako příloha Dokumentace EIA. Právě studie č. 5 Hydraulický a hydrologický numerický model na základě odborných podkladů vylučuje „nevratné nebo závažné poškození“.

„Nevratné poškození“ nemůže být už jen z povahy záměru, protože v rámci sanace a rekultivace vznikne rozsáhlá vodní plocha a vodní poměry se tak navrátí přibližně na současnou úroveň.

„Závažné poškození“ Dokumentace EIA resp. Hydraulický a hydrologický numerický model vylučuje, a to nejen díky výsledkům modelování, ale i díky monitoringu.

V rámci podmínek tohoto závazného stanoviska EIA byla navržena taková opatření, která jednoznačně vylučují jakékoliv ovlivnění zdrojů pitné vody.

Co se týče vyjádření úřadu územního plánování, jde o upozornění. Úřad územního plánování není příslušný dělat závěry zda lze či nelze vyloučit budoucí kolizi těžby vápence a zachování stávajících zásob podzemní vody v nivě řeky Moravy, čehož si je samozřejmě ÚÚP vědom, k tomuto slouží dotčený vodoprávní orgán. Z tohoto důvodu ÚÚP požaduje, aby byl záměr posouzen v širších souvislostech a aby bylo zpracováno vyhodnocení vlivů na životní prostředí pro tento záměr. Právě vyhodnocení míry vlivu (kolize) je předmětem vyhodnocení v rámci procesu EIA.

Že není opomíjená předběžná opatrnost dokládá i fakt, že v Dokumentaci EIA (str. 108 a 127) a v odborné příloze (Hydraulický a hydrologický numerický model) je tento princip zmíněn.

V rámci návrhu podmínek stanoviska EIA je právě tento princip využit ve velké míře a podmínky, za nichž bude možné záměr průběžně realizovat jsou blíže specifikovány.

Hodnocení vlivů na vody je provedeno s využitím v současnosti používaných a dostupných metod v hydrogeologické praxi. Hodnocení vlivu na vody je vzhledem ke komplikovanosti přírodních poměrů doloženo odbornými podklady od erudovaných zpracovatelů. Podklady reflektují složitost srážkoodtokového režimu a srozumitelně definují roli jednotlivých hydrogeologických celků. Předloženým podkladům nelze vytknout nedostatky z pohledu nedostatečné prozkoumanosti, ani úmyslné zkreslování skutečnosti. Není objektivní u vápencových útvarů poukazovat na v konkrétních jednotlivostech neuchopitelný tzv. „princip předběžné opatrnosti“, neboť geologie a hydrogeologie pracuje vždy s údaji z konkrétních dokumentačních míst, a ty pak aplikuje na hodnocení záměru jako celku, tj. v daném případě ve smyslu plochy a hloubky těžby. Ložisko vápence plošně a hloubkově beze zbytku, v absolutní přesnosti, objektivně ověřit prakticky nelze, neboť vždy lze oponovat nedostatečnou prozkoumaností. Proto vycházíme ze zásady, že jako limitující je třeba hodnotit skutečně objektivně zjištěné nepříznivé faktory a skutečnosti, a nikoli faktory a skutečnosti neověřené, formulované jen proklamativně.

Záměr není v rozporu s § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, což dokládá nejen Dokumentace EIA a odborné přílohy, ale i vyjádření dotčených orgánů státní správy.

S komentáři k současnému stavu životního prostředí v ČR a jeho předpokládaným vývojem do roku 2020 se dá souhlasit. Tyto postupné změny však nebudou způsobeny v důsledku realizace záměru, ale jde o globální změny.

Vliv na CHOPAV a zdroje podzemních vod je vyhodnocen v Dokumentaci EIA. Vliv na CHOPAV je v dokumentaci EIA posuzován pro těžbu vápence, ovšem ta je prováděna ve zcela jiné geologické struktuře a vliv na plioleistocenní kolektor („na nivu toku Moravy“) je podrobně vyhodnocen, míra vlivu bude monitorována.

Záměr musí být prováděn v souladu s vodním zákonem a na dodržování legislativy dozírají příslušné instituce.

Ad.: 2) zcela je ignorován princip prevence

S konstatováním ohledně prevence a předcházení škod se lze ztotožnit a právě proto, aby byla popsána konkrétní významnost vlivu, byla zpracována Dokumentace EIA, včetně řady studií. V podmínkách závazného stanoviska EIA navržena řada opatření, včetně způsobu monitoringu podzemních vod.

Dále je citován § 29 zákona č. 254/2001 Sb. Citace se týká podzemních vod a náhrady škod v případě ztráty podzemní vody v konkrétních jímacích objektech. V tomto případě, pokud by k takovéto hypotetické situaci došlo, by se postupovalo dle horního zákona.

V souladu se zákonem č. 44/1988 Sb. (horní zákon) musí těžební organizace postupovat dle § 36 (důlní škody). Společnost VÁPENKA VITOŠOV s.r.o. tvoří rezervu na důlní škody. Za důlní škodu se považuje i ztráta povrchové a podzemní vody, podstatné snížení vydatnosti jejich zdrojů a zhoršení její jakosti. Za důlní škodu odpovídá organizace, jejíž činností byla škoda způsobena.

Dle § 36 odst. 3) horního zákona: „Za důlní škodu odpovídá organizace, jejíž činností byla škoda způsobena s výjimkou případů uvedených v § 37 odst. 7. Odpovědnosti za důlní škodu se organizace zproští jen prokáže-li, že škoda byla způsobena okolností, jež nemá původ v činnosti uvedené v odstavci 1“. Samotná náhrada důlních škod je řešena následujícím § 37 horního zákona. Dokazovací procedura tedy leží na bedrech těžební organizace.

K takovéto situaci však dojít nemůže, odbornými podklady bylo ovlivnění podzemních vod vyloučeno (viz výsledky Hydraulického a hydrologického numerického modelu). V rámci podmínek závazného stanoviska EIA je uveden adekvátní monitoring úrovní hladin podzemních vod v okolí lomu i monitoring množství a kvality vypouštěných důlních vod.

Ad.: 3 není přihlédnuto k principu trvale udržitelného rozvoje

Záměr není v rozporu s ustanovením § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. Jde o šetrné využívání přírodních zdrojů (vápence) při respektování zákonných požadavků na zachování příznivého životního prostředí. Na dozírání šetrného využívání tohoto výhradního ložiska dozírá příslušný Obvodní báňský úřad v součinnosti s příslušnými orgány ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Ad.: 4 je zcela opomenut princip odpovědnosti státu,

Jde o konstatování. Odpovědnost státu je dána tím, že jednotlivé orgány státní správy jsou kompetentní k vydávání příslušných vyjádření, stanovisek a rozhodnutí bez nichž není možné záměr realizovat. Dále jsou orgány státní správy kompetentní k dozоровání provozu a vyhodnocování závěrů, zda je provoz prováděn v souladu s legislativními požadavky či nikoli.

Pokud se konstatování vztahovalo k dokumentaci EIA, tam byla v příslušných kapitolách uvedena odpovědnost příslušných úřadů v rámci jednotlivých navazujících řízení (viz. B.I.9.).

Ad.: 5 zcela chybí princip integrace politik

Jde o konstatování. Úkolem Dokumentace EIA není řešit vzájemnou koordinaci jednotlivých politik.

Ad.: 6 není uplatněn princip zdravého selského rozumu

Ve vyjádření je citován Hydraulický a hydrologický numerický model resp. jeho závěry týkající se předpokládaných přítoků podzemních vod.

Je proveden výpočet pro přítoky podzemních vod do lomové jámy za minutu, hodinu a den v litrech. Výsledky výpočtu opravdu odpovídají hodnotám z modelu a jde opravdu o poměrně velké množství vod. Zásadní však je skutečnost, že čerpáním důlních vod nedojde k ovlivnění žádných zdrojů podzemních vod v okolí lomu.

Dále je potřeba opakovat, že nejde o „kvalitní pitné vody“ nýbrž o podzemní vody, které lze v případě odpovídající jakosti využít pro odběr, popř. pro úpravu na pitnou vodu. Jedná se o médium, které i v současných podmínkách protéká dobývacím prostorem, aniž je využíváno pro jímání. Podstatné pro hodnocení záměru je to, že odběrem a vypouštěním důlních vod nenastane deficit ve vodárensky využívaných územích.

V závěru obec znovu uvádí svůj nesouhlas se záměrem z důvodu možného ohrožení zdrojů podzemních vod, které používá pro zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou.

V rámci podmínek stanoviska EIA je navržena řada opatření k prevenci a ochraně vod. Obec Bohuslavice, stejně jako dotčené okolní obce, budou pravidelně informovány o výsledcích monitoringu v závislosti na zahlubování. Dále budou tyto obce informovány o výsledcích pravidelné aktualizace modelu s ohledem jak na výstupy z monitoringu, tak i na postup těžby. Díky tomuto postupu bude zřejmý jak aktuální vliv těžby na okolí, tak aktualizované predikce přítoků vod do těžebny či predikce vlivů těžby na režim podzemních vod v dotčeném území.

Jelikož nelze apriori vyloučit z hodnocení žádný scénář dalšího vývoje, byť z odborného hlediska v daných přírodních podmínkách nepravděpodobný, je právě za tímto účelem zřízen institut monitoringu a jeho vyhodnocování, a je použito nástroje modelového řešení a jeho aktualizace. Prostřednictvím vyhodnocování průběžných výsledků je zajištěna kontrola nad dodržováním podmínek záměru s ohledem na vlivy na vodní režim a jakost vod. Krajiní opatření, kterým je omezení nebo ukončení čerpání důlních vod při zjištění nesouladu prognóz se skutečností, může nařídit příslušný vodoprávní úřad, omezení těžby nebo ukončení těžby může nařídit obvodní báňský úřad.

11. Vyjádření obce Dubicko

Ve vyjádření je uvedeno, že obec Dubicko nesouhlasí se záměrem, kdy technologie suché těžby je založena na odčerpávání důlních vod a jejich odvádění do Vitošovského náhonu (Loučky) bez toho, aniž by tyto vody byly zadrženy v krajině. V současné době se klade důraz na zadržování vody v krajině a navržený způsob těžby je v rozporu s touto národní strategií. K tomuto řešení zadržování vody v krajině nás vede obava o zachování zdrojů kvalitní pitné vody, které se nachází v blízkosti DP Vitošov. Tyto obavy jsou podle našeho názoru podloženy i dokumentací, kde je konstatováno:

- Hydrogeologické poměry na zájmovém území jsou dány vztahy mezi strukturami podzemních vod ve vápencích, okolních krystalinických hornin a fluvialních sedimentů nivy Mohelnické brázdy (Vybíral, 1991). Vitošovské vápence Ing. Pavla Židková Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov přepracovaná

dokumentace dle zák. č. 100/2001 Sb. (Vn) vykazují kombinovanou puklinovou a krasovou propustnost se střední transmisivitou.

- Volná hladina podzemní vody na ložisku koreluje s hladinou řeky Moravy a bývá obvykle zastižena v nadmořské výšce mezi 268 a 270 m n. n. (Vybíral, 1991). Zkrasování vápenců se pohybuje jak nad hladinou podzemní vody, tak i pod ní a pohybuje se v rozmezí od 9,9 do 25 %. Vitošovské vápence mají lokální význam pro dotaci podzemní vody do Mohelnické brázdy, v přirozeném režimu je dotace podzemní vody z lomu do sedimentární výplně Mohelnické brázdy max. 12 l/s (Pospíšila kol., 2017).

- Tyto boční přítoky podzemní vody se vážou na hlubší oběh podzemní vody, přičemž Mohelnická brázda plní funkci regionální drenážní báze hlouběji založeného oběhu podzemní vody. Sedimentární výplň Mohelnické brázdy v místech, kde směrem k bázi fluvialních sedimentů přibývá hrubozrnná složka v místech přehloubených depresí vykazuje zvýšené hodnoty hydraulické vodivosti. Při mimořádných vyšších stavech hladiny vody řeky Moravy se uplatňuje břehová infiltrace a povrchová voda dotuje kolektory okolních hydrogeologických systémů.

- Hladina podzemní vody v Mohelnické brázdě je závislá na průtocích povrchových toků, které jsou ovlivněné atmosférickými srážkami. Hladina podzemní vody dosahuje nejvyšších stavů v jarních měsících a nejnižších v podzimních měsících. Rozdíl ve stavech podzemní vody činí 1-2,5 m (Čurda a kol., 2001).

- Po ukončení těžby bude čerpání těchto vod ukončeno a v prostoru lomu postupně vznikne vodní hladina o ploše cca 20 ha. Podle zpracovaných odborných hydrogeologických podkladů a podle výsledků rozborů podzemních vod bude možno vody z prostoru zahloubení odvádět do vodoteče bez úpravy, aniž by tím byla poškozena kvalita vody ve vodoteči Vitošovský náhon (Loučka).

- V příloze č.5 (Numerický model final.pdf) je uvedeno: „Odvození řídicích rovnic hydrogeologických procesů je založeno na principech zachování hmoty, hybnosti a energie. Je zarážející, že v dokumentaci je uvedena hloubka jednotlivých etází těžby, ale nikde není uvedeno množství odváděné podzemní vody. Pokud modelové výpočty skutečně vychází z principů zachování hmoty, v těchto výpočtech by měla být zohledněna i proměnná hodnota odčerpané podzemní vody. Toto množství však v dokumentaci nikde není uvedeno.

- V tabulce 7.1 uvedené přílohy č. 5 Bilance hydraulického modelu na okrajové podmínce v prostoru těžby je uveden celkový přítok do těžebny při dosažení kóty 226 m n. m. 17,9 l/s. V původní dokumentaci bylo uvedeno množství odčerpané vody, které převyšovalo množství celkového uvedeného přítoku.

- Výpočty hydrologických modelů byly realizovány pro srážkově normální hydrologický rok s ročním úhrnem srážek 700 mm. V Dubicku byl v roce 2018 úhrn srážek 480,5 mm (měření stanice ČHMÚ).

Naše obavy jsou podloženy i provizorním provozem zdroje pitné vody Čerlinka, kde dlouhodobě dochází k poklesu hladiny spodní vody a řeší se vliv poklesu spodní vody na CHKO Litovelské Pomoraví.

Obec Dubicko nesouhlasí s rozšířením DP a pokračování těžby v lomu Vitošov z důvodu oprávněné obavy ohrožení zdrojů pitné vody. Hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí. Způsob navrhované těžby je

v rozporu s národní strategií ochrany a udržitelnosti vodních zdrojů a zadržování vody v krajině.

Vypořádání:

Ve vyjádření je uvedeno, že obec Dubicko nesouhlasí se záměrem.

Obává se o nezadržení vody v krajině a o zachování zdrojů kvalitní pitné vody, které se nachází v blízkosti DP Vitošov.

K zadržení vody v krajině lze konstatovat, že voda z krajiny zcela nezmizí. Voda zčásti nateče přes propustné štěrkopísky z koryta řeky Moravy do kvartérního kolektoru, a na jiném místě zase z kolektoru do řeky. Zčásti však skutečně odteče povrchovým tokem. Zde je nutné připomenout, že podzemní voda i v současné době dobývacím prostorem protéká, aniž je v posuzovaném prostoru využívána k jímání, a je ve vzdálenější oblasti buď drénována do toku Moravy, nebo napájí kolektor rajónu Mohelnické brázdy.

Na základě přílohy č. 5 k Dokumentaci je zřejmé, že pokles hladiny podzemní vody bude spíše lokální v blízkosti lomu (viz obr. č. 7.6 na str. 37 Hydraulického a hydrologického modelu).

Obec Dubicko je vzdálena cca 3 km jižně od lomu Vitošov a v takovéto vzdálenosti není reálné jakékoli ovlivnění hladiny podzemní vody zahloubením lomu. Jímací území Bohuslavice - Háje je cca 5 km jižně od lomu, jímací území Zábřeh – Lesnice pak cca 2,5 km severně od lomu.

Ve svém vyjádření obec opírá své obavy o citace z Dokumentace EIA a odborných příloh.

K odrážce (- Hydrogeologické poměry...) – Vápence umožňují snadnou infiltraci vod průlinovým prostředím štěrkopísčitých sedimentů Mohelnické brázdy (Vybíral, 1991). Atmosférická voda může do vápenců také snadno infiltrovat. Případné volné krasové dutiny vitošovských vápenců představují preferenční cesty proudění podzemních vod (Čurda a kol., 2001). Vápence jsou ale východně omezeny zelenými břidlicemi s nižší propustností. Východní okraj ložiska je tvořen výchozy puklinově slabě propustných hornin a jejich eluvii. Západní omezení je dáno zvyšujícím se výskytem slabě propustných nevápencových hornin. Zkrasovění vápenců se pohybuje jak nad hladinou podzemní vody, tak i pod ní, a pohybuje se v rozmezí od 9,9 do 25 %. Zkrasovění však nelze přímým vztahem ztotožňovat s propustností, vzhledem k výplni krasových dutin. Vitošovské vápence mají lokální význam pro dotaci podzemní vody do Mohelnické brázdy, v přirozeném režimu je dotace podzemní vody z lomu do sedimentární výplně Mohelnické brázdy max. 12 l/s (Pospíšil a kol., 2017). Komunikace podzemních vod mezi strukturou vitošovských vápenců a sedimenty Mohelnické brázdy byla řešena matematickým modelem, který míru ovlivnění režimu vod v sedimentární výplni Mohelnické brázdy srozumitelně definoval.

K odrážce (- Volná hladina...) (- Tyto boční...) Jak již bylo uvedeno výše, vápence jsou východně omezeny zelenými břidlicemi s nižší propustností. Východní okraj ložiska je tvořen výchozy puklinově slabě propustných hornin a jejich eluvii. Západní omezení je dáno zvyšujícím se výskytem slabě propustných nevápencových hornin. Volná hladina podzemní vody na ložisku koreluje s hladinou řeky Moravy a bývá obvykle zastižena v nadmořské výšce mezi 268 a 270 m n. n. (Vybíral, 1991). Zkrasovění vápenců se pohybuje jak nad hladinou podzemní vody, tak i pod ní,

a pohybuje se v rozmezí od 9,9 do 25 %. Zkrasovění však nelze přímým vztahem ztotožňovat s propustností, vzhledem k výplni krasových dutin. Hydrogeologické vrty, provedené v rámci speciálního hydrogeologického průzkumu, nedoložily, že by vyskytující se krasové dutiny sloužily jako preferované cesty proudění podzemních vod mezi vápenci a sedimentární výplní Mohelnické brázdy, a mohly by způsobit významnější vlivy na okolní vodní režim.

K odrážce (- Hladina podzemní...) Zvodnění ložiska je závislé na atmosférických srážkách a dotacích z bočních příronů z okolního prostoru, omezeně i ze strany od Mohelnické brázdy. Zvodnění není závislé na průtocích v povrchových tocích.

K odrážce (- Po ukončení...) Možnost odvádění důlních vod do povrchového toku bude doložena v navazujících řízeních zpracováním návrhu na stanovení podmínek pro vypouštění důlních vod, včetně způsobu kontroly množství a jakosti těchto vod.

K odrážce (- V příloze...) – množství odčerpané důlní vody odpovídá přítokům vody do lomové jámy, které jsou uvedeny jak v Dokumentaci EIA, tak v příloze č. 5 Hydraulický a hydrogeologický numerický model. Konkrétně model stanovil množství vod natékajících při zahloubení na kótu 226 m n. m. na 17,9 l/s, tedy o něco méně, než činily závěry hydrogeologických podkladů (22 l/s) k původní Dokumentaci EIA (2018). Dále autorka Dokumentace EIA komentuje odvádění důlních vod v kapitole D.1.4. Část důlních vod bude využita v technologickém procesu úpravy suroviny. Vypočtené hodnoty jsou tedy na straně bezpečnosti.

K odrážce (- V tabulce...) – v Hydrogeologických podkladech v příloze původní Dokumentace EIA (2018) bylo množství odváděných vod stanoveno na přibližně 22 l/s + vody srážkové v množství max. 1500 m³/ha. Nově zpracovaný numerický hydraulický a hydrologický model toto množství upřesnil na uvedenou nižší hodnotu.

K odrážce (- Výpočty hydrologických...) - pokud by šlo o srážkově podlimitní rok, je zřejmé, že i potřeba čerpání důlních vod by byla nižší, a to v důsledku nižších vstupů dešťových event. podzemních vod do lomové jámy. Meziroční změny srážkových úhrnů se na výsledcích numerického modelu neprojeví. Jedná se o hodnocení vodního režimu a jeho změny, tj. o prognózu průměrných vlivů na hydrogeologickou strukturu. Změny úhrnů srážek se projeví kolísáním úrovní hladin podzemní vody i bez vlivů těžby. Ovlivnění vodního režimu vlivem těžby v závislosti na změnách intenzity srážek, bude možné definovat s využitím výsledků dlouhodobého monitoringu, včetně skutečných přítoků do těžebny v průběhu zahloubení.

Ke konstatování k Čerlince bez komentáře.

V rámci podmínek závazného stanoviska EIA je navržena řada opatření. Obec Dubicko, stejně jako dotčené okolní obce, budou pravidelně informovány o výsledcích monitoringu v závislosti na zahlubování a též o výsledcích pravidelné aktualizace modelu s ohledem jak na výstupy z monitoringu, tak i na postup těžby. Díky tomuto opatření bude zřejmý jak aktuální vliv těžby na okolí, tak aktualizované predikce přítoků vod do těžebny či predikce vlivů těžby na režim podzemních vod v dotčeném území. Je třeba uvést, že provozní čerpání důlních vod je záležitostí sice dlouhodobou, ale z hlediska protékajících podzemních vod je zásah do vodního režimu vratný, a to obdobím ukončení čerpání důlních vod po ukončení těžby. Dále se jedná o vliv z hlediska rozsahu omezený, nezasahující do zástavby obcí či míst jímání vod k hromadnému zásobování obyvatelstva pitnou vodou.

12. Vyjádření Vodovodu Pomoraví

Představenstvo Vodovodu Pomoraví, svazku obcí, na své 126. schůzi dne 19. 2. 2019 projednalo uvažované rozšíření dobývacího prostoru a pokračování těžby v lomu Vitošov.

Po prostudování dokumentace Vodovod Pomoraví, s.o. nesouhlasí s rozšířením DP a pokračováním těžby lomu Vitošov, kdy technologie suché těžby je založena na odčerpávání důlních vod a jejich odvádění do Vitošovského náhonu (Loučky) bez toho, aniž by tyto vody byly zadrženy v krajině.

V současné době se klade důraz na zadržení vody v krajině a navržený způsob těžby je v rozporu s touto národní strategií. K tomuto řešení zadržení vody v krajině nás vede obava o zachování našich zdrojů kvalitní pitné vody, které se nachází v blízkosti DP Vitošov.

V současné době má Vodovod Pomoraví zdroje pitné vody a kontrolní vrty v nedalekém prameništi Bohuslavice, Líbivá a Lukavice.

Dle našeho názoru dokumentace řádně nevyvrací naši obavu, že v případě rozšíření DP dojde ke snížení hladiny vody v našich zařízeních a zároveň dojde i ke zhoršení její kvality.

Vzhledem ke zkušenostem z posledních let, kdy se značně snížilo množství srážek během roku, které mají vliv na hladinu podzemních vod, je dle našeho názoru zcela proti zájmům nejen nás jako vlastníka sousedních vodních zdrojů, ale i sousedních obcí, Olomouckého kraje a potažmo i našeho státu, povolit komukoliv dobrovolné odčerpávání podzemních zdrojů vody a jejich následné vypouštění do vodoteče.

Rozšířením DP a dalším pokračováním těžby v lomu Vitošov bychom se mohli dostat do situace, kdy budou nenávratně znehodnoceny zdroje pitné vody v okolí lomu, a proto Vodovod Pomoraví, svazek obcí s navrženým rozšířením důlního prostoru a pokračováním těžby v lomu Vitošov nesouhlasí.

Vypořádání:

Vodovod Pomoraví, s.o. nesouhlasí se záměrem a obává se o nezadržení vody v krajině v důsledku vypouštění důlních vod do Vitošovského náhonu. Vodovod Pomoraví, s.o. se obává o zachování jejich zdrojů kvalitní pitné vody v nedalekém prameništi Bohuslavice, Líbivá a Lukavice a v kontrolních vrtech v důsledku nedostatečného zadržení vody v krajině.

S tvrzením, že Dokumentace EIA řádně nevyvrací obavu ze snížení hladiny vody v jejich zařízeních, v důsledku čehož dojde i ke zhoršení kvality vody nelze souhlasit (viz Dokumentace EIA a příloha č. 5 k dokumentaci). Z těchto dokumentů zpracovaných předními odborníky v oboru matematického modelování proudění podzemních vod (Ing. Jiří Beránek, Prof. Ing. Naďa Rapantová, CSc. a kol.) je zřejmé, že pokles hladiny podzemní vody bude spíše lokální v blízkosti lomu (viz obr. č. 7.6 na str. 37 Hydraulického a hydrologického modelu).

Vliv na využívané jímací objekty a zdroje zásobování nebude žádný, resp. nebude možné jej ve vzdáleném okolí kvantifikovat. Vypouštěním vody do Vitošovského náhonu nedojde k její úplné ztrátě z krajiny. Dotace vody z Moravy a přilehlého krystalinika a paleozoika do kolektoru Mohelnické brázdy je tak velká, že vliv na bilanci podzemních vod bude hodnotitelný až v pozdějších fázích zahloubení, a to

pouze v bezprostřední blízkosti zahloubení (viz obr. č. 7.6 na str. 37 Hydraulického a hydrologického modelu). Podstatné je, že kubatury vypouštěných důlních vod budou sledovány, dokladovány, a že bilanci odtoků bude v případě potřeby možné provádět i kontrolně nezávisle na těžební organizaci, neboť výsledky budou předávány definovanému okruhu dotčených subjektů.

Komentáře ohledně nenávratného znehodnocení zdroje pitné vody v okolí lomu jsou nepodložené. Zdroje jsou více než dostatečně daleko od plochy, která může být reálně ovlivněna zahloubením lomu. Jímací území Bohuslavice - Háje je cca 5 km jižně od lomu, prameniště Líbivá a Lukavice ještě dále od lomu. Bilančně nedojde k nenávratnému poškození zdrojů pitné vody v okolí lomu. Ovlivnění hydrogeologické struktury je vázáno na období čerpání důlních vod. Po ukončení těžby vody čerpány nebudou.

Obavy obcí ve svazku a Vodovodu Pomoraví, s.o. jsou pochopitelné. I z tohoto důvodu je nutné, aby Vodovod Pomoraví s. o. byl pravidelně informován o výsledcích monitoringu v závislosti na zahlubování a o výsledcích pravidelné aktualizace modelu s ohledem jak na výstupy z monitoringu, tak i na postup těžby. Díky tomuto opatření bude zřejmý jak aktuální vliv těžby na okolí, tak aktualizované predikce přítoků vod do těžebny či predikce vlivů těžby na režim podzemních vod v dotčeném území.

V rámci návrhu podmínek stanoviska EIA je navržena řada opatření a jedním z opatření pro těžební organizaci bude i povinnost informovat potencionálně dotčené subjekty či takové subjekty, které se budou za dotčené považovat.

13. Vyjádření ČSOP Šumperk

1. Na str. 74 dokumentace je uveden výčet zvláště chráněných živočichů, které mohou být záměrem ovlivněny. Jedná se o druh *Bombus* sp. — čmelák a *Formica* sp. — mravenec. Oba patří do třídy hmyzu. V posledních letech dochází k razantnímu úbytku hmyzích druhů, které zásadním způsobem ovlivňují opylování rostlin. Negativní trend je způsoben změnou krajiny v důsledku jejího hospodářského využívání. Mravenci mají nezastupitelné místo při udržování vyváženého ekosystému. Autor dokumentace v odst. D.I.7 uvádí, že záměr bude mít na uvedené zvláště chráněné druhy minimální negativní vliv. Dle našeho názoru, s přihlédnutím k povaze záměru, tj. rozšíření jednoho z nejzřetelnějších lidských zásahů do krajiny v regionu, je nutné k možnému ohrožení zvláště chráněných živočichů záměrem přistupovat s co největší obezřetností a předběžnou opatrností. Dle našeho názoru by měly být v dokumentaci jasně definovány postupy, jak při samotných terénních úpravách eliminovat případné ohrožení zvláště chráněných druhů na lokalitě se vyskytujícími (v místě záměru byl zaznamenán i výskyt řady zvláště chráněných obratlovců). Před zahájením terénních úprav (skrývky) by měl být proveden odborný biologický průzkum s případným navazujícím záchranným transferem. V případě provádění skrývky po etapách je nutné tento průzkum provádět před každou samostatnou etapou.

2. V odst. D.I.7 je řešen vliv vypouštění důlních vod do Vitošovského náhonu. Autor dokumentace uvádí, že případný negativní vliv snížení obsahu kyslíku v náhonu je možné řešit provzdušněním důlních vod před jejich vypouštěním. V dokumentaci se nám nepodařilo zjistit, jak bude negativní vliv snížení obsahu kyslíku monitorován. Proto s přihlédnutím k živočichům, kteří byli v minulosti v uvedeném toku zjištěni (střevle potoční, rak říční) je dle našeho názoru nutné toto provzdušnění zajistit od případného zahájení vypouštění důlních vod do uvedeného toku.

Závěrem chceme zdůraznit, že byt' zemními pracemi spojenými s případnou realizací záměru vzniknou v lokalitě nové biotopy pro možné zvláště chráněné druhy, jsou ty stávající dle zákona chráněny. Proto povolení zásahu do těchto biotopů musí být jednoznačně kompenzováno velice vstřícným a obezřetným přístupem k případným zvláště chráněným živočichům na lokalitě v okamžiku prací se vyskytujícím. V případě záchranného transferu je nutné vytvořit co nejvhodnější podmínky na nové lokalitě pro přežití a rozmnožování přemístěných jedinců.

Vypořádání:

Ad.: 1) s přístupem s co největší obezřetností a předběžnou opatrností se souhlasí. Proto ČSOP navrhované doprůzkumy před jednotlivými etapami záměru (pokud tedy nedojde ke skrytí najednou) jsou zakotveny v podmínkách závazného stanoviska EIA. Dále v podmínkách EIA zakotvena potřeba konzultace s Krajským úřadem, kdy bude precizován potřebný rozsah výjimky z OP pro ZCH druhy a navržena potřebná opatření.

Lze souhlas i s námitkou, že v rámci dokumentace EIA nebo přílohy č. 6 (Biologického průzkumu) mohlo být navrženo, jak eliminovat rizika pro jednotlivé ZCH druhy živočichů. Je však třeba pamatovat na to, že ne vždy je zcela konkrétní podmínky vhodné do kapitoly D.IV. Dokumentace EIA nebo přímo do závazného stanoviska EIA uvádět, protože teprve v rámci navazujícího řízení o výjimce z OP pro zvláště chráněné druhy budou konkrétní podmínky, opatření a postupy přesně stanoveny příslušným orgánem ochrany přírody. Případná opatření navržená v kapitole D.IV či ve stanovisku EIA by tak nemusela být v souladu s opatřeními jež navrhne příslušný orgán ochrany přírody v rámci budoucího řízení. Dalším důvodem je i aktualizace dat v rámci doprůzkumu nebo doprůzkumů.

Ad.: 2) Nutnost provzdušnění důlních vod před jejich vypouštěním do Vitošovského náhonu bude zjištěna na základě výsledků rozborů. Zahájení vypouštění důlních vod do uvedeného toku bude postupné a v prvních fázích nepůjde zdaleka o max. předpokládané objemy. Bude tudíž dostatek času na provedení rozborů a rozhodnutí, zda je toto opatření třeba provádět nebo kdy k němu bude přistoupeno. Každopádně v podmínkách stanoviska EIA je toto opatření ustanoveno.

S konstatováním o vstřícném a obezřetném přístupu k ZCH živočichům v okamžiku prací a nutností vytvoření co nejvhodnějších podmínek na novém stanovišti nelze než souhlasit.

Monitorování vod ve Vitošovském náhonu by kromě obvyklých stanovení, vyplývajících z Nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, mělo zahrnovat i ukazatele kyslíkového režimu. Pro možnost vyhodnocení budou pro daný účel monitorovány vody nad místem vypouštění důlních vod, a min. v 1-2 profilech pod tímto místem. Četnost a rozsah sledování bude zahrnuto do podmínek pro vypouštění důlních vod a bude v návazných řízeních součástí podmínek, daných příslušným vodoprávním úřadem.

Veřejné projednání (19.3.2019, Kino RETRO, Zábřeh)

1) Starosta obce Dubicko

- Nejsou připomínky k těžbě, ale k technologii těžby, která je založena na odčerpávání vody.
- Princip zachování hmoty, hybnosti a energie, přiteče cca 19 l vody za sekundu, ale tazatel postrádá v dokumentaci EIA údaj, kolik je třeba odčerpat vody?
- Hladina spodní vody 270 – 268 m n. m., což při výšce 1. etáže 8 – 16 m, bude již první etáž pod úrovní spodní vody?
- Vznikne 20 ha vodní plocha s odvodem do vodoteče. Jakým způsobem bude odváděna voda, jestli to bude místo vypouštění nad úrovní spodní vody? Tedy ze zahloubení?
- Výpočty modelů byly provedeny pro srážkově normální rok. Tazatel uvádí, že na stanici ČHMÚ v Dubicku byl v roce 2018 úhrn srážek pouze 480,5 mm. V EIA se uvádí, že hladina podzemní vody je ovlivňována i povrchovou vodou, tedy tazatel se domnívá, že podklady ze kterých se vycházelo dnes už nejsou reálné.
- Otázka ke kvantifikaci poklesu hladiny podzemní vody, domnívá se, že v dokumentaci není specifikován pokles (např. o metr, dva ...)?
- Obava o zdroje vody v Bohuslavicích, s ohledem na odvod vod do povrchové vodoteče.

Odpověď (RNDr. Pospíšilové, Ing. Žídková, Ing. Charouzek, RNDr. Koroš)

- Komentována byla míra poklesu hladiny podzemní vody s názorným vysvětlením na obrázku č. 7.6. z Hydraulického a hydrologického numerického modelu, z něhož je naprosto jasná míra poklesu v řešeném plioleptocenním kolektoru, kde jsou zdroje zásobování pitnou vodou.
- Byl vysvětlen monitorovací systém v oblasti s ohledem na potřebu využití dlouhodobých dat pro modelování. Monitoring rozkvy hladin podzemních vod v závislosti na srážkách je podrobně znám, monitorovací systém monitoruje HPV po 10 minutách. Monitoring probíhá již 20 let a bude pokračovat dále.
- Těžba půjde od severu k jihu, byl vysvětlen způsob těžby po „2 etážích“, kdy 1. etáž bude těžena a 2. etáž bude sloužit jako jímka na čerpané vody a bude sloužit k odčerpávání. Tzn. HPV (268 – 270 m n. m.) je už v úrovni paty první etáže (275 – 267 m n. m.), pokud nebude z provozních důvodů 1. etáž rozdělena, aby byla těžena zčásti za sucha bez potřeby čerpání důlních vod. Pokud by nedošlo k rozdělení a byla těžena 1. etáž na celou mocnost, budou důlní vody svedeny do jímky (do počvy 2. etáže).
- Co se týče poklesu hladiny podzemní vody, je to v modelu bilancováno při celoplošném zahloubení. Vysvětlení bylo podáno i k rozpuštění a transmisivitě vápencového tělesa.
- Vysvětlení k množství odčerpávané vody, kdy část bude využívána v technologickém procesu a zbytek bude vypouštěn přes kalové jezírko. Přítok bude 19 l/s, malá část bude využita technologií (k čemuž se dnes používá voda z areálového zdroje) a zbytek do vodoteče. Dále bylo vysvětleno, že nebude

vypouštěna voda z krajiny pryč, ale bude pouštěna do povrchového toku protékajícího Mohelnickou brázdou.

- Vysvětleno bylo, že po využití části vody pro technologické účely bude vypuštěno cca 18 l/s. Bylo odkázáno na výsledky matematického modelování.

- Vysvětleno bylo, z jakých podkladů se vycházelo pro původní dokumentaci EIA, kdy se uvažovalo s většími objemy vypouštěné vody a z jakých upřesněných aktuálnějších údajů pro současnou projednávanou a doplněnou dokumentaci EIA.

- Bylo upřesněno, jakým způsobem bude přistoupeno k formování podmínek v rámci posudku a závazného stanoviska. Odkázáno bylo na podmínky dokumentace EIA, které budou dále blíže specifikovány. Vysvětlen byl pojem „významná odchylka v rámci monitoringu kvality a výšky hladiny podzemních vod“. Vysvětleno bylo, že konkrétní odchylka modelovaných hodnot (předpokladu) od skutečných změřených hodnot při těžbě bude stanovena vodoprávním úřadem v navazujícím řízení. V případě větší odchylky bude další postup (např. omezení těžby, zastavení těžby) stanoven vodoprávním úřadem. Konkrétní odchylka nebude stanovena v rámci závazného stanoviska.

- Odvod vody z těžebního jezera, zpracovatelka EIA vysvětlila odvod vod z těžebního jezera v průběhu těžby. Po ukončení těžby voda z jezera odváděna nebude.

- Podrobně byly vysvětleny geologické a hydrogeologické vlastnosti dotčeného území v souvislosti s problematikou ochrany podzemních vod i otázka množství srážek pro účely výpočtu hydrologických modelů.

Vypořádání:

Otázky byly odborně vysvětleny jednotlivými zpracovateli.

V rámci VP bylo konstatováno, že je třeba, aby byly obce informovány v průběžných zprávách o výsledcích monitoringu, odchylkách s ohledem na modelové předpoklady, míře vlivů, aby obec mohla posoudit, zda vše odpovídá realitě. Informován musí být též vodoprávní úřad.

Dále jsou otázky zástupce obce Dubicko komentovány i výše ve vypořádání Vyjádření obce Dubicko ze dne 29. 1. 2019.

2) Občan obce Bohuslavice

- Úřad územního plánování upozornil na CHOPAV a nevylučuje kolizi mezi těžbou vápence a zásobami podzemních vod. Jak se uplatňuje § 13 zákona č. 17/1992 Sb.?

- Opatření, když poklesne HPV pod určitou mez, zda dojde k okamžitému omezení těžby?

Odpověď (Ing. Žídková, RNDr. Pospíšil ml., RNDr. Koroš)

- ÚÚP se nevyjadřoval na základě dokumentace EIA, ale na základě žádosti, kdy ÚÚP neměl k dispozici závěry doplněné dokumentace EIA.

- Neustálým monitorováním, aktualizací modelu, sledováním se předejde nevratnému poškození nebo vážnému poškození ŽP. Pokud by došlo k neočekávaným poklesům HPV, je to možno díky monitoringu zachytit včas, aby nedošlo k poškození.

- Vysvětleno bylo, že pokud by došlo k poklesu HPV pod určitou sjednanou mez, těžba přestane se zahlubováním, resp. s odčerpáváním důlní vody. Těžba v lokalitě bude dále prováděna na vyšší etáži.

- Model bude aktualizován a porovnán s prognózou na základě dat z monitoringu, dat z čerpání důlních vod aj.

Vypořádání:

Otázky byly odborně vysvětleny. Průběžné vyhodnocování výsledků monitoringu musí zohlednit, zda vlivy na okolí odpovídají modelovým prognózám. V případě že by tomu tak ve skutečnosti nebylo, musí být zpracován návrh řešení.

Dále jsou otázky zástupce obce Bohuslavice komentovány i výše ve vypořádání pod Vyjádřením obce Bohuslavice ze dne 14. 2. 2019.

3) Zástupci Úřadu územního plánování Zábřeh

- Otázka krasových jevů v souvislosti s nakoupenými veřejnými daty ČGS (Geofondu) pro potřeby Územní studie krajiny, konkrétně údaje z vrtů, kde byly popsány dutiny. V popisu vrtu se nemluví o žádných výplních. Obava o nátok podzemních vod pod tlakem z těchto dutin. Obava o věrohodnost dat.

Odpověď (RNDr. Pospíšil st., prom. geolog Petr Štos, RNDr. Koroš)

Vrt V202 s dutinami je RNDr. Pospíšilovi znám, jde o vrt vrtaný RNDr. J. Vybíralem. Vrt byl zakonzervován, dokumentace k němu existuje a je známá RNDr. Pospíšilovi. Na vrtu dnes stojí stavba, proto byl vyvrtán nový strukturní vrt a zdokumentován byl ČGS. Nový vrt HV 203 má zcela jinou stavbu než v uvedeném vrtu V202. Dále je vyvrtán vrt HV 203 a pod úrovní 226 m n. m. neogenní sedimentární výplň jílovitého charakteru s velice nízkou průtočností.

Byla provedena gravimetrická měření, měření georadarem a měření elektricky a kerná stavba je přesně známá.

Popisy vrtů, prezentované na veřejném projednání, byly schematické. Proto byla zpochybněna jejich vypovídací schopnost. Výsledky hydrogeologických vrtů umožnily, aby byly známy hydraulické vlastnosti výplní, tj. zda mohou být zdrojem vysokých přítoků vod do ložiska.

V poznámce uvádí prom. geolog Petr Štos, že v době vrtání a popisování vrtů byl zaměstnancem Geologického průzkumu Brno. Osobně se účastnil vrtných prací a vrtalo se nárazovotočivě, kdy občas chyběl výnos jádra. Způsob vrtání s výplachem také zkreslil charakter krasových výplní, jemné frakce se vlivem výplachu při výnosu vrtného jádra vyplavují.

RNDr. Koroš upozornil, že ÚÚP získal zkrácené popisy vrtů, a že anotace do počítačového záznamu jsou zjednodušené. Je třeba se obrátit na původní úplné popisy vrtů.

Vypořádání:

Z úplného popisu vrtu V202 je zřejmé, že interpretace zkráceného popisu vrtu V202 při VP byla chybná a volné dutiny vrt neobsahuje. Zkrácená data z veřejného přístupu jsou zjednodušená a neobsahují údaje o výplni dutin.

Na základě úplného popisu vrtu je zřejmé, že vrt dutiny obsahuje, avšak s výplněmi. Konkrétně byly dutiny zaznamenány:

- od 40,1 do 41,2 m vrtu: štěrkopísek v dutině vápence s částečně opracovanými zrny křemene bílého a žlutého a s nehojnými úlomky kvarcitu, prachovce a vápence do 6 cm.
- od 53,5 do 53,7 vrtu: dutina vyplněná valouny křemene, rul. a křídových pískovců zaoblených do velikosti 3 cm
- od 68,7 do 72,0 vrtu: štěrkopísek v dutině vápence, tvořený částečně opracovanými úlomky o velikosti do 3 cm a tvořený převážně bílým a slabým křemenem, rul a křídových pískovců narezavělých, slídnatých a vápenců.

Způsob vrtání s výplachem zkreslil charakter popisu krasových výplní, jemné frakce se vlivem výplachu při výnosu vrtného jádra vyplavují. Lepší poznatky mají výsledky hydrogeologických vrtů, které umožní stanovit skutečné hydraulické vlastnosti prostředí (tj. zda je či není významně propustné). Hydrogeologický průzkum nedoložil významnou propustnost mezi západním okolím těženého ložiska a prostředím sedimentární výplně Mohelnické brázdy.

Dále je třeba zdůraznit potřebu striktního plnění legislativních požadavků. Konkrétně § 10 zákona č. 114/1992 Sb., kdy v odstavci 5) je uvedeno: „Zjištění jeskyně při dobývání nerostných surovin nebo při provádění geologických prací je osoba oprávněná k dobývání nebo osoba provádějící geologické práce povinna bezodkladně oznámit orgánu ochrany přírody. Osoba oprávněná k dobývání je též povinna po nezbytně nutnou dobu, pokud nebude ohrožena bezpečnost a ochrana zdraví při práci, zastavit dobývací činnosti, které by mohly poškodit zjištěnou jeskyni, a na své náklady zajistit dokumentaci jeskyně“.

4) Občan obce Lukavice

- P. Velický sdělil nesouhlasné stanovisko občanů obce Lukavice, obce, jenž není dotčenou obcí. Sdělil stanovisko, že občanům je bližší kvalitní pitná voda než vápenec. Dále sdělil obavy občanů o vodu v důsledku zahloubení.

Odpověď (Ing. Ston)

Sdělil stanovisko těžaře, že zcela jistě nikde nezaznělo ze strany těžební organizace, že by upřednostňovala vápenec nad vodou.

Vypořádání:

Bez komentáře.

5) Občan obce Leština

- Otázka trhacích prací a vlivů souvisejících s tím. Obava o vodu.

Odpověď (Ing. Žídková, Ing. Hrbek)

Vysvětlila vliv trhacích prací s odkazem na přílohu č. 7a a 7b dokumentace EIA.

Zdůraznila dlouhodobost monitorování, hmatatelnost dat a nutnost dalšího pokračování v monitorování.

Ing. Hrbek (závodní lomu Vitošov) vysvětlil způsob trhacích prací. Vysvětlil, že na základě měření a po dohodě s OBÚ se stanovuje max. nálož. Zodpovědnost za důlní škody je na těžební organizaci.

Vypořádání:

Zákon č. 44/1988 Sb. (horní zákon), konkrétně § 36 řeší důlní škody. Samotná náhrada důlních škod je řešena následujícím § 37 horního zákona. Vliv na vody byl definován matematickým modelováním a bude předmětem monitorování.

6) Zástupce veřejnosti

- Otázka ohledně hranice poklesu spodní vody a opatření k omezení klesání vody, sankce za případnou další těžbu.

Odpověď (Ing. Charouzek, RNDr. Koroš)

Konkrétní hranici při VP odmítl zpracovatel posudku stanovit, vysvětleno bylo, že je třeba se s touto otázkou v rámci vypracování posudku podrobně zabývat a v rámci podmínek závazného stanoviska je třeba věc ošetřit tak, aby bylo zaručeno, že v případě odchylky modelových hodnot od skutečnosti při těžbě bude zaručeno, že nedojde k významnému ovlivnění.

Byl zmíněn obrázek č. 7.6. z Hydraulického a hydrologického numerického modelu, z něhož je naprosto jasná míra poklesu v řešeném plioleistocenním kolektoru. Hranice ovlivnění by se neměla řádově od této modelové situace lišit.

Vypořádání:

Podmínky navržené v závazném stanovisku zaručují důsledné sledování HPV, vypouštěných důlních vod, vyhodnocování situace, aktualizaci modelů a informování jak vodoprávního úřadu, tak dotčených obcí o důsledcích těžby. Zprávy o monitorování, podložené aktualizací modelu, musí obsahovat popis vlivů, změn, a v případě odchylek od prognóz musí navrhnout řešení.

7) Zástupce veřejnosti

- Proč se má těžit vápenec ve Vitošově event. jinde, když je ho v Prachovicích na 1 – 2 století těžby? Otázka dosahu depresního kužele.

Odpověď (Ing. Ston, Ing. Žídková, Ing. Hrbek)

Nelze srovnávat vápenec z Prachovic na výrobu cementu s vápencem vysokoprocenním.

Byl znovu zmíněn obrázek č. 7.6. z Hydraulického a hydrologického numerického modelu, kde je zřejmý dosah poklesu HPV.

Byla zmíněna posloupnost těžby, postupnost zahlubování a s tím související postupnost potřeby čerpání vod, jejich postupný nárůst, kdy bude dostatek času vše kontrolovat a vyhodnocovat. Jde o záměr na 20 let. Při zahloubení 1. etáže na celou mocnost je předpoklad, že se půjde do cca 2 m pod HPV.

Zástupce oznamovatele dále uvedl, že pokud by přítoky byly jiné než v modelu, že těžební organizace by nebyla schopna vodu odčerpávat a muselo by dojít k omezení těžby v zahloubení. Nebylo by reálné, resp. ekonomické, těžit s vysokými náklady na čerpání vod.

Vypořádání:

Otázky tazatele byly zodpovězeny.

8) Předseda představenstva Vodovodu Pomoraví, svazku obcí

- Obavy o vrty, zdroje vody. Proč není v obrázku č. 7.6. z Hydraulického a hydrologického numerického modelu uveden směr proudění a pokles HPV i ve směru k Hrabové (k jihu).
- Hluková zátěž – zda není v současné době resp. při realizaci záměru nebude překračována hladina hluku z provozu.
- Zda je možno požádat o opatření, kdy by nějaká vodní plocha zadržela vodu v krajině, myšleno v okolí lomu?

Odpověď (Ing. Žídková, RNDr. Pospíšil st., Ing. Charouzek)

Ing. Žídková vysvětlila, že lom je součástí stávající hlukové zátěže (pozadí) a hluková studie řeší jen část, související s činností v samotném lomu. Doporučila ověřit vše měřením po dohodě s KHS. Z hlediska zátěže větší podíl tvoří doprava než hluk z provozu v lomu. Ing. Žídková vysvětlila oprávněnost použití korekce na starou hlukovou zátěž. Doprava z lomu je významná, avšak nedochází k překračování

RNDr. Pospíšil obsáhle vysvětloval, že DP nebude dotěžován k jihu a tudíž vliv k jihu se prakticky neprojeví. Přítoky z jihu a ze severu do lomové jámy budou minimální, k jihu ani k severu nebude dotěžováno k okrajům jiných geologických struktur a tudíž nemůže dojít k projevům poklesu HPV v těchto partiích. Jde o geologicky jiné struktury s jílovitě zvětrávajícími horninami, s nižší propustností než ve vápencovém ložisku.

Až se otevře HPV v lomu, bude možné model optimalizovat. Je třeba klást důraz na další podrobný monitoring, s čímž investor jednoznačně počítá.

RNDr. Pospíšil vyloučil ovlivnění vody v Leštině i v Bohuslavicích.

Odčerpaná voda neodteče pryč, ale Lužním potokem do Moravy. Vysvětlen byl mechanismus vzezování vody do kolektoru štěrkopísků z vodotečí.

Ing. Charouzek vysvětlil, že tvorba vodního útvaru (zasakovacího poldru apod.) není předmětem projednávaného záměru. Nikde v dokumentaci EIA nejsou blíže specifikovány parametry takového poldru, nejsou vyhodnoceny vlivy s tím související. Dále upozornil na potřebu přípravy projektu pro případný poldr, kdy je třeba řešit např. i pozemkové poměry a nedoporučil spojovat posuzovaný záměr s tvorbou poldru v rámci jednoho řízení.

RNDr. Koroš upozornil na stav po ukončení těžby pod HPV, kdy dojde i k ukončení čerpání důlních vod a upozornil na problematiku z jiné lokality, kdy právě ukončení čerpání způsobí řadu problémů (negativní vlivy na ZCH druhy, které biotop dotovaný důlní vodou osídlily apod.).

Vypořádání:

Obrázek z Hydraulického a hydrologického numerického modelu č. 7.6. Snížení hladin podzemních vod v plioleistocénním kolektoru v reakci na zhloubení těžby na kótu 226 m n.m. (v prostoru HGR 1610 jsou zobrazeny izolinie hladin a vektory proudění podzemních vod coby výsledek simulace stávajícího stavu) uvádí ovlivnění právě jen plioleistocénního kolektoru. Neuvádí další okolní struktury mimo štěrkopísky, kde nejsou v relativní blízkosti lomu evidovány žádné odběrné zdroje vod, vyjma zdroje ve vlastnictví Vápenky Vitošov. Obrázek tedy znázorňuje pouze snížení hladiny při max. zahloubení na kótu 226 m n. m. v štěrkopíscích.

CHOPAV „Kvartér řeky Moravy“ se týká plioleistocenní sedimentární výplně Mohelnické brázdy. Všechny modelové výpočty musí tedy vycházet z hydraulického propojení této zvodně s korytem Moravy a jeho dnešních hlavních přítoků. Vodárenská využitelnost pro pitné účely je dána kvalitou čerpané surové vody.

V širším okolí DP vykazuje plioleistocenní zvodně zhoršenou kvalitu (vysoký obsah Fe a Mn). Skalní podklad devonských hornin v severním, západním a jižním předpolí DP má realizovaným komplexem geofyzikálních měření prokázanou zlomovou stavbu hrástového typu bez krasové propustnosti.

Je prokázáno vrtů HV 301, 302 a 303, že skalní podklad za 2. okrajovým zlomem nepřekrývají čisté vitošovské vápence, které jsou předmětem lomové těžby. Jde prokazatelně o zlomově rozčleněné kry devonských karbonátů s vložkami břidlic a tufitů, které jsou překryty jíly s vložkami jílovitých písků s nízkou transmisivitou v řádové hodnotě při 0,1-1 m²/d. (vrt HV203 - 0,24 m²/d; vrt HV204 - 0,22 m²/d).

Po zlomových diskontinuitách skalního podkladu (hlavně v místech jejich křížení) vystupují teplé vody analogického typu jako v Bludově. Ty se rozhodně nepodílí na dotacích plioleistocenních zvodní s transmisivitou 10-1000 m²/d.

Pro zlomové diskontinuity v sekulární zóně zvodnění (i kdyby tam byly krasové kaverny) je možné zvažovat maximálně transmisivitu v řádové hodnotě 1 m²/d, resp. $q = 0,05 - 0,5$ l/s/m.

Hydraulický model (avšak nikoli hydrologický model) byl zpracován pouze pro plioleisoténní kolektor sedimentární výplně Mohelnické brázdy. Tímto hydraulickým modelem jsme byli schopni simulovat dosah deprese v důsledku zahloubení lomu pouze v plioleistocenním kolektoru. Ten byl přibližně 300 m od okraje lomu. Jinak řečeno, protože se hydraulický model netýkal jiných hornin než plioleistocenních, nemohl být pro výpočet dosahu deprese použit jinde než v plioleistocénu.

Hydrologický model sice byl zpracován i pro území mimo onen plioleistocén, avšak tímto modelem byla řešena pouze hydrologická bilance dvou dílčích povodí, ve kterých je situován dobývací prostor. Jinými slovy, tímto modelem jsme stanovovali, co se stane se srážkovou vodou, která nad těmito povodími spadne: jaká část bude evapo(transpi)rována, infiltrována do podzemních vod, nebo bude součástí povrchového odtoku. Tento typ modelů z principu nedokáže simulovat průběh hladin podzemních vod, natožpak vypočítat dosah deprese vyvolané v důsledku nějakého čerpání.

Kvalifikovaným odhadem, pak je možné stanovit dosah deprese prostou úvahou přes propustnost prostředí (transmisivitu či hydraulickou vodivost), která je v případě plioleistocenního kolektoru až o několik řádů vyšší, než v případě hornin krystalinika, tj. hornin mimo samotnou plioleistocenní sedimentární výplň Mohelnické brázdy. Z toho lze usuzovat, že i dosah depresního kužele vyvolaného zahloubením lomu by měl být v krystaliniku výrazně menší, než v plioleistocenních horninách. Přesná kvantifikace provedena nebyla, vzhledem k neexistenci jímacích objektů v uvedených směrech. Nebyl zahrnut vliv tektoniky (nejrůznějších diskontinuit, zlomů, puklin), které mohou plnit funkci preferenční komunikační cesty pro proudění podzemních vod a které tak mohou výrazně ovlivnit průběh depresního kužele. Tektonika je jeden z klíčových vstupů pro řešení vodní bilance a vůbec celkového vodního režimu zájmového území, včetně dosahů deprese v důsledku zahloubení lomu. Věrohodnost jakýchkoli výpočtů je obecně limitována věrohodností vstupních proměnných.

V rámci závazného stanoviska není navržena tvorba zasakovacích objektů resp. provedení záměru (zahlobení) není podmíněno tvorbou těchto objektů. V případě domluvy je možné v budoucnu na základě znalostí z otvírky HPV a na základě upraveného modelu k tomuto opatření přistoupit. Takové řešení však vyžaduje spolupráci všech zúčastněných (oznamovatel, hydrogeolog, obce, vodoprávní úřad) a bližší specifikaci parametrů a umístění zasakovacího či zasakovacích objektů. Dále je třeba důkladně zvážit důsledky na vzniklý ekosystém po ukončení čerpání důlních vod.

9) Zástupce veřejnosti

- Upozorněno bylo na zkušenosti z jiné lokality těžby štěrkopísku na odpar u otevření HPV a na nesouhlas s otevřením HPV při posuzovaném záměru.
- Poznámky ke kvalitě sčítání dopravy, ke změnám v hygienických limitech hluku z provozu v posledních 20ti letech.
- Poznámky k velkému objemu čerpání důlních vod, k tvorbě modelu pro větší hloubku (např. 200 m).

Odpověď (Ing. Žídková, RNDr. Pospíšil st., Ing. Ston)

Ing. Žídková ke sčítání dopravy uvedla, že doprava je v lokalitě ustálená a drobné výkyvy mezi jednotlivými dny jsou běžné.

RNDr. Pospíšil vysvětlil tvorbu modelů, z čeho se při tvorbě modelů vychází a jaké jsou přibližně přítoky podzemních vod v různých horninách.

Ing. Ston zdůraznil, že model připravoval tým prof. Ing. Rapantové, CSc. z Vysoké školy báňské, která patří v oboru modelování k předním kapacitám.

Ing. Žídková vysvětlila, že každý provozovatel je povinen reagovat na aktuálně platné zákonné limity a dodržovat je. Hluk je ustálený a vyhovuje limitům.

Vypořádání:

Odpar z volné hladiny podzemní vody bude nevýznamný. Při ploše 20 ha se jedná o množství vody 51 400 m³ ročně, v průměru 1,63 l/s. To je množství, které není schopné významně negativně ochudit strukturu Mohelnické brázdy, a měřitelným způsobem tento vliv nebude možné zaznamenat na využívaných jímácích objektech veřejného zásobování.

10) Zástupce veřejnosti (geolog)

- Upozornil na skutečnost, že ÚÚP obdržel z ČGS (Geofondu) 5 – 6 vrtů s neúplným popisem. Dále upozornil na to, že v rámci DP Vitošov bylo odvrtno 96 vrtů. Otázka směřovala na zástupce ÚÚP.
- Řečnická otázka, co by se stalo, i kdyby tam byl kras? Zástupce veřejnosti (geolog) si odpověděl a zdůvodnil otázku sám.

Reakce zástupce ÚÚP

Zdůvodnil, proč si vybral právě v úvodu VP prezentované vrty. Vybíral rozhraní vápenců a nivy Moravy.

Odpověď (Ing. Kudelová)

Šlo o řečnickou otázku resp. o názor.

Vypořádání:

Otázka věrohodnosti a vypovídací schopnosti geologické dokumentace byla odborným řešitelům při výpočtu zásob a při hydrogeologických průzkumech známa, a vypořádávali se s ní v rámci svých prací. Garanty správnosti hodnocení krasové problematiky jsou odpovědní řešitelé těchto úkolů. V rámci připomínek v rámci procesu EIA nebyly doloženy důkazy, které by závěry průzkumů zpochybnilly. Nejasnosti interpretací byly zpracovatelem dokumentace vysvětleny v rámci veřejného projednání a doplněním vysvětlení k připomínkám.

11) Starosta obce Hrabová

- Prosba na Vápenku Vitošov, aby při dalším měření hluku bylo provedeno měření v Hrabové, a to v místech určených panem starostou. Doposud se neměřilo v obci a hluk ze zpracování vápence je slyšitelný.

Odpověď (Ing. Charouzek)

Protože šlo původně o prosbu na Vápenku Vitošov a o hluk z provozované vápenky, doporučil jsem provést měření hluku z provozované úpravy vápence po dohodě obce přímo se zástupci vápenky. Zpracovatel posudku upozornil na fakt, kdy Vápenka Vitošov, jako zpracovatelský závod, je pod IPPC a provoz je povolen jiným rozhodnutím. Provoz úpravy vápence nebyl předmětem posuzování, vyjma provozu přímo v lomu. Pokud by šlo panu starostovi o provoz zdrojů z lomu (mimo IPPC), pak je samozřejmě vhodné akustickou situaci při provozu ověřit měřeními a podmínku navrhnout pro ZS.

Vypořádání:

Tato podmínka je v návrhu ZS zohledněna (viz. podmínka č. 16).

V závěru veřejného projednání Ing. Kamila Kudelová seznámila přítomné s dalšími kroky procesu posuzování vlivů na životní prostředí, které budou následovat bezprostředně po skončení veřejného projednání dle zákona, a konstatovala, že vlivy záměru byly projednány ze všech podstatných hledisek. Ujistila všechny přítomné, že veškeré připomínky shromážděné během procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí vč. připomínek z veřejného projednání budou náležitě zohledněny při formulování závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení předmětného záměru na životní prostředí.

Příslušný úřad se ztotožnil se závěry zpracovatele posudku při vypořádání jednotlivých připomínek k dokumentaci a při návrhu stanoviska.

Podstata všech vyjádření k Dokumentaci EIA a komentář k obsahu jednotlivých připomínek, respektive požadavků, vzešlých z těchto vyjádření, a jejich vypořádání jsou uvedeny v posudku v kapitole V. Vypořádání všech obdržených vyjádření k dokumentaci. Dále jsou v této kapitole uvedeny závěry z veřejného projednání.

Posudek je zveřejněn v Informačním systému EIA na internetových stránkách CENIA, česká informační agentura životního prostředí (<http://www.cenia.cz/eia>), a na stránkách Ministerstva životního prostředí (<http://www.mzp.cz/eia>), pod kódem záměru OV8243 v části Posudek.

Okruh dotčených územních samosprávných celků:

Olomoucký kraj
Obec Hrabová

Toto závazné stanovisko je vydáno dle § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jako podklad pro vydání rozhodnutí v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) zákona.

Platnost tohoto závazného stanoviska je 7 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s § 9a odst. 4 zákona.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku není podání samostatného odvolání přípustné. V souladu s ustanovením § 149 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, je toto závazné stanovisko přezkoumatelné na základě odvolání podaného proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení, které bylo podmíněno tímto závazným stanoviskem.

Bc. Ing. František Ondráš

ředitel odboru výkonu státní správy VIII

podepsáno elektronicky

Dotčené územní samosprávné celky ve smyslu § 16 odst. 3 zákona **neprodleně** zveřejní závazné stanovisko na úředních deskách. Doba zveřejnění je podle § 16 odst. 4 zákona nejméně 15 dnů. Zároveň v souladu s tímto ustanovením **dotčené územní samosprávné celky vyrozumí elektronickou datovou nebo e-mailovou zprávou (*kamila.kudelova@mzp.cz*), popř. písemně příslušný úřad o dni vyvěšení závazného stanoviska na úřední desce**, a to v nejkratším možném termínu.

Do závazného stanoviska a posudku lze nahlédnout v Informačním systému EIA na internetových stránkách CENIA, česká informační agentura životního prostředí (<http://www.cenia.cz/eia>), a na stránkách Ministerstva životního prostředí (<http://www.mzp.cz/eia>), pod kódem záměru OV8243.

Rozdělovník:**Dotčené územní samosprávné celky:**

- Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
- Obec Lesnice, Lesnice 46, 789 01 Zábřeh
- Obec Hrabová, Hrabová 113, 789 01 Zábřeh
- Obec Leština, Družstevní 92, 789 71 Leština

Dotčené orgány:

- Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
- Městský úřad Zábřeh, oddělení životního prostředí, Masarykovo náměstí 510/6, 789 01 Zábřeh
- Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci, Wolkerova 74/6, 779 11 Olomouc
- Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Olomouc, Tovární 41, 772 00 Olomouc
- Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého, Veleslavínova 1598/18, 702 00 Ostrava

Oznamovatel:

VÁPENKA VITOŠOV s.r.o., Hrabová 54, 789 01 Zábřeh

Zpracovatelka dokumentace a zástupce oznamovatele:

Ing. Pavla Žídková, Polní 293, 747 62 Mokré Lazce

Zpracovatel posudku:

Ing. Josef Charouzek ml., GET s.r.o., Perucká 11a, 120 00 Praha 2

Odbory MŽP:

- odbor ochrany ovzduší
- odbor ochrany vod
- odbor obecné ochrany přírody a krajiny
- odbor druhové ochrany a implementace a mezinárodních závazků
- odbor geologie
- odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence

DATUM ZPRACOVÁNÍ POSUDKU: KVĚTEN 2019

**JMÉNO, PŘÍJMENÍ, BYDLIŠTĚ A TELEFON ZPRACOVATELE POSUDKU A OSOB, KTERÉ SE
PODÍLELY NA ZPRACOVÁNÍ POSUDKU:**

ZPRACOVATEL POSUDKU: ING. JOSEF CHAROUZEK ML.
PRACOVIŠTĚ: GET S.R.O.
PERUCKÁ 2540/11A, 120 00 PRAHA 2
+420 233 370 741

SPOLUPRACOVAL: RNDR. IVAN KOROŠ
PRACOVIŠTĚ: HYDROGEOLOGICKÁ SPOLEČNOST, S.R.O.
U NÁRODNÍ GALERIE 478, 156 00 PRAHA 5 - ZBRASLAV
+420 224 317 748

PODPIS ZPRACOVATELE POSUDKU:

.....

AUTORIZACE KE ZPRACOVÁNÍ POSUDKU: VIZ STR. Č. 2

GET s.r.o.
Perucká 2540/11a
120 00 Praha 2
IČ: 49702904
(1)

PODKLADY A LITERATURA POUŽITÉ PRO ZPRACOVÁNÍ POSUDKU:

Dokumentace vlivů záměru „Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov“ na životní prostředí (Ing. Pavla Žídková, květen 2018)

Dokumentace vlivů záměru „Rozšíření DP a pokračování těžby v lomu Vitošov“ na životní prostředí (Ing. Pavla Žídková, leden 2019)

Poznatky z místního šetření v zájmovém území

Vyjádření obdržená k doplněné dokumentaci z ledna 2019

Závěry z veřejného projednání z 19.3. 2019

Díličí podklady k ověření údajů o vlivech provedení záměru na ŽP (dle § 9, odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb.) (RNDr. Ivan Koroš, duben 2019)

Podklady oznamovatele, které byly použity ke zpracování dokumentace a další nezbytné údaje pro zpracování posudku (dle § 9, odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb.) (RNDr. Zdeněk Pospíšil, Ing. Jiří Beránek, Ing. Petr Hrbek)

Související právní předpisy a literatura

Informace o okolních záměrech uvedené na Informačním systému EIA

Volně dostupná mapová dokumentace a informace uváděné na mapových a informačních webových stránkách orgánů státní správy a dalších organizací (HEIS VÚV, AOPK, ČGS, ČUZK, CENIA aj.)